MISLI

LETO XXII. FEBRUAR/MAREC, 1973 ŠTEVILKA 2/3

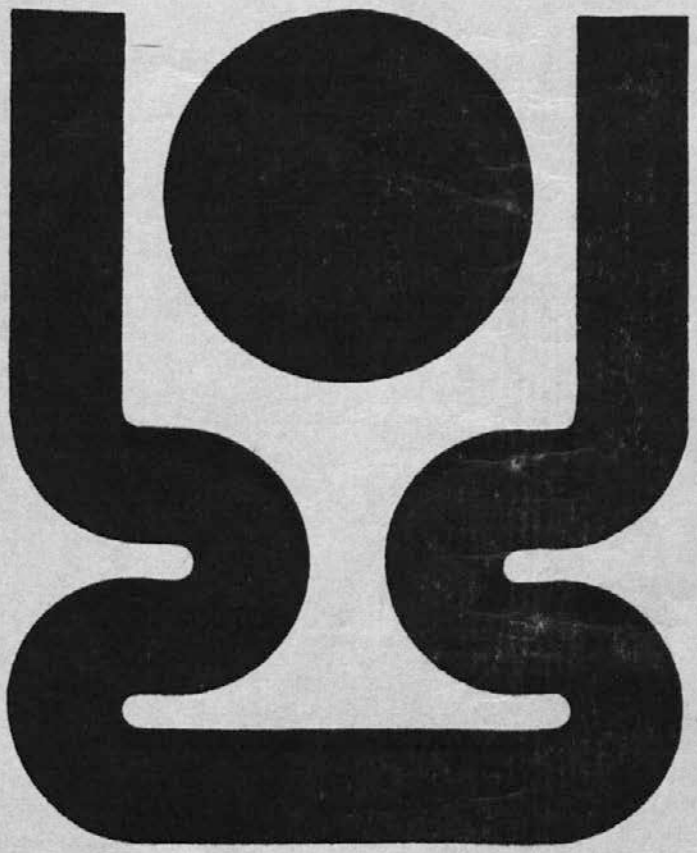

"LJUBITE SE
MED SEBOJ,
KAKOR SEM
VAS JAZ LJUBIL"
(Jan 15. 12.)

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina $4.00
(izven Avstralije $5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

Papež — kongresu ob zaključku — stran 33
Kongresni teden — P. Bazilij — stran 34
Dr. F. Woods in Dr. J. Knox — stran 38
Dragim avstralskim rojakom! — škof dr. Stanko Lenič — stran 39
Za volanom iz Ljubljane do Kandéja — p. Hugo — stran 40
ZALETEL se je zaletel — Vinko Zaletel — stran 43
Naš Prešeren — Dr. Jože Peterlin — stran 44
Brkini — zemlja umirajočega upanja — P. Bratina — stran 46
Brez besed (pesem) — France Lokar — stran 47
Besede ob slovesu — P. Marijan Valenčak OFM — stran 48
STATIO ORBIS — P. Bazilij — stran 49
P. Bazilij tipka — stran 50
Izpod Triglava — stran 54
Apostolska dela — razlaga p. Bernard — stran 56
Zvezda kongresa — Anica Srnec — stran 58
"Slehernik" — Vinko Zaletel — stran 59
"Samo eno vprašanje . . ." — Art Buchwald — stran 61
Naše nabirke — stran 62
Izpod sydneyskih stolpov — P. Valerijan — stran 63
Šimnov Lipe(povest, konec) — Krista Hafnerjeva — stran 68
O kozici, slovnici in blagostanju — Fran Milčinski — stran 70
Z vseh vetrov — stran 72
Politika nevezane prožnosti — iz Svobodne Slovenije — stran 74
Kotiček naših malih — stran 75
Križem avstralske Slovenije — stran 77

NAROČI IN BERI!

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI — Krasna knjiga o Baragovem češčenju **Matere božje.** Spisal dr. Filip Žakelj. Cena dva dolarja.

V zalogi imamo še tudi nekaj Zbornikov prejšnjih let. Kdor želi z njimi obogatiti svojo knjižnico, so mu na razpolago po tri dolarje.

V Argentini je Baragovo misijonišče izdalo novo knjigo: življenjepis velikega Slovenca — skopljanskega škofa, **božjega služabnika JANEZA GNIDOVCA.** 227 strani, s številnimi slikami. Spisal **Alojzij Gerzinič.** Cena vezani knjigi $2.50, broširani $2.—.

Iz Kanade pa je dospel prvi del življenjepisnega romana o škofu Frideriku Baragu: **LE ENO JE POTREBNO.** Spisal **Karel Mauser.** Cena vezani knjigi $3.—, broširani $2.—.

Iz ZDA pričakujemo novo pošiljko **BELE KNJIGE,** ki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do maja 1945 ter vsebuje okrog 10.000 imen v tem oddobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Cena pet dolarjev.

oOo

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja) SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno povest o. Frideriku Baragu je napisal Amerikanec Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstralskemu prijatelju. Cena en dolar.

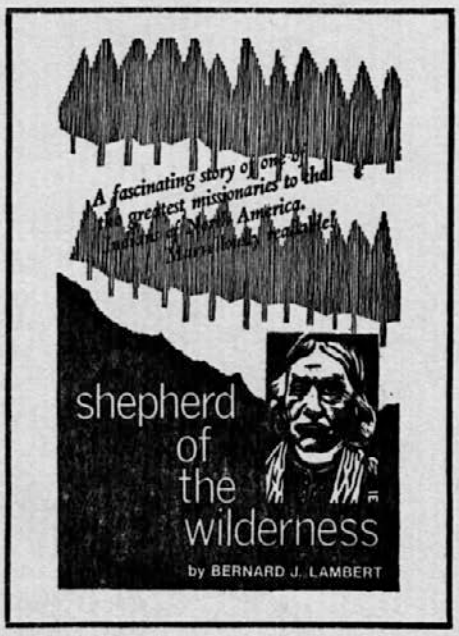

MISLI BOŽJE IN ČLOVEŠKE

LETO XXII. FEBRUAR/MAREC, 1973 ŠTEVILKA 2/3

Papež / kongresu ob zaključku

— *DRAGI SINOVI IN HČERE v Avstraliji, preljubi v Kristusu! Na ta zadnji dan MEDNARODNEGA EVHARISTIČNEGA KONGRESA, ki je posebej posvečen svetovnemu miru, sem srečen, da vam morem poslati pozdrave iz Vatikana. Četudi nas v tem trenutku ločijo razdalje mnogih milj, sem vesel te prilike: povedal bi vam rad, da sem molil z vami in za vas v teh dneh milosti.*

NAŠE VODILO JE LJUBEZEN

Molil sem, da bi zlasti vodilo kongresa — "LJUBITE SE MED SEBOJ, KAKOR SEM VAS JAZ LJUBIL" (Jan 15, 12) — postalo resnica v vaših srcih. Molil sem, da bi še jasneje videli, kako vas Odrešnik ljubi in kako se morate — vračajoč ljubezen Njemu — tudi vi ljubiti med seboj.

Če so vam dnevi kongresa prinesli to milost, potem so bili zares čudoviti dnevi: preživeti so bili Bogu v slavo, vam v obnovo duha, upanju človeštva za mir na svetu pa so dali nov zagon.

Če bomo ljudje v resnici iskali zgleda za medsebojno ljubezen pri Kristusu, ki je to ljubezen pokazal zlasti v Evharistiji, kje bo še prostor za sovraštvo? Kje bo moglo še obstojati nasilje, kje socialne krivice? Kako bi mogle biti žalitve, pristranost in pomanjkanje medsebojnega spoštovanja še žalostni del človeškega življenja?

Pot je dovolj jasna. Jezus nas je ljubil in nas še ljubi. Ljubi nas z ljubeznijo, ki je polna razumevanja, darovanja, oplemenitenja človeka. Preprosta ljubezen, ki ne pozna vezi in nima meja.

Iskreno upam, da je evharistični kongres dobro izrazil to ljubezen. Upam, da bo ljudstvo, ki je videlo in slišalo izraze kongresa, uresničilo to v svojih življenjih: le iskanje ljubezni nosi v sebi ključ do miru.

MIR JE MOGOČ

Rekel sem, da je mir mogoč. Mir je mogoč, ker je mogoča ljubezen. In da je mogoča ljubezen, vemo, saj imamo zgled v ljubezni Evharistije. Ta mir je moja želja vam in svetu.

Bogu hvala za vse prejete milosti! Molim za vse tiste, ki ste kakor koli sodelovali pri kongresu, ali se ga udeležili.

Vam vsem, drago avstralsko ljudstvo, in vsem, ki ste iz raznih delov sveta prišli na kongres skazat čast Jezusu Kristusu, z veseljem podeljujem svoj apostolski blagoslov — V IMENU OČETA IN SINA IN SVETEGA DUHA.

Paulus P. P. VI

KONGRESNI TEDEN

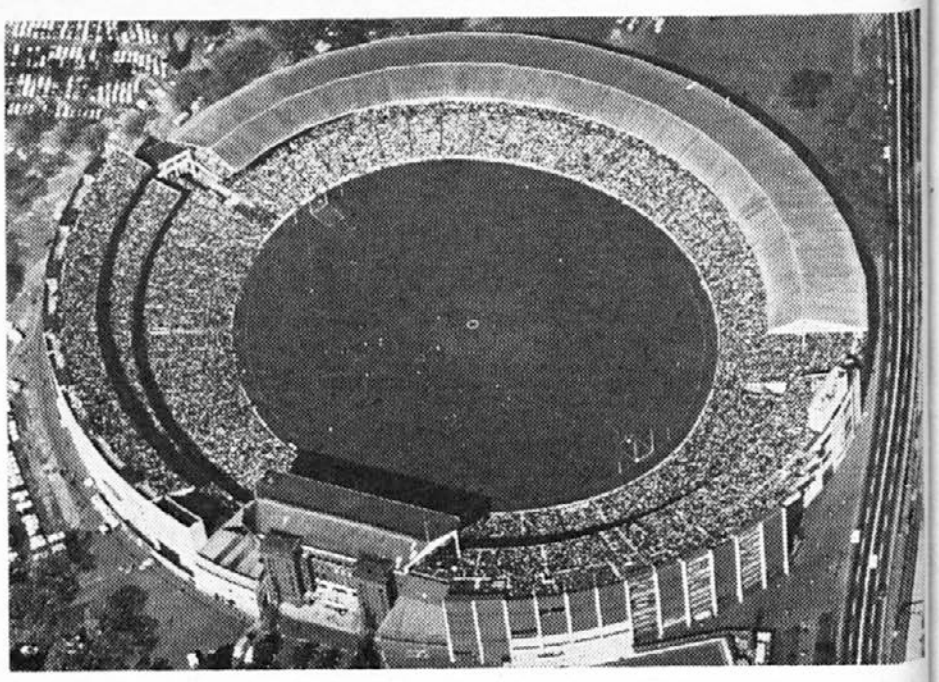

Kongresni stadion iz zraka

P. BAZILIJ

TEDEN 40. mednarodnega evharističnega kongresa v Melbournu je za nami. Bil je teden globokih razmišljanj in konferenc, obenem pa teden zunanjih slovesnosti, zanimivih razstav, umetniških kulturno-verskih nastopov. Vsega, kar je bilo na bogatem sporedu, niti ne bi mogli našteti. Lahko bi porabil tudi 24 ur dnevno, pa bi v tednu kongresa ne mogel vsega videti, se vsega udeležiti. Naravno so mnoge točke sporeda tudi soupadale, saj drugače ni bilo mogoče. — Hvala Bogu, da nam je dal ves teden kongresa tudi krasno vreme. Le v noči od torka na sredo se je pošteno izlilo — saj dežja je letos suha Victorija res potrebovala — a to ni kongresnih svečanosti prav nič motilo.

Da pomeni kongres za Avstralijo doslej največjo versko prireditev, nihče ne dvomi. Da so bile na to prireditev, kot mednarodno in tudi ekumensko, vprte oči vsega sveta, je tudi resnica. Preko štirideset konferenc, seminarjev in javnih zborovanj, ki so poleg verskih obravnavali najbolj pereča svetovna socialna vprašanja, je bilo prirejenih v okviru kongresa. Upravičeno je poudaril eden avstralskih dnevnikov: "V nobenem tednu se ni v tako kratkem času storilo toliko, kot v kongresnem tednu . . ." Novinar, ki sicer ni naklonjen katoliški Cerkvi, je imel prav. Kako plodno je bilo seme in koliko bo iz tega posejanega semena tudi zrastlo, bo pokazala bodočnost. Ljubezen do bližnjega, ki nam jo vsem narekuje Kristus sam in so bile Njegove božje besede tudi geslo kongresa, je lažja v zanesenih besedah kot pa v praksi, v vsakdanjem življenju. Dejstvo pa je, da nam takle bogati teden da misliti, nam da priliko poglobiti poglede vase in spomni nas na svet okrog nas, za katerega smo dostikrat slepi in gluhi. Skratka: more nas napraviti boljše. Če kot kristjani vemo, da je naša zveza z Bogom nujna in da je ta zveza najtesnejša prav po Evharistiji, potem tudi razumemo, da je prav Evharistija neločljivo povezana z ljubeznijo do bližnjega. Potem znamo še bolj ceniti teden kongresa, ki smo ga pustili za sabo, kot res pomembni činitelj v verskem in svetovnem dogajanju.

Še eno so tako lepo prikazali kongresni dnevi: tisoči in tisoči ljudi, različnih narodnosti in položajev v vsakdanjem življenju, so se zgrnili skupaj kot ena velika družina. Melbournski verniki kot gostitelji obiskovalcev, med katerimi jih je bilo nad pet tisoč iz vseh delov sveta, petnajst tisoč iz vseh koncev pete celine in še okrog dvajset tisoč iz viktorijskega podeželja. Barva kože in govorica nista igrala vloge. Katoličani skupno s kristjani dobre volje vseh mogočih veroizpovedi. Cerkveni nadpastirji (18 kardinalov in okrog 150 nadškofov in škofov), visoki dostojanstveniki drugih cerkva, svetovnoznane osebnosti na verskem, znanstvenem in karitativnem polju . . . Med vsemi udeleženci kongresa je bilo čutiti duha Tistega, ki je molil k Očetu: "DA BI BILI VSI ENO . . ." Čudovit je občutek, ko si eden od tisočev, ko te krog in krog obdajajo sicer neznanci po imenu in kraju rojstva, pa vendar tako blizu: bratje in sestre, člani božjega ljudstva . . . In teh nepopisljivih občutkov smo bili polni vsi, naj bo po dvoranah pri konferencah, v stolnici in po cerkvah pri raznih bogoslužnih sporedih, še najbolj pa je bilo to čutiti na mogočnem stadionu. Veliki Melbourne Cricket Ground je kar dihal tega občutja božjega bratstva.

Ves teden kongresa se je razvijal po gotovem načrtu

ki je bil v teku leta skrbno pripravljen. Njegova zunanja izvedba je zahtevala veliko priprav in res dobro organizacijo. Organizacijski odbor z neizmerno mrežo tisočev sodelavcev se je res izkazal. Če smo leta 1956 hvalili Avstralce, kako odlično so izvedli organizacijo melbournskih olimpijskih iger, moramo za zunanjo organizacijo našega kongresa reči, da je nadkrilila takratno Olimpijado. Morda so šli načrtovalci celo preveč v podrobnosti. A ko gre za zborovanja tisočev, za točne prihode visokih gostov in točne začetke javnih funkcij, za čim bolj gladko napolnitev in čim hitrejšo izpraznitev enega največjih stadionov na svetu, ko se mora brez nesreč napolniti in izprazniti prostor za parkiranje 15.000 avtomobilov . . ., potem moramo samo pozdraviti pazno predvidevanje raznih organizacijskih zank, četudi praktično niso niti nastopile

Prvi dan kongresnega tedna (nedelja 18. februarja) je bil posvečen oživitvi zavesti: **verniki smo Kristusovo ljudstvo.** Ta dan je bila popoldne ob treh v stolnici sv. Patrika slovesna otvoritev (inauguracija) kongresa. Ob zvonjenju stolničnih zvonov in prijetnih glasovih fanfar je prispel **papeški legat kardinal Shehan,** nadškof baltimorski (ZDA). Melbournski generalni vikar Msgr. Clarke je prebral uradno papeško pismo imenovanja legata, nadpastir Melbourna, zdaj kardinal Knox, pa je legata pozdravil. Kardinal-legat je v svojem govoru poudaril namen kongresa in izrazil svojo željo, naj nas kongres poglobi v veri, napravi močnejše v ljubezni in združenju ter nam vlije zvesto upanje v Kristusa, ki je pričujoč v Evharistiji. Med bogoslužjem so prošnje za vse potrebe brali: član avstralskega parlamenta, ena kongresnih uslužbenk in pa socialni delavec. Enourni spored začetka kongresa je seveda prenašala televizija v naše domove.

Vse cerkve nadškofije so imele to nedeljo tudi svoj farni začetek kongresa z mašo in pridigo kakega visokega gosta. Slovenci smo se za to slovesnost zbrali k oltarju lurške votline za Baragovim domom, saj bi bila cerkvica za vso množico vse premajhna. Mašo in pridigo je seveda opravil naš visoki gost iz domovine, škof **dr. Stanislav Lenič.** Z njim sta somaševala g. Vinko Zaletel in p. Bazilij.

Ponedeljek (19. februarja) je bil dan razpravljanja **o življenju kot največjem božjem daru.** Melbournska bolnišnica sv. Vincencija je pripravila posebno kaj pomembno konferenco o "prebivalstvu in njegovem okolju". Zvečer je govorila **mati Terezija,** kalkutski angel usmiljenja. Če kdo, potem ona ve, da je življenje res največji dar, saj je že tisoče in tisoče sirot rešila predčasne smrti. Odlično je bilo izvajanje univ. profesorja-sociologa **dr. Theisena** (ZDA) o problemu porasti prebivalstva — prav to mnogi prikazujejo iz napačnega vidika, mnoge vlade pa skušajo reševati na človeka nevredni način.

V stolnici se je ta dan zbralo k svoji kongresni maši nad tisoč ministrantov. — Večer pa je stolnico napolnil k vigiliji molitve. Vse narodnosti so bile zastopane in udeležili smo se bogoslužja tudi Slovenci s svojimi narodnimi nošami, banderi in zastavami ter seveda škofom dr. Leničem na čelu. Pirnatov Lubi je bral slovensko prošnjo za vse potrebe, kruh in vino za mašno daritev pa sta prinesla k oltarju Belčeva Peter in Beti. Kot razne prošnje pri maši ter berila in speve smo tudi rožni venec slišali v raznih jezikih in ga molili v svojem. Kardinal Knox je pri procesiji z lučkami zunaj stolnice nosil Najsvetejše. Slovesnost se je končala nekaj pred polnočjo.

Torek (20. februarja) je bil posvečen razmišljanju o **osebni Kristusovi ljubezni do vsakega.** Poleg drugih konferenc je bil čez dan seminar o izseljenstvu, ki je osvetlil mnogo problemov izseljencev. V stolnici so se ta dan zbrali gluhonemi k svoji kongresni maši. Molitve in pridiga v znakih, enako branje beril in evangelija. Popoldne pa so stolnico napolnile bolničarke in se pri svoji kongresni maši poživile v apostolatu bolnikov.

Zvečer so se prvič v kongresnem tednu začele zgrinjati množice na Melbourne Cricket Ground k posebni kongresni maši za izseljence. Sodijo, da se je zbralo okrog 20.000 vernikov vseh narodnosti, ki so se v teku let priselile v Avstralijo. Narodne noše vseh dežel, bandera in zastave, govorica iz vseh delov sveta . . . in vendar ena družina, zbrana okrog oltarja. Prvič se je v veličastnem spremstvu policijske konjenice pripeljal na stadion papeški legat skupno z melbournskim nadškofom. Tudi škofje somaševalci (med njimi je bil naš škof dr. Lenič) so se iz nadškofijskega dvorca v Kew pripeljali z uradnimi avtomobili in častnim spremstvom, ostali cerkveni dostojanstveniki pa so jih že čakali zbrani na odru kongresnega oltarja. Med ostalimi je bila prva prošnja ljudstva — v slovenskem jeziku. Prebral jo je Plesničarjev Frank. Za dar pa je slovenski par v narodni noši (Anica Srnečeva in Lubi Pirnat) prinesel krasno izdelano svečo s sliko našega Bleda in napisom: Dar Slovenije. Papeški legat jo je z zanimanjem občudoval, ko jo je sprejel. Svečo (enako svečo za dar

Sprejem papeškega legata na slovesni otvoritivi kongresa v stolnici

pri zaključni slovesnosti) je izdelala umetnica-karmeličanka v Mengšu in nam jo je po želji prinesel iz domovine škof Lenič.

Med bogoslužjem so prepevali združeni izseljenski cerkveni zbori, med njimi tudi naši cerkveni pevci. Krasno je donel Mozartov AVE VERUM, dočim je za konec slovesnosti kar vse zbrano ljudstvo poprijelo lurško himno v vseh mogočih jezikih; enako pesem Povsod Boga, ki je tudi mednarodna. Drugače pa je bilo mašno petje v latinskem koralu, za bogoslužje tolikih narodnosti še najbolj posrečena in hvaležno sprejeta izbira.

Ta dan je bil tudi uradni pozdrav visokih kongresnih gostov (Civic Reception), ki so ga pripravile viktorijske oblasti v Veliki dvorani Narodne galerije. Papeškega legata, kardinale in škofe sta pozdravila Premier Mr. Hamer in župan mesta Melbourna (Cr. Whalley). Seveda sta se tega sprejema, posebej povabljena po oblasteh, udeležila tudi škof Lenič in p. provincial Marijan Valenčak. — Naj bo tu omenjeno, da je Narodna galerija za kongresne dni dala na razpolago svoje prostore krasnim umetninam vatikanske zbirke. Res vredno ogleda. Ljubitelji umetnosti so si lahko ogledali tudi Sikstinsko kapelo — foto-reprodukcijo Michelangelovih fresk v polovični velikosti in naravnih barvah.

V sredo (21. februarja) je bila mišel udeležencev kongresa obrnjena v **"sočutje s Kristusom".** Razne konference so se nadaljevale. Naši slovenski gostje so si ogledali lepo urejeno ukrajinsko razstavo v dvorani pod ukrajinsko stolnico. Prikazala je trpljenje ukrajinske Cerkve s premnogimi dokumenti in slikami razdejanja in žrtev. Pretresljivo očitajoč je bil transparentni napis, ki se je glasil nekako takole: **"Pravijo, da smo mi molčeča Cerkev, pa nismo. Molčeča Cerkev je danes Cerkev svobodnega sveta, ki zadnja leta molče gleda vnebovpijoče krivice za železno zaveso . . ."** Razstavljene so bile tudi številne dragocene ikone. — Razstavo karitativnega dela v Avstraliji pa smo si ogledali že prej. Tudi Baragov dom je imel svoj prostor za nekaj slik našega apostolata. V istih razstavnih prostorih (Exhibition Building) je bila tudi razstava za razvoj sveta, liturgična razstava in pa razstava umetnosti aborigenov.

V stolnici je bila ta dan posebna slovesnost: posvečenje treh novih pomožnih škofov za melbournsko nadškofijo. Od vseh nam je Slovencem najbližji **Francis Little:** bil je že gost Baragovega doma in kot bivši rimski študent dobro pozna našega "Rimljana" Msgr. Jezernika. Dan po posvečenju mi je že kot škof pred stadionom pomagal iskati izgubljenega bosanskega p. Avguština . . .

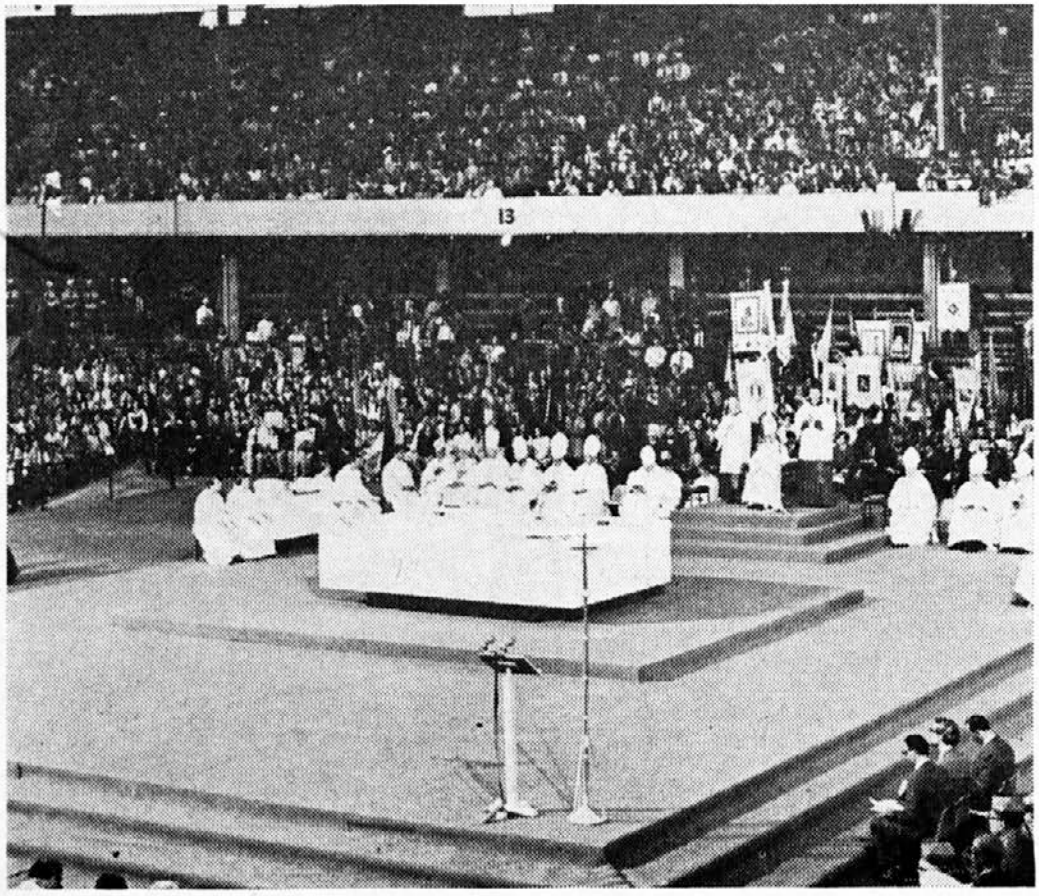

Kongresni oltar na stadionu

Večer tega dne je potekel udeležencem kongresa pri mašah obnove po vseh cerkvah. Škof Lenič je ta večer za nas končal sveti misijon.

Četrtek (22. februarja) je imel geslo: **"Edinost v Kristusu!"** Čez dan je poleg konferenc bila na sporedu obnova za duhovništvo v stolnici, popoldne pa slovesna otvoritev novega katoliškega kolegija v Claytonu. Ob priliki otvoritve je odlično govoril prefekt svete kongregacije za duhovništvo, **kardinal Wright** (ZDA), in v svojem šaljivem tonu povedal polno resnic za naš čas. N. pr.: " . . . Danes imamo mnogo pametnih ljudi, pa malo modrih!"

Dan se je končal z večernim ekumenskim bogoslužjem na stadionu, kjer se je spet zbralo okrog 20.000 vernikov vseh narodnosti in veroizpovedi. Molitve so vodili zastopniki raznih denominacij, zelo lepo je govoril **dr. Lukas Vischer**, priznana osebnost pri WCC (World Council of Churches). Krasen je bil pogled na stadion, ko je zagorel v morju svečic. In res od srca je prišlo vsem navzočim simbolično prikazanje ljubezni in edinosti: vsakdo je že pri vhodu dobil kruhek, ki ga je med bogoslužjem delil z drugimi okrog sebe. Petje iz tisočerih grl je lepo poživilo večer. Še po koncu slovesnosti si pred stadionom videl cele skupine ljudi, doslej nepoznanih med seboj, ki so se rokovali in izmenjavali naslove.

Petek kongresnega tedna (23. februarja) je kot **spominski dan Kristusove smrti** obrnil pozornost kongresnikov na vse trpeče, zlasti na bolnike, na ostarele in tiste, ki jih je življenje potisnilo na rob. Poznopopoldanska kongresna maša za te ljudi, ki se drugih kongresnih slovesnosti niso mogli udeležiti, je bila na velesejmskem prostoru (Melbourne Show Grounds). Zbralo se jih je okrog 6,000. Tudi tu se je organizacija pokazala na višku: bolniki so imeli lepo urejen prevoz na voziČkih, zasebnih avtomobilih, ambulancah . . . Mnogi od njih so jokali od ginjenosti in veselja, da jim je bilo omogočeno — morda po dolgih mesecih ali celo letih bivanja v sobi na bolniški postelji — to sodelovanje pri kongresu. Za bolnike je bila sestavljena tudi posebna kongresna molitev.

Čez dan je kongres privabil in zbral šolsko mladino iz vse Viktorije. Okrog 100,000 se jih je udeležilo kongresne maše na stadionu: v vseh mogočih šolskih uniformah, vsake šolske starosti. Molitve so bile za to priliko posebej sestavljene, da so zajele mlada srca, ki hočejo slediti Kristusu. Ko je zapel ves stadion, je bil to zbor in pol. — Zvečer istega dne pa je bila v Myer Music Bowl (pokrit oder v parku za prireditve in koncerte na prostem) maša za mladostnike. Seveda z moderno glasbo in vsem ostalim, kar tudi verna mladina danes ljubi in je v njenem stilu. Zopet tisoči prisotnih.

Sobota (24. februarja) je bila posvečena **Kristusovi Materi Mariji.** Posebna kongresna slovesnost redovnikov in redovnic v cerkvi sv. Frančiška v mestu je bila namenjena njihovi notranji poglobitvi. — Popoldne je

Kongresna darova Slovencev — sveči

bila v Myer Music Bowl kongresna maša avstralskih aborigenov, nekaj edinstvenega za vsakega belega udeleženca. Poleg posebnih molitev so bili razni deli maše izraženi v aborigenskih plesih, glasbi in petju: uvod v branje evangelija, priprava na obhajilo, zahvala . . . Mašni slavospev (prefacija) je bila za to mašo posebej sestavljena v slogu aborigenskega izražanja in zelo sliči Sončni pesmi sv. Frančiška: hvali Boga, ker je napravil reke, gore, kenguruje, goane in ptice . . . , ki je poslal sonce, da nas greje, in pošilja dež, da raste trava in da napolni vodna zbirališča . . . Okras oltarja je bil aborigenska umetnost in kelih v obliki tradicionalne aborigenske posode coolamon. — Aborigeni so prišli iz svojih misijonov in fara iz vseh koncev Avstralije, zlasti iz W.A.

Večer te sobote pa je spet zbral na stadionu tisoče — tokrat k bizantinski liturgiji, ki še bolj kot naša poudarja vlogo Matere božje pri našem odrešenju. Mnogo obiskovalcev je prvič sodelovalo pri bogatem bogoslužju v staroslovanskem jeziku. Vse je prevzela pojava 81-letnega ukrajinskega vladike, **kardinala Slipyja,** ki je od ukrajinskih škofov edini preživel Sibirijo ter ga je papež Janez Dobri s svojo prošnjo pri Kruščevu rešil na svobodo po osemnajstih letih robstva. On in **patriarh Maximos V. Hakim,** duhovni vodja enega milijona melkitskih katoličanov, sta bila glavna mašnika v skupini somaševalcev škofov in nadškofov bizantinskega obreda. Krasna bela brada je med skupino zgovorno izdajala belgrajskega nadškofa **Bukatka.**

"Obed v Emavsu" — ena izmed treh dragocenih tapet vatikanskega muzeja na kongresni razstavi

Nedelja kot zadnji dan kongresa (25. februarja) je potekla v kongresnem bogoslužju po vseh cerkvah, popoldne pa v obiskih raznih karitativnih ustanov, številnih prireditev in razstav. Ko se je popoldne bližalo koncu, pa so se že začele zgrinjati množice za končno kongresno slovesnost — **STATIO ORBIS.** Bila je na sporedu za šesto uro na Melbourne Cricket Ground. Mogočni stadion je bil tokrat napolnjen do zadnjega kotička, tudi arena je morala sprejeti precej vernikov. Množica 120,000 ljudi, zbrana še enkrat okrog kongresnega oltarja! Veličasten prizor nepozabnega spomina za slehernega udeleženca! Zopet so razne narodnosti prinesle svoj dar k oltarju. Naš par je bil isti kot pri maši za priseljence: sveča, ki sta jo zdaj prinesla legatu, je bila tudi umetniško izdelana, s krasnim evharističnim simbolom hostije in grozda. Napis na sveči je zopet povedal, da je dar Slovencev.

Maševal in govoril je papeški legat. Na stotine duhovnikov je delilo sveto obhajilo in ni jim vzelo malo časa.

Za konec se je skozi zvočnike oglasil sam sveti oče **Pavel VI**, ki se osebno žal kongresa ni mogel udeležiti. Pa tudi same njegove besede o ljubezni in miru so vžgale prisotne. (Njegov govor sem uporabil za uvodne besede te številke). Množica je zavalovila kot morje, navdušeni vzkliki so bili pravi orkan.

Med ovacijami se je odpeljal papeški legat ter se izpraznil kongresni oder. Veselje in mir sta žarela iz slehernega obraza, ko smo prevzeti zapuščali stadion in je bilo te veličastne manifestacije v čast Evharističnemu Kralju konec, z njo pa tudi konec kongresa.

Kdor je imel priliko doživeti naš kongres, mu ni žal. Samo Bog daj, da s koncem kongresa ni konec tudi dela na obnovi vsakega posameznika. Saj smo posamezniki, ki tvorimo svetovno družino božjega ljudstva. Spremenjenje, obnova src — priti bliže Njemu, ki nas je odrešil — v tem je bil cilj kongresnih dni in Bog daj, da bi se za to vselej trudili.

Leva slika predstavlja Dr. Franka WOODS-a, anglikanskega nadškofa v Melbournu, desna pa našega nadškofa, zdaj kardinala Dr. Jamesa KNOX-a. Iskreno delo za edinost ju je zbližalo tudi v iskreno prijateljstvo. Nadškof Woods je osebno sodeloval pri celoletni obnovi in pripravah na kongres, se udeleževal kongresnih svečanosti in konferenc ter tudi nastopal kot govornik in iskren iskalec edinosti med kristjani. Ko je kongresni odbor prosil stanovanje za visoke goste, je nadškof Woods izrazil svojo željo, ki se mu je tudi izpolnila: kardinal Willebrands, glava vatikanskega sekretariata za edinost, je ves čas kongresa stanoval pri njem.

Dragim avstralskim rojakom!

Jutri končujem svojo dolgo romarsko pot med Vami. Srce mi nalaga dolžnost, da se iz vse njegove globine zahvalim za tako veliko pozornost, katere sem bil povsod deležen od Vaše strani. Pred menoj so in bodo ostali prelepi spomini od sydneyskega letališča, kjer sem s p. provincialom Marijanom Valenčakom OFM pristal 11. januarja, do posvetitve cerkve sv. Rafaela v Merrylandsu, birme in misijona v novi cerkvi; od obiskov v Wollongongu (kako hudo mi je, da je Pavle Arhar, ki nam je tam vse tako lepo pripravil in nas pozdravil, bil včeraj pokopan), New Castlu, Mount Isi, Brisbanu, Canberri, Wodongi, Adelaidi, Berriju, Geelongu, St. Albansu, Morwellu — do mojega bivanja v Kew, kjer smo imeli tako lepe slovesnosti v cerkvi in pred prijazno lurško votlino. Ginjen sem bil nad sprejemom v Tasmaniji in vem, da me bo tudi slovenska skupina v oddaljenem Perthu jutri na poti domov rade volje sprejela. Vse to so spomini, ki jih ne bom nikoli pozabil.

Zelo mi je hudo, da mi je nenadna povodenj preprečila pot v Whyallo. Vse tamkajšnje rojake zato posebej iz srca pozdravljam. Zanje sem opravil sveto mašo v Adelaidi, ko sem se vrnil z neuspele poti. Spominske podobnice Vam bo prinesel s prvim obiskom slovenski duhovnik.

Vsem sem hvaležen, da ste mi omogočili ta pastirski obisk med Vas ter udeležbo pri 40. mednarodnem evharističnem kongresu, na katerem sem zastopal Vas in domovino, našo slovensko Cerkev. Težko in v skrbeh sem se odpravil na dolgo pot in danes mi ni žal. Upam, da sem Vam vsem prinesel košček domovine ter Vam znova utrdil vezi z Bogom, ki se v tujem svetu tako rade zrahljajo.

Moja iskrena zahvala gre vsem Vašim dušnim pastirjem: bolnemu patru Bernardu, starosti naših duhovnikov med Vami, ki sedaj svoje trpljenje daruje za Vas, kot je za Vas žrtvoval dolga leta življenja in dela. Dalje zaslužnim patrom Baziliju, Valerijanu in Stanku, kakor tudi večnemu popotniku dr. Ivanu Mikuli. Vsi so mi izkazovali toliko pozornosti, pa je že organiziranje celotnega mojega potovanja in bivanja med Vami veliko delo. Videl sem njihovo požrtvovalnost za Vas, zato želim samo to, da jih ohranite v ljubezni, da ste jim vsi tudi v bodoče v moralno oporo in se radi zbirate okoli njih. Zaradi Vas so šli med Vas. Prav tako sem hvaležen našim dragim sestram, ki tako lepo in nesebično delujejo med Vami. Iz srca želim, da bi prišlo še več sester, saj dela ne manjka.

Ostanite vsi še naprej tako zavedni Slovenci! Tudi svojim otrokom posredujte ljubezen do domovine, do materinega jezika in zlasti še ljubezen do Boga in vero vanj! Hodite pred njimi s svojim lepim slovenskim in krščanskim zgledom! Naj Vas blagostanje in materializem sedanjega sveta, v kakršnem živite, ne zadušita! Le imejte vedno pred očmi Gospodovo besedo: Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi! Videl sem med Vami še toliko žive vere — ohranite jo in krepite tudi v bodoče!

Zbogom, dragi slovenski bratje in sestre! V duhu bom vedno z Vami. Poln najlepših spominov se vračam v domovino in — če je božja volja — bi čez nekaj let še rad prišel med Vas. Do takrat pa se Vas bom hvaležno spominjal pri vsaki svoji maši. Vi pa molite tudi za nas slovenske škofe, da bi znali Cerkev na Slovenskem v sedanjem času modro in uspešno voditi!

Pozdrav in blagoslov!

Kew, Victoria,
dne 1. marca 1973.

+ Stanislav Lenič

pom. škof ljubljanski

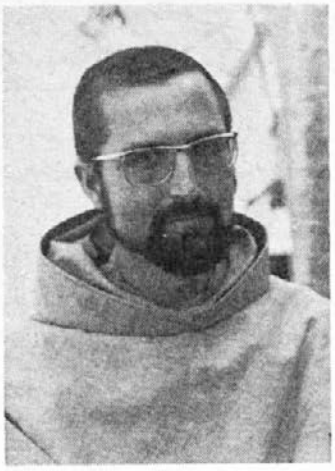

ZA VOLANOM IZ LJUBLJANE DO KENDEJA

Da je bil lansko leto melbournski posinovljenec, afriški misijonar p. Hugo Delčnjak OFM, na prepotrebnem počitku v domovini, je bralcem menda že znano. Prestal je hudo bolezen in celo na poti domov je v Parizu za nekaj časa obtičal v bolnišnici. Doma si pa počitka ni vzel, ampak je preletaval Slovenijo podolgem in počez, predaval je o svojem misijonu, nabiral darove in obiskoval svoje misijonske dobrotnike . . . V septembru oz. oktobru se je preko Francije, Alžira in Sahare vrnil v svoj misijon — z novim tovornjačkom, ki ga je za svoje delo kupil v Parizu s pomočjo darov in dodatkom svojega škofa. Usoda starega misijonskega avtomobila je pa bralcem že tudi znana. — Takole nam p. Hugo živo opisuje svojo dolgo pot v Togo, kjer ga je sydneyski posinovljenec, p. Evgen Ketiš OFM, že težko pričakoval. — Urednik.

S TEM POTOPISOM bi rad ustregel številnim prijateljem in znancem, ki po moji vrnitvi v Togo pričakujejo nekaj besed o Sahari in njenih mikavnostih. Obenem je to lepa prilika, da se po dolgem času zopet "srečam" z dobrotniki mojega misijona med avstralskimi Slovenci.

Lanskega septembra se domovina gotovo rada spominja, saj se je po res deževnem poletju končno le posmejalo sonce. Meni pa bo še posebno v spominu, ker je bil mesec september začetek dolge vožnje proti Togu. Z bratoma Pavlom in Janezom smo se 4. septembra odpeljali z avtom proti **Rimu.** Obisk večnega mesta nam je pozlatila gostoljubnost slovenskih sobratov — rimskih študentov — p. Inocenca in p. Viktorja. Dar p. Inocenca — kandidata za mesto izseljenskega duhovnika v Južni Avstraliji, če sem prav poučen — spalna vreča mi je kasneje sijajno služila v Sahari. Liturgične obleke in posode pa mi je preskrbel p. Viktor ter so res lepa pridobitev našemu revnemu misijonu.

V Švici, blizu Luzerna, kjer slovenske frančiškanke vzdržujejo velik dom onemoglih, sem se zadržal skoraj en teden. Vzrok zadržanja: okvara avtomobila. Predstojnica s. Vincencija ter sestri Martina in Daniela so z rahločutno pozornostjo naredile za nas lepo Švico še lepšo.

Mesec september se je že nagnil k drugi polovici svojih dni, ko smo pozno v noči ustavili avto pred vrati **Pariza.** Ko sem naslednje jutro pozvonil na porti našega samostana, mi je prišel odpret fr. Francis, ki je bil dve leti z menoj v Kandeju. Kakšno presenečenje! Opoldan pa smo bili vsi trije gostje njegove mame, ki je bila prav tako v Kandeju. Srečanje je poteklo v vzdušju velikega prijateljstva, govorili pa smo skoraj izključno o našem afriškem misijonu. Naslednji dan sta me brata zapustila. Nekaterim se je zdelo kar zamalo, češ ali se sploh izplača priti v Pariz za dva dni? Menda se res ne!

Komplikacije ob nabavi avtomobila za naš misijon so mi podaljšale bivanje v Parizu vse do 7. oktobra. V tem času sem imel priliko razkazati mesto prijatelju Borisu iz Šiške ter ga seznaniti z nekaterimi Slovenci v Parizu. Stanovala sva ta čas na slovenskem misijonu, kuhala pa sva si sama. Še celo na hrani sva imela enega — gospoda Grilca, ki je misijonar v Venezueli. Proti koncu meseca pa je priletela še ena lastovka iz Ljubljane: Marjeta, ki se je odločila, da posveti nekaj let našemu afriškemu misijonu. Ponovni ogled mesta bi mi bil skoraj odveč, če ne bi g. Kogoj in gospa Antonija delno podvzela te usluge za Marjeto. Poleg tega sta ji nudila hrano in stanovanje, za kar sem jima res hvaležen.

Končno sem le dobil avto. Ko sem nekoga vprašal, čemu je vendar treba čakati na nabavo več kot mesec dni, mi je odgovoril: če bi ga dobil takoj, bi tvrdka ne izgledala preveč resna. Zares veliki gospodje, ki pustijo čakati stranko pred vrati samo zaradi čakanja! Naj že bo kakor koli: v petek 6. oktobra sem prvič sedel v novi tovornjaček, naslednji dan pa pobral šila in kopita ter se odpeljal proti Lyonu.

Prva postaja je bila v **Morestelu** blizu Grenobla, kjer je redovna hiša slovenskih frančiškank Brezmadežne. Poznate jih, saj delujejo tudi med vami v Avstraliji. Pri sestrah sem pustil gospodično Marjeto, da se izpopolni v francoščini. Na redovno skupnost v Morestelu pa sem odnesel najlepše vtise.

ZDAJ PA RES NA POT

Zaradi priganjanja časa sem opustil svoj prvotni načrt, da bi naredil veliko pentljo preko Španije, Gibraltarja in Maroka ter bi končno po vstopu v Alžirijo začel vožnjo proti ekvatorju. Iz Valence, kjer sem obstal za pregled avtomobila po prvih tisoč kilometrih vožnje, sem telefoniral v Marseille, kdaj bi lahko dobil ladjo za Alžir. Po ugodnem odgovoru sem si takoj rezerviral mesto zase in za misijonski avto na ladji AVENIR, ki naj bi krenila proti Alžiru 11. oktobra ob petih popoldne.

V **Marseille** sem dospel na predvečer odhoda ladje. Ko sem se bližal mestu, je že nastopila noč. Cesta, čeprav nova in široka avtocesta, je bila podobna hudourniku avtomobilov. Kar je bilo še manj ugodno, je bil dež, ki je prav ta večer povzročil tod okrog prave poplave. Kaj sem hotel — tujec: slepo sem sledil rumeni reki luči. Prav nobene orientacije mesta nisem imel. Ko se mi je zdelo, da sem nekako v sredini mesta, sem smuknil iz kolone ter prvega prišleca vprašal, kje je v bližini kakšen hotel. Možak mi je povedal, da v tem predelu ni hotelov. Kaj sem hotel: vožnja v neznano se je nadaljevala. Parkrat sem zavil v ulico z znakom prepovedi prav z namenom, da bi me ustavil policaj: on bi mi menda že mogel dati potrebna navodila kje najti hotel. A nikjer žive duše. Preveč je lilo. Končno sem naletel na bencinsko postajo. Sledil sem gospodu, ki mi je pokazal ulico kar s tremi hoteli. Izbral sem si hotel Breton, dal avto v garažo, nato pa brez odlašanja šel počivat.

Dež vso noč ni ponehal. Ura je bila osem, ko sem se zjutraj napotil k najbližji cerkvi, da opravim sveto mašo. V veliki cerkvi (pozneje sem zvedel, da je stolnica) ni bilo nikogar, le ob vhodu je stara ženica prodajala sveče. Po maši sem vprašal zakristana, kje je pristanišče za mediteransko plovbo. Njegov odgovor je bil več kot presenetljiv: moj hotel je stal ob samem pristanišču. Prekoračiti je bilo treba le eno ulico, pa sem naravnost zadel v ladjo AVENIR. Čisto po pravilu, da tudi slepa kura včasih najde zrno . . .

Na ladji so bili z redkimi izjemami sami Alžirci, ki so se vračali z dela v Franciji. Kot muslimani so hoteli v krogu domačih preživeti post ramazan. Mnogi so imeli avte, založene s culami oblek, pralnih strojev in celo televizorjev. V veliki ladijski dvorani, kjer je bilo prostora za 400 potnikov, sem se med temi Arabci naenkrat počutil v popolnoma tujem svetu. Ne samo izraz obrazov, način oblačenja in njihova govorica . . . tudi njihova zavzetnost za izpolnitev predpisov korana je dala mojemu prvemu stiku z arabskim svetom poseben pečat.

Neurje, ki je v tem času zajelo vso južno Francijo, je prešlo tudi na Sredozemsko morje. Kljub velikosti ladje se je "jeza" vodovja presneto čutila. Ubogi potniki, ki jim valovi povzročajo toliko trpljenja — in teh ni bilo malo! Že tako strogi ramazan ni dal želodcem kaj prida tolažbe z nočnim obrokom — razburkano morje je mnogim še to odvzelo . . .

Na ladji sem se seznanil z malimi sestrami saharskega apostola in mučenca **Charlesa de Foucauld-a.** Ker sem vedel, da obstoja v Tamanrassetu njihova postojanka, sem jim povedal, da me bo pot vodila tam mimo. Od veselja so poskočile in me vprašale, če morda ne bi imel mesta za dve sestri v avtu. Dve sta namenjeni v Tamanrasset in ju skrbi, kako bosta našli priliko za srečen prihod. Seveda sem bil tudi jaz vesel prošnje, saj sem si za to pot naravnost želel družbe. Vse je bilo hitro zmenjeno in dogovorjeno.

V **Alžiru** smo pristali opoldan, pristanišče pa sem zapustil šele ob petih in še to — brez avta. Vseh mogočih formalnosti ni in ni hotelo biti ne konca ne kraja. In ker je bil to čas ramazana, ko so ljudje v službi od jutra do popoldneva ne da bi kaj zaužili ali popili, so bili vsi uradniki in cariniki in policaji čemerni, prav nič prijazni, večkrat naravnost odurni in grobi. Sem se moral kar sprijazniti z dejstvom, da bom na račun ramazana izgubil en dan. In tako je tudi bilo. Odšel sem v samostan malih sester. Vse: njihovo stanovanje, oprema, kapela (s krasnim razgledom na morje) . . . predvsem pa njihovo življenje jih prav nič ne loči od okolja. Res me je presenetila in navdušila njihova popolna delitev življenja s temi, h katerim so poslane.

Alžir je lepo pristaniško mesto s prekrasnimi mošejami, a v gozdu ozkih in slepih ulic se je zelo težko znajti. Na trolejbusu sem vprašal soseda, na kateri postaji moram izstopiti za pristanišče. Fant kakih štirinajstih let mi je po nekaj postajah namignil, naj izstopim. Izstopil je tudi on i mi verno sledil. Vprašal sem ga, po kakšnem opravku je prišel v središče mesta. Odgovor je bil zame res nepričakovan: "Gospod, da vas spremljam . . ." Glej, sem si mislil, zopet eden izmed tisočev "vodičev", ki iščejo zaposlitve. Nisem ga odslovil, saj sem ga potreboval v tujem mestu. Po pogovoru se mi je zdel bolj boječ kot vsiljiv. Tudi on je delal ramazan. Šolo je imel šele popoldne od enih do štirih. Povedal mi je, da imajo tri turnuse: dopoldne dva, popoldne pa enega.

Najprej sva šla po avto. Po počasnem carinskem pregledu sva se odpeljala na banko, da zamenjam franke v dinarje (tudi Alžirija ima denar s tem imenom). A tu je bila zopet ista pesem. Ker je bila ura že čez poldan, se uradnikom ni več ljubilo delati in so me hoteli "naročiti" za jutri. Tokrat sem pa postal kar malo vsiljiv. Lepo sem sedel v fotelj in se nisem pustil odgnati. Res se je zgodilo kot pravi Jezus: "Trkajte in se vam bo odprlo! . . ." Ko se je gospodu

Pred odhodom iz Alžira

v uradu zdelo, da sem ga dovolj počastil s čakanjem, mi je pomignil in mi dal potrebne formularje za menjavo denarja.

Z zavarovalnico bi bilo vse v redu, če bi ne imela v mestu kar pet podružnic. Šele četrta je bila prava. Tako sem prekrižaril mesto podolgem in počez. Včasih sem imel občutek, da mi fant-spremljevalec narekuje smeri po svoji glavi, samo da bi vožnja čim dalj trajala. Ko sem ga ob taki sumnji na to opomnil, mi je pri Alahu ves v ognju zagotovil, da zame vedno išče najbližja pota. Končno sem mu le moral verjeti.

Največje presenečenje pa je bilo zame, ko sem se s fantom vrnil k sestram. Ko sva izložila avto, se je hotel od mene posloviti ne da bi prejel nagrado odličnega vodiča. Zdaj sem mu pa res verjel, da je mislil z vso iskrenostjo, ko mi je rekel: Prišel sem, da vas spremljam . . . Nagradil sem ga s srajco zadnjega krika Hoffmanove mode, ki mi jo je podarila uslužbenka te znane tvrdke.

Ta večer sem doživel še drugo presenečenje. Ko sem obiskal frančiškanke Marijine misijonarke (delujejo tudi v našem misijonu), sem nehote naletel na dve slovenski sestri: Terezijo Lukan in Jerico Sirnik. Obe sta že čez trideset let v Severni Afriki. Med večerjo sta obujali spomine na rodno Ljubljano in Gunclje. Veselja ob srečanju s Slovencem ni bilo ne konca ne kraja. Pa tudi moje veselje v tem tujem svetu ni bilo pri tem nič manjše.

PROTI SAHARI

Šele v soboto 14. oktobra je bilo vse urejeno za odhod iz Alžira. Avto je bil poleg ostalega kar poln zavojev, škatelj, vreč . . . Sestri, ki sta šli z mano, sta imeli nič manj kot 23 zabojev. Eden od patrov mi je pri odhodu hudomušno dejal, da to niso male sestre Charlesa de Foucaulda, ampak "sestre malih paketov". Morali smo se smejati domislici.

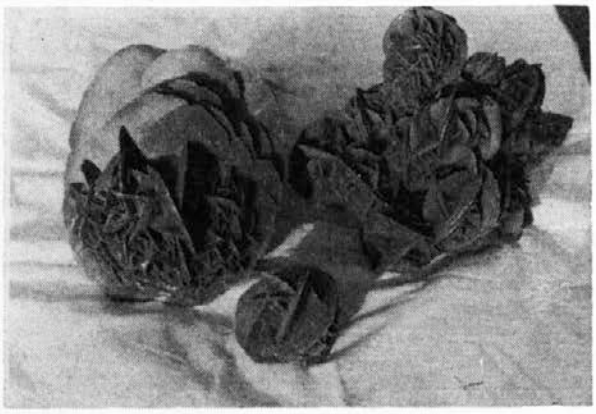

Takole izgledajo "puščavske vrtnice"

Ko je bilo sonce že precej nad obzorjem morja smo krenili proti **Ghardaia.** Zelenje kot pri nas spo mladi, pokrajina valovita kot Slovenske gorice . . . T slika nas je spremljala dobrih sto kilometrov, nato s je pričela prava stepa. Videli smo prve šotore noma dov, črede kamel, ovac, koz . . .

Cesta je bila odlična vse do mesta Ghardaia, ki j že v Sahari, ob čudoviti oazi dateljnovih palm. Po trkali smo na vrata belih očetov, ki imajo tukaj svo misijon. Mesto je stisnjeno kot orlje gnezdo v skal Prišli smo ravno ob sončnem zahodu. In prav v te trenutku se je oglasil glas z visokega minareta, ki j pozival k molitvi in naznanil ljudem, da se bliža mra ter lahko jedo in pijejo. Poziv se je zaključil s stre lom kanona. Pravi mohamedanski triumfalizem.

V bližini je Sveto mesto, kamor ne sme stopiti nih če, razen pravih (fanatičnih) muslimanov in teh j mesto Ghardaia polno. Tu so misijonarji in red kristjani (sami tujci) res samo nema priča Cerkv Dva misijonarja sta primorana, da v šoli, ki je sic "katoliška", poučujeta tudi koran. Kam pripelje lju verski fanatizem, je dovolj primerov. Na dan moje prihoda semkaj je pri večerji povedal pater, da j nekdo na ulici prižgal cigareto. Takoj se je vsula sk pina nanj in ga pošteno zdelala zaradi prekrška ram zana . . . Sleherna skrajnost v katero koli smer čl veka res poniža in ne poviša.

Lepa asfaltna "petrolejska cesta" nas je vodila p prej proti **El Golea.** Sedaj se je pričela pred nami r grinjati Sahara v vsej svoji goli lepoti. Čudovite obli skal in kamnov ter prelivanje barv: rumene, rjave, r za, včasih vijolične in celo svetlomodre . . . Vse to ozirom na višino sonca. Prava poslastica za oči pa sipine najfinejšega peska. Skratka: zame je pome vsak kilometer poti odkritje novega, lepega in p vlačnega.

V El Golea smo se ustavili pri malih sestrah. Tukaj namreč grob Charlesa de Foucaulda. Puščavnik-mučen je pokopan ob robu mesta, ki se na prvi pogled razlikuje od Ghardaia. Tudi tu so hiše stisnjene robu oaze palm, ki so bile polne sladkih sadež Mesto je res čisto samo sredi peščenega polja. Le časa do časa ga nemo pozdravljajo karavane pušč skih ladij ter njih spremljevalcev. El Golea je zna tudi po takozvani "puščavski vrtnici". To je formac kristalov v obliki cveta vrtnice, ki dosežejo velik krožnika ali celo sklede, so pa tudi majhne kot or Najdeš jih v peščenih sipinah ob robu mesta. Do sem dve, ki sta zelo lepi: eno so mi poklonile sest

eno pa možak na bencinski črpalki. Barva teh vrtnic je roza.

Ko smo v ponedeljek 16. oktobra zapustili grob "malega brata", je bila še skoraj tema. Lepe "petrolejske ceste" je bilo konec: začela se je prava avantura vožnje v neznano, vse hujša kot tista pred nekaj dnevi v Marseillu. Pred nami se je cesta razcepila v tisoč sledov avtomobilskih gum. Skupne ceste ni bilo več: vsakdo, ki je tod potoval pred nami, si je izbral svojo pot. Tudi jaz sem si jo naredil po svojem "posluhu". Občutek pa je pri tem kaj neprijeten: lahko voziš ne da bi držal za volan. Pa saj nimaš kam zadeti, te "ceste" pa tudi ne zmanjka.

(Konec prihodnjič)

Na široki "cesti" puščave . . .

ZALETEL se je zaletel

KAM PA? V Avstralijo, seveda! Da sem zvest svojemu imenu, dokazuje vse moje življenje: vedno sem se zaletaval po raznih deželah in kontinentih. Pater Bazilij, ki pridno zasleduje moje zaletavanje po svetu, pa mi je pisal lani enkrat: Če si se že v vse kontinente zaletel, zakaj ne tudi v Avstralijo? . . .Naj torej pridem na kongres in slike s seboj prinesem in . . . o, vsega ne povem!

Ko sem prišel pred nekaj leti v Argentino, so v slovenski šoli povedali otrokom, da je prišel gospod Zaletel in da bo imel prihodnji dan mašo. Eden učenčkov, ki je sedel na ušesih ali pa je slovensko še bolj malo razumel, je to sporočilo doma takole obrnil: "Gospod se je zaletel in bo jutri za njega sveta maša . . ." Torej me je zaradi mojega imena že kar med smrtne ponesrečence pripisal.

Moram reči, da sem se tudi z avtom že kdaj zaletel. Malo, ne prehudo; vsaj toliko gotovo še ne, da bi morali maševati zame. Pa taka je usoda večine, ki morajo biti vedno na cesti. Včasih so rekli: kot konjska figa. Danes pa konji ne vozijo več, zato po cesti ni več fig in moderni otroci o tej cestni romantiki ne vedo mnogo. Pa je tudi boljše, da poznajo in jedo le prave fige.

En tak primer svojega zaleta z avtom pred leti se dobro spominjam. V Celovec sem se peljal. Avtu pred menoj je nenadoma počila guma: začel se je premetavati sem in tja pred mano in kar naenkrat se je na cesti prekopicnil in obstal na strehi, s kolesi v zrak. Sam sem zaviral kolikor sem mogel, a razdalja je bila premajhna — zavozil sem v ta na strehi stoječ avto. Hitro sem skočil ven, da bi reševal, če bi bilo v avtu še kaj živega. Pričakoval sem nekaj strašnega, posebno še, ko se je iz avta pred mojim vozilom po cesti kar cedilo: vse krvavo rdeče, pa koliko! Joj groza! Pa se najprej nekaj skobaca ven: starejša ženska in prav nič ranjena. Potem sem skušal z nekim moškim spraviti šoferja izpod razvalin. Ko se je še ta skobacal ven in videl moj začudeni obraz zaradi rdeče mlake, se mi je pošteno zasmejal: "Le nič se ne bojte, saj je samo malinov sok . . ." Vozil je namreč steklenice z malinovim sokom in te so se razbile, da je izgledalo vse krvavo. Hvala Bogu, brez krvi se je izteklo!

Moram priznati: kar vesel sem, da sem se zaletel tudi v Avstralijo. Spoznal sem veliko svojih rojakov Slovencev, spoznal njihovo življenje in razmere tukaj v kengurujski deželi. Zlasti pa sem vesel, da sem našel tu na petem kontinentu še toliko dobrih, plemenitih ljudi, ki sta jim vera in narodnost še največji zaklad in svoja srca radi odpirajo drugim.

Pa ni dovolj le to, da sem spoznal življenje avstralskih rojakov. Važnejše je to, da sem njihovo življenje ujel v svoj fotografski aparat. P. Bazilij (p. Bazilika, p. Brazil, p. Bazilisk in p. Tipka sem tudi slišal v teh tednih . . .) je zadnjič v MISLIH hudomušno zapisal, da me bodo malali s fotoaparatom v roki, če bom kdaj postal svetnik. Saj bi bil menda res potreben fotografski zavetnik, ko je dandanes toliko fotografov. Ko je bila zadnjič birma v Kew na dvorišču za Baragovim domom, je bilo fotografov kot kobilic ali včasih muh. Skozi vso gnečo aparatov že slikati skoraj nisem mogel. (P. urednik pa toži, da slik od nikogar ne dobi!)

Kamor koli smo prišli s škofom in drugimi, ste me videli s fotoaparatom. Kot hišica polža me zvesto spremlja po vseh mojih potih in vedno ima službo, nič "holidaya". Pa pošteno moram paziti, da mi ga kdo ne ukrade ali da ga ne izgubim, ko sem že star in pozabljiv.

Da ne bom zaradi svojega zaletavanja Bogu dajal pretežak odgovor, moram svoj aparat dobro izrabiti.

Kako pa? Da slikam zato, da tudi drugi spoznajo razne kraje in razmere, ko jim kažem svoje posnetke. Saj slike, zlasti v barvah, vsakdo rad pogleda. Tudi Vi v Avstraliji ste radi gledali moje barvne slike iz zibelke slovenstva, naše drage Koroške. Kako bi Vam mogel bolj približati kraje in življenje doma, ter obnoviti mladostne spomine, kot po barvnih slikah povečanih na platnu? Med Vami po Avstraliji pa sem bil pravi "divji lovec" na slike, ki jih bom po vrnitvi v domovino kazal v Evropi: po Koroškem in Primorskem ter še kje. Malokdo ima priložnost priti v Avstralijo, tako bodo po mojih slikah hodili po petem kontinentu med Vami ter obiskali rojake po Vaših naselbinah. Videli bodo Vaše cerkvene slovesnosti, posvetitev nove cerkve sv. Rafaela, birmo, družabne večere, pa tudi avstralsko naravo, živali itd. . . .

Da sem se dolga leta trudil izrabiti bogastvo svojih slik v veselje drugim, dokazujejo tele številke: doslej sem imel po Koroški v raznih župnijah že okoli 1400 predavanj, okoli sto na Goriškem in Tržaškem ter najmanj sto med slovenskimi rojaki po Severni in Južni Ameriki. Slike imam iz vsega sveta — a [ne] velja šele zdaj v polni meri, ko sem svojim zbirkam dodal tudi slike iz Avstralije.

Žalibog sem mogel med Vami pokazati le stoti del svojih zbirk in še to le nekaterim izmed Vas. Pa bolje nekaj kot nič! Če sem z njimi vsaj nekaterim pripravil malo veselja, sem iz srca zadovoljen. In če bom mogel s slikami iz Vašega življenja doma kdaj koristiti, bom zopet vesel in zadovoljen. V dokaz mi bo, da se le ne zaletujem zastonj po svetovnih cestnah. No, da bi se le kdaj tako ne zaletel, da bi bilo tudi mojega slikanja i kazanja slik — konec . .

Prisrčna zahvala vsem, ki ste mi pripomogli do vseh lepih srečanj in doživetij, do toliko novih slik. Če bom pa kdaj res postal svetnik (v to p. Bazilij s svojim "če" zelo dvomi!), bom pa na vse avstralske Slovence gledal z nebeškim aparatom. In prosil bom zanje, da bi vsi nosili v sebi najlepšo sliko — božjo podobo!

Vaš VINKO ZALETEL

NAŠ PREŠEREN

Februar je mesec spomina našega velikega pesnika Franceta Prešerna (umrl je 8. februarja 1849). Prav je, da se ga spomnimo s tole razpravico, ki jo je imel lani na Prešernovi proslavi med rimskimi Slovenci dr. JOŽE PETERLIN. Lepe misli za poživitev narodne zavesti in strpnosti. — Urednik.

Na Opčinah nad Trstom se odpira svet preko kraške gmajne in sega pod Snežnikom tja dalje v slovenski svet, preko naše prestolnice Ljubljane, do čudovite Gorenjske. Ta svet je obdan z visokimi gorami in je te dni odet enako kot gorski vrhovi — z belo snežno odejo. V vznožju teh gora počiva tiha vas Vrba, kjer je bil rojen največji mojster naše besede — pesnik France Prešeren.

Prešernova Vrba počiva pod snegom, a pesnikov genij se ob njegovem prazniku spet dotika naših src, dotika se ljudi njegovega rodu, pozdravlja nas in druži v eno samo družino.

In ta pozdrav, ki sega iz Vrbe preko Ljubljane do Trsta, prinašam tudi vam. V tem pozdravu se mi zdi, da je prva misel, ki nam jo pesnik izroča po stopetdesetih letih življenja ta, **naj ljubimo svojo zemljo** tako kot jo je ljubil on. Tisto Gorenjsko z jezeri in gorami, pa reke in polja, gozdove in vasi za polji in cerkvice v vaseh. **In svoje ljudi,** ki govore isti jezik kot mi in pojejo isto pesem z nami.

Prešeren je odšel zgodaj od doma v večja in manjša mesta, toda hrepenenje ga je klicalo vedno v rodni kraj. Zato je svojemu rodnemu domu zapel najlepši pozdrav in obenem izrazil v tem najglobljo bolečino, da je odšel od doma, ko je zapel:

O Vrba, srečna draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta!

Da b'uka žeja me iz tvoj'ga sveta
speljala ne bila golj'fiva kača . . .

Prešeren je nosil domovino v srcu, komorkoli [ga] je vodila pot.

Domači kraji in domači ljudje so mu najbližji, [a] slovenski svet je zanj najčudovitejši, usoda slovenskih ljudi je zanj največja skrb. To vse govori iz njegovih pesmi.

Prešeren majhnosti slovenskega sveta ni zamenjal z velikost drugih večjih narodov. To je druga misel [Pre]snikovega pozdrava.

Za Prešernovega življenja se je pojavilo gibanje, [ki] je hotelo skupni jezik za južne Slovane, s tem bi [se] stopila tudi slovenska narodna posebnost s Hrvati [in] še drugimi Slovani v eno enoto. Prešeren je to [mi]nudbo Stanka Vraza zavrnil. Rajši je ostal majhen član narodov. Rajši je imel svoj jezik, čeprav bo njem bralo manj ljudi njegove pesmi kot pa bi žrtvoval svoj jezik in svojo narodnost na račun veličine. Morda smo kdaj v precepu, da bi rajši bili pripadniki kakih večjih narodov. Morda se nam ponuja [ka]lika kje daleč od doma, da bi svoje poreklo prodal za skledo leče. Ne bomo srečni, če to storimo. Ostanimo to, kar smo po svojem rodu. Ostanimo zvesti svoji materi in očetu, čeprav pripadniki malega naroda, a naroda, ki ima tudi svoje poslanstvo in svojo nalogo na tem koščku zemlje, ki nam jo je Bog [dal].

Naša vez je **materina beseda.** Ali nam pesnik iz Vrbe ne kaže na lastnem zgledu, kako je treba svoj jezik ljubiti? Ko je zavrnil ilirščino, je v čudovitem jeziku zapel pesem in s tem pokazal, da je mogoče najgloblja čustva in doživetja izpovedati tudi v slovenščini.

Če nam kdaj zmanjkuje izraz, ker nas je usoda morda zanesla daleč od rodnega doma, morda v povsem neslovensko okolje — poiščimo brata in sestro po krvi in se pogovorimo z njima po domače. To vaše srečanje ob slovenskem bogoslužju in ob pesnikovem prazniku je nekaj tako čudovito lepega. Ali vam ni kot bi bil za trenutek vaš slovenski dom prisoten? Doma pa vzemimo v roke slovensko knjigo, da bomo poživili in obogatili izražanje in obudili morda pozabljeno besedo. Nekoč je dajala slovenska mati sinu, ki je odhajal od doma k vojakom ali kam v tujino, roženvenček, pa morda molitvenik in v njej morda podobo Brezjanske Matere božje, ali pa svetinjico. Danes nosimo s seboj, ko odhajamo, tudi drobni zvezek Prešernovih poezij.

Z vso ljubeznijo in spoštovanjem se oklepajmo teh svetinj, da bomo ohranjali vero naših očetov in materino besedo.

In bodimo **strpni drug do drugega** prav po Prešernovem naročilu. V tem trenutku se spomnimo na srečanje med Slomškom in Prešernom. Sošolca sta bila. Pozneje je šel vsakdo od njiju svojo pot: Slomšek po poti slovenskega duhovnika, Prešeren po poti odvetnika; Slomšek po poti svetništva, Prešeren po poti freigajstovstva; Slomšek piše preproste, pobožne pesmi, Prešeren tudi ljubezenske — za tisti čas spotakljive. Toda oba ljubita svoj narod. Oba drug drugega spoštujeta. Ko Prešeren bere v "Novizah" sporočilo, da je Slomšek postal škof, je ves prevzet od sreče. In ko bere prvo Slomškovo pridigo, s katero pozdravlja svoje vernike, je Prešeren srečen do solz, tako, da njegova sestra Katra ne more verjeti, da je njen brat tako prevzet. Opravičuje se mu, da ga je napačno sodila.

Da, Prešeren in Slomšek sta bila strpna drug do drugega, čeprav sta v marsičem sodila različno.

Zato se mi zdi, če gledam po človeško — kot da se ta trenutek srečujeta veliki pesnik in svetniški škof. Iz tega naročila strpnosti pa raste zavest naše **narodne skupnosti.** Ali ni lepo in pravilno, da se nekako te dni srečujemo na proslavah, ki jih vsi priznavamo kot važne in velike dneve, imenujemo jih kar narodne praznike. In prav Prešernov spominski dan je naš narodni praznik. Slovenci v Ljubljani in drugod po Sloveniji se spominjajo velikega genija. Enako Slovenci v Celovcu, Gorici in Trstu, pa vi v Rimu in Slovenci v Buenos Airesu in Clevelandu, enako v Avstraliji in povsod kjer žive naši rojaki. Prešeren nas povezuje, nas združuje in ob njegovi veličini čutimo ponos, da smo sinovi in hčere istega naroda kot je on.

Dragi, poglejte, kljub temu, da je naš pesnik sin malega naroda in kljub temu, da je bisere svoje poezije napisal v slovenskem jeziku, kljub temu je njegov sloves prestopil meje naše domovine. Danes bero Prešernove pesmi v vseh jezikih milijonskih narodov. Bero jih lahko v italijanščini, nemščini, francoščini, angleščini in še v drugih jezikih. In prav zato, ker je pel o sebi in o svoji domovini, je velik.

Prešeren je ljubil svoj rod, a sovražil ni nikogar. Ves je bil vdan svoji domovini, a preziral ni nikogar. Hodil je pokonci, gorenjsko vzravnan. Bil je kmečki otrok in nikdar ni tega zatajil, a bil je vedno gospod. Gospod v salonu in v uradu, ponosen in vzravnan. Samozavesten, a ne domišljav. Prijazen in ljubezniv ogovarja preprostega človeka in deli bombone otrokom.

Rojaki, **živimo in delajmo z istim pogumom in z** enako **ljubeznivostjo ter neustrašenostjo.** In predvsem naj naše delo raste iz enake ljubezni do doma in materine govorice.

V naših slovenskih skupnostih pa živimo in zajemajmo iz duhovne dediščine našega velikega pesnika. Tako bomo ohranjali res tisto, kar je tudi on gradil in v kar smo rasli dolga stoletja: **narod!** Ponosni na to, da smo Slovenci in ponosni, da imamo Prešerna.

Prešernov spomenik v Kranju

Brkini — zemlja umirajočega upanja

Članek je prinesla ena zadnjih "Družin". Precej naših izseljencev je iz Brkinov, pa tudi za druge je kaj zanimiv. — Ur.

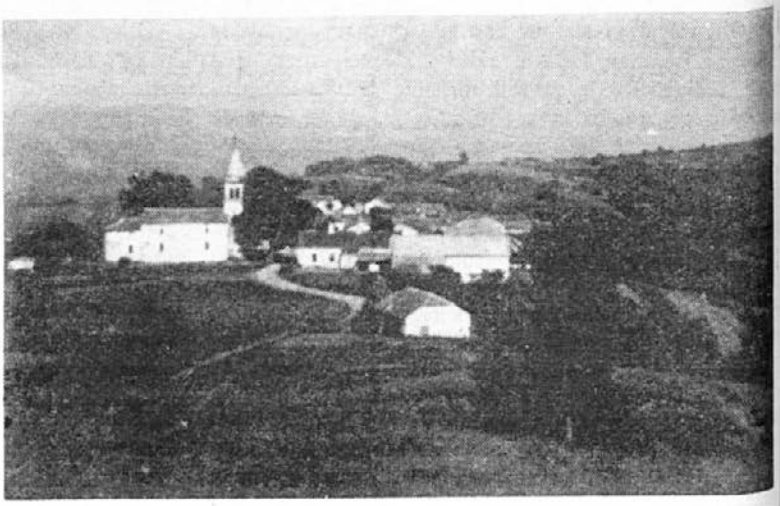

Ostrožno brdo v Brkinih

Brkini so tisti del slovenske zemlje, o katerem zelo neradi govorimo in pišemo. Saj so še z nekaterimi drugimi "nerazvitimi kraji" stalen dokaz za krivice, ki smo jih zagrešili. Sončna planota se razteza med Harijami pri Ilirski Bistrici in Rodikom pri Kozini. Posejana s kopico nekdaj številno močnih, danes pa že simboličnih naselij priča o preteklosti, ki se počasi poslavlja. Zakaj danes so Prelože, Zajelšje, Gabrk, Rjavče, Tatre, Ostrožno brdo, Kozjane, Mrše, Misleče, Artviže, pa tudi Pregarje, Huje, Prem, Čelje, Smrje, Janeževo brdo . . . zemlja umirajočega upanja.

"Brkini umirajo. Mladina jih zapušča in odhaja. Preraščata jih osat in puščoba. Potrošniška družba jih davi. Njeni velmožje mislijo na hotele, limuzine, trgovine im mestne vile; na zlatega Moloha dar. Kaj jim mar brkinski trpini v pustih, zakotnih vaseh" (M. Zadnik: Pregarje in pregarski zidarji).

Morda pa je bolje, da umirajo zaprti v svoje skrivnosti, kot da bi morali umirati javno. Slabe prometne veze za zdaj še odvračajo radovedne in zvedave turiste in onemogočajo postavljanje vikendov.

SLEDOVI VODIJO V PRETEKLOST

Brkini so bili že zelo zgodaj naseljeni. Nekatere izkopanine dokazujejo, da so bili med prvimi prebivalci teh krajev Kelti in Ilirski Japodi. Tudi imena vasi kot Hrušica, Brezovo brdo, Brezovica . . . kažejo na zelo star izvor.

Prvotni prebivalci so bili verjetno nomadi. Nanje nas spominjajo imena vasi kot Kozjane.

V rimskih časih je čez Brkine vodila jahalna steza, ki je povezovala vojaški postojanki Ad Malum (pri sedanji Materiji) na cesti Aquilea-Trsatica in Castro Primo (na Premu).

Prvi slovenski naseljenci so se vsaj začasno ustavili na tem področju že v sedmem ali osmem stoletju.

V srednjem veku so bili Brkini zelo gosto naseljeni. To nam dokazuje število gradov, ki v glavnem izvirajo iz trinajstega stoletja in bi jih redko poseljena planota ne zmogla zgraditi.

Če izvzamemo obe vojaški postojanki (Materija in Prem), zasledimo prve podatke o teh krajih šele v štirinajstem stoletju. Pregarje je prvič omenjeno leta 1370 v listini upravnega odbora rihenberške gosposke.

Krščanstvo je prihajalo v te kraje verjetno že z rimskimi vojaki. Podatkov o cerkvah za najzgodnejše čase žal nimamo. Pregarje, ki se je včasih imenovalo "Pragrat", "Peger" in "Pergar" (ime izhaja iz besede "grad" ali utrjena postojanka) je imelo leseno cerkvico že v petnajstem stoletju. Novo so Pregarci zgradili leta 1648, obnovili pa v letih 1803 do 1805. Cerkveno-upravno so spadali v župnijo Hrušica, kaplanijo so dobili leta 1653, župnijo pa šele leta 1938.

Prem je bil samostojna cerkvena enota (župnija) že v letu 1686. Danes tu ni več duhovnika; župnijo upravlja duhovnik iz Pregarja.

ŽUPNIJSKI UPRAVITELJ DVANAJSTIH NARUŠENIH CERKVA

Ko sem se s precejšnjo mero potrpežljivosti vozil po razmočeni in razorani cesti iz Gornje Bitnje proti Pregarju, si nisem mogel kaj, da ne bi občudoval "pregarskega župnika". Saj mora isto pot prevoziti tudi do dvanajstkrat na teden. Zakaj Pregarje so sicer res metropola Brkinov, vas s štirimi kilometri asfalta (do Prelož), do ostalih vasi in zaselkov pa vodijo le nekoliko razširjeni kolovozi. Velike razdalje (do Gornje Bitnje dvanajst kilometrov, do Obrova devet) in slabe zveze (na Tatre le razoran kolovoz) vzamejo veliko časa. Tako spada brkinsko pastoralno področje med najtežje v Sloveniji.

Vid Premrl je v Brkinih šele drugo leto. Vendar dovolj, da je spoznal mnogotere naloge, ki ga čakajo. Vse bi še šlo, le teh materialnih vprašanj je preveč. Razpet med celo vrsto nalog, ki kar kričeče opozarjajo nase, ne ve čemu naj se posveti.

Tu je najprej dvanajst narušenih cerkva in cerkvic. Samo pregarska bi "požrla" okoli sto milionov starih din. Tako pa je prepuščena počasnemu rušenju. Seveda je tu še enajst drugih. Tatrska napr., ki je večja od pregarske, je še bolj potrebna obnove. Kaj pa druge, tudi tiste, ki so že v razvalinah? Od kulturno-spomeniškega varstva ne more pričakovati čudežnih vsot.

Tu so seveda tudi davki, ki daleč presegajo nedeljske nabirke. Napol dograjeno župnišče, dolgovi, pomanjkanje prostorov za verski pouk, težave z župnijsko zemljo, socialno in invalidsko zavarovanje (mesečno 400 ND) in še marsikaj podobnega otežuje duhovno poslanstvo.

ŽIVLJENJE IN VERA POČASI USIHATA

So nekatera vprašanja, ki jih človek ne zmore rešiti kljub gori dobre volje in mladosti. Brkini jih zastavljajo kar celo vrsto. Najusodnejši sta seveda izumiranje življenja in vere.

Brkinsko področje je bilo nekdaj gosto naseljeno. Tako zastrašujoče nizkega števila prebivalcev pa še ni imelo. Danes živi v obeh brkinskih župnijah (Pregarje, Prem) le še okoli 1500 v glavnem starih ljudi. Ljudje vedno bolj bežijo v dolino. Pot za boljšim kosom kruha vodi v Ilirsko Bistrico, na Reko, v Koper, Izolo in Piran, v Trst, Avstralijo in Ameriko. Vasi se vse bolj praznijo.

Na Tatrah npr. živi še okoli 60 ljudi. Razen dveh, ki se bosta izselila, so vsi stari. Pravijo, da po njihovi smrti nekdaj bogatih Tater ne bo več. Včasih je bilo v vasi tristo ljudi. Zgradili so veliko cerkev. Danes je prazna. Odpadajoči omet in vonj po plesni sta zgovorna podoba ugašajočega življenja.

Brezovo brdo bo kmalu kup ruševin. Kozjane so že napol podrte. Rjavče strašijo s svojimi neobmetanimi in obraslimi zidovi. Brkinski peščenjak budi predstave o vlažnih stenah in stanovanjih. Misli uhajajo na astmo in hropeče dihanje. Gabrk je neznaten zaselek. Prelože se ne bodo rešile s štirimi kilometri asfalta.

Včasih je bilo drugače. Iz pripovedovanja starih ljudi rastejo podobe mladosti, ki je živela tod. Kljub tedanjim hudim časom pripovedujejo o preteklosti kot o pomladi. Hiše so bile polne otrok, vasi zaokrožene celote. Vaško življenje pod lipo pri cerkvi je veliko bolj nasičevalo in pomirjalo kot današnja "bogata" osamelost, razdvojenost in strankarstvo. Tudi več kulturnega življenja je bilo nekdaj.

Podobno je z vero. Zakaj? Mar zato, ker je oboje v medsebojnem razmerju. V dolini pripovedujejo, da je brkinsko področje za duhovnike huda preizkušnja. Znano je po verski indiferentnosti. Zdi se, da je upad verske prakse v veliki meri sad novih razmer (povojne razmere, porast gmotne blaginje) kot starih grehov. Le nekaj mož z nasmehom pripoveduje, kako so župniki včasih z vozovi pobirali bero . . . Drugi vedo povedati, da so bili brkinski župniki navadno zelo blizu vernikom. Izkazali so se zlasti v letih potujčevanja in med zadnjo svetovno vojno. Jožko Škoda je moral zaradi slovenskega petja oditi. Aleksander Milič je doživljal s svojimi Pregarci huda vojna leta. Zato so ga ohranili v lepem spominu.

In vendar hodi v obeh župnijah k maši le okoli 220 ljudi. Otroci so sicer bolj redni, vendar le do dvanajstega, trinajstega leta (do birme). Pa tudi med rednimi obiskovalci "nedeljskih maš" ne moremo pričakovati posebne osveščenosti. Kako naj ta pretežno stara Cerkev, ki v veliki večini čaka na zadnji zakrament, spet zaživi? Zanje pomeni krščanstvo krst, obhajilo, birmo, cerkveno poroko in pogreb. Danes je na moč v časti predvsem zadnji. Pogreb, ta še pritegne ljudi, motivov za to pa ne smemo iskati v veri v vstajenje, ampak v starih navadah.

Duhovnik postaja v mnogih primerih le uslužbenec pogrebnega zavoda. Drugje v glavnem nima besede in ne mesta. Mladi in osveščeni sodobniki ga ne poznajo. Pot jih pelje kvečjemu do gostilne . . .

Življenje in vera umirata, kaj bomo dali Brkinom namesto tega bogastva? S čim bomo opravičili to naše križem-rok-sedenje? Ko gre za ljudi, naj usahnejo medsebojne zdrahe, naj ne bo več sodobnih in zastarelih, ne več starih in mladih, niti vernega in nevernega. Kajti po smrti nosilcev ideologij so tudi ideologije brez cene. Brkini morajo spet zaživeti, v prebivalcih mora spet zaplamteti ugašajoče upanje.

P. BRATINA

Brez besed

Praviš, da sem otožen in brez besed,
da črno bolest v globini skrivam,
da splašen kot pastir zdivjanih čred
še v tvojo dušo žalost zlivam.

Ne veš, da nadme se je noč zgrnila,
da psi od mnogih lajajo strani,
da sam pod oblakom črnim
iščem luč, ki se je v noč utrnila.

Z višin dobrih oči pekočo temo prežemi,
ne pusti cvetja z mrazom tu prekriti,
naj zacvetijo travniki zeleni
s smehom, srečo, vseh strahov izmiti.

France Lokar

Besede ob slovesu

Dne 11. januarja sem dospel v Avstralijo, da bi obiskal svoje tu delujoče slovenske sobrate-frančiškane, pobliže spoznal njihove razmere in njihovo delo. Obenem sem spremljal našega škofa dr. Stanislava Leniča na njegovem misijonskem potovanju in se udeležil 40. mednarodnega evharističnega kongresa v Melbournu.

Ob odhodu iz Avstralije čutim dolžnost, da se zahvalim v imenu slovenske frančiškanske provincije vsem patrom, ki delujejo med avstralskimi Slovenci; enako vsem dragim rojakom, ki jim pri delu nudijo svojo pomoč ter vsem onim, ki so mi omogočili in mi nudili prijetno bivanje v Avstraliji.

V Sydneyu sem se srečal s starosto slovenskih in avstralskih frančiškanov, p. Bernardom Ambrožičem. Našel sem ga priklenjenega na posteljo v bolnišnici. Zdaj je že doma, a bolniške postelje ni zapustil. Kakor je bil vedno velik v svojem delu tako v domovini, kasneje po Severni Ameriki in v sedemnajstletnem delu med avstralskimi Slovenci, prav tako je sedaj velik v svojem trpljenju. Res voljno ga prenaša in z njim prav tako dela za rešitev duš.

V istem mestu sem občudoval požrtvovalno delo p. Valerijana Jenka, ki je ustanovil samostojni slovenski verski center s sestrsko hišo, novo cerkvijo, razredom za glavnim oltarjem ter skromnim, prav frančiškanskim stanovanjem za dva duhovnika: poleg sprejemnice in pisarnice dve majhni sobici, ki bi ju bil zaradi skladnosti s frančiškanskim uboštvom vesel sam Frančišek. Lep dokaz, da pater misli na skupnost v prvi vrsti, za lastno udobje mu ni mar. Prostega časa nima: neprestano je v delu za izseljence. Hišni telefon zvoni od jutra do večera, da sem res občudoval patrovo potrpežljivost. Nujno bi rabil pomočnika in trdno upam, da ga bo prihodnje leto dobil. Saj imamo letos slovenski frančiškani pet novomašnikov, drugo leto, pa še dva, če Bog da. Ko bodo drugo leto novomašniki končali bogoslovne študije, bo mogoče kaj poslati. Saj ima p. Valerijan v načrtu tudi "Ambrožičev dom" za onemogle in ostarele, kar bo poleg dušnega pastirstva zopet veliko delo.

V Melbournu sem obiskal p. Bazilija Valentina, voditelja Baragovega doma in urednika "Misli", ki je že pred p. Valerijanom ustanovil verski center za melbournske Slovence. Že leta 1968 je dogradil cerkvico sv. Cirila in Metoda in pod njo dvorano, ki odlično služi. Za velike slovesnosti pa je toliko vredna prijetna lurška votlina, pred katero se lahko zbere na stotine ljudstva. Baragov dom je velika socialna ustanova, na katero so melbournski Slovenci lahko ponosni. V dvanajstih letih obstoja je patrova ustanova nudila streho že okrog 1,400 fantom raznih narodnosti in dvanajstih različnih veroizpovedi. Prav na dan mojega odhoda iz Melbourna sta bila v Baragov dom sprejeta dva avstralska domačina, aborigena, ki sta prišla iz W.A. na evharistični kongres in obtičala brez sredstev. Pater mi je povedal, da je njun sprejem dvignil število raznih narodnosti v Baragovem domu na 45. Lepo je, da Slovenci radi pomagamo tudi drugim. Da dom dobro služi zlasti slovenskim fantom, pa mi je dokaz to, da sem pri raznih srečanjih po Avstraliji našel mlade družinske očete, ki so mi nekako s ponosom povedali, da so šli pred leti skozi Baragov dom. Še to so nekateri dodali, da jih je pater pobral v pristanišču in celo na cesti. Danes so mu hvaležni.

Tudi p. Bazilij namerava ustvariti v bližini cerkve dom za stare in onemogle, da bi imeli prijetna stara leta v domačem okolju. — Torej dela in načrtov za slovensko skupnost še ne bo zmanjkalo. Prav, da mu vneto pomaga p. Stanko Zemljak, ki je že dobro vpeljan v obširno delo izseljenskega duhovnika. Vesel sem, da je med njima lepo sodelovanje.

V Adelaidi je p. Bazilij kupil hišo, ki jo je priredil v slovenski verski center. Bog daj, da bi se lepo razvil, saj zemljišče je obširno. Upam, da bo ta naselbina še letos dobila lastnega slovenskega duhovnika in bosta patra iz Melbourna razbremenjena svojih rednih obiskov Južne Avstralije. P. Inocencu Ferjanu, ki v Rimu končuje svoj doktorat, sem že izdal dovoljenje.

Obema centroma, tako v Melbournu kot v Sydneyu, so v veliko pomoč sestre frančiškanke Brezmadežne. V Sydneyu sta dve, ki skrbita za center, pouk otrok in gospodinjstvo. V Melbournu jih je šest. Njihov Slomškov dom v bližini slovenske cerkve je priznani otroški vrtec, ki nudi dnevno skrb za 2[illegible] otrok. Sestra Ema požrtvovalno skrbi za kuhinjo Baragovega doma, sestra Silvestra skrbi za cerkveni pevski zbor in slovensko šolo, ter pomaga pri kulturnih prireditvah, sestra Hilarija skrbi za lepoto cerkvice. Brez dvoma bi sester še potrebovali, zlasti še če se posrečijo načrti za melbournski in sydneyski dom za ostarele ter za adelaidski center.

Brez dvoma tako patri kot sestre ne bi zmogli dela med izseljenci, ako ne bi našli med avstralskimi Slovenci toliko razumevanja in sodelovanja. Zato se vsem, ki jim stoje ob strani, iz srca zahvaljujem. Bog vsem stotero poplačaj!

Za konec naj se še enkrat zahvalim vsem, ki ste mi omogočili, da sem se v Avstraliji počutil kakor doma. Veliko sem Vas spoznal, spoznal sem Vaše razmere in potrebe. Vse Vas bom ohranil v lepem spominu in Vas vključeval v svoje molitve.

P. Marijan Valenčak OFM, provincial

STATIO ORBIS

NA SPLOŠNO je precej znan stoletja star latinski izraz **"URBI ET ORBI".** — Preveden v naš jezik bi pomenil: **mestu in svetu.** Uporabljajo ga na splošno tudi po časopisih, če hoče članek povedati, da je papež podelil blagoslov mestu Rimu in vsem svetu — torej vsem.

To naj bo nekak uvod v ta članček, ker mu boste z razumevanjem teh dveh latinskih besed: **urbs — mesto** in **orbis — svet** lažje sledili.

Precej ljudi me je namreč med kongresom vprašalo, kaj pomeni **STATIO ORBIS.** Tako se že nekaj let imenuje končno zborovanje evharističnega kongresa in isto ime ste slišali in brali v teh dneh kaj pogosto za zaključek našega kongresa v Melbournu. Malo razlage res ne bo škodilo.

Tudi ti dve besedi sta latinski in dobesedni prevod bi bil: **POSTAJA SVETA.** Če ne razumemo smisla izraza, nam ne pove veliko in nam pravzaprav nič ne pomeni. Če pa se malo poglobimo v njegovo vsebino, kmalu uvidimo, da je kaj primeren naslov za priliko kot je zaključno kongresno slavje. Saj je zaključno zborovanje kongresa res nekako osrednja točka, v katero so uprte oči vsega sveta, vsaj vernega.

Preprosti, a zato bolj razumljivi prevod naslova **STATIO ORBIS** bi torej bil: **ZBOROVANJE SVETA.** Je pa vseeno dobro, da se na kratko ustavimo pri besedi **STATIO — POSTAJA** in jo razložimo.

Pri besedi **POSTAJA** nam misel takoj uide na železniško postajo, saj smo večkrat na njej in nam je poznana. Vemo: ko se vlak n.pr. ustavi na melbournski postaji, smo dospeli v Melbourne. Dosegli smo zaželjeni cilj, mesto Melbourne je pred nami. Ista misel nas more prevzeti, ko nam je nekako predstavljena "postaja sveta" — **STATIO ORBIS.** Vemo: svet je tu!

A v katoliški tradiciji ima beseda "postaja" pomen, ki je stoletja starejši kot pa iznajdba železnice, s katero so se razvile tudi železniške postaje. Papeži srednjega veka so namreč imeli navado, da so na različne dneve v letu poromali do gotove bazilike ali cerkve večnega mesta Rima in tam imeli slovesno bogoslužje. Vsaka od teh cerkva je za to priliko postala — **STATIO URBIS,** kot so to imenovali: **postaja mesta.** Prebivalstvo Rima se je ta dan zbralo okrog svojega škofa — papeža na tej "postaji": izbrana cerkev je vsaj ta dan resnično postala središče večnega mesta.

Nemški liturgisti so to idejo prenesli na 37. mednarodni evharistični kongres, ki se je leta 1960 vršil v Münchenu. Kot se je svoj čas papež z meščani Rima zbral za evharistično slavje v cerkvi — mestni postaji — **STATIO URBIS**, tako se katoličani vsega sveta osebno ali vsaj v mislih ob vsakem kongresu zberejo okrog Gospodovega kongresnega oltarja, postaji sveta — **STATIO ORBIS.** Mislim, da je ideja odlična in ima res globok pomen.

Poznani nemški jezuit Jungmann, eden glavnih arhitektov moderne liturgične obnove v pokoncilski Cerkvi, je na münchenskem kongresu pomen izraza **STATIO ORBIS** razložil s sledečimi besedami: "Kot je bilo bogoslužje rimskih postaj papeško bogoslužje **rimske** Cerkve, tako so danes naši evharistični kongresi papeško bogoslužje **vesoljne** Cerkve."

P. Bazilij

Škof dr. LENIČ zasaja lipo na melbournski "slovenski zemlji"

P. BAZILIJ

SPET TIPKA

13. marca 1973

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Lepi dnevi so za nami: obisk slovenskega škofa z vsemi našimi cerkvenimi in izvencerkvenimi slovesnostmi ter evharistični kongresni teden. Ostali nam bodo za vselej v spominu.

● Goste iz Slovenije sem sprejel na nedeljo 28. januarja na meji Victorije, pravzaprav v Albury. Dospeli so iz Canberre. Snidenje je bilo prisrčno. Lepo število rojakov se je zbralo k maši v Wodongi in naš škof je takoj pridobil srca vseh s svojo preprosto in neponarejeno ljubeznivostjo. Kako pa so se razživeli šele po cerkveni slovesnosti na vrtu g. Sodja, kjer je slovenska pesem odmevala pozno v noč. Da je tudi pri naših narodnih in fantovskih pesmih odmeval škofov glas, ni treba posebej omeniti.

● Naslednji dan zvečer smo gostom v Melbournu pripravili sprejem v dvorani pod cerkvijo. Prijetna akademija njim v čast je bila ena najlepših, kar smo jih doslej pripravili: Nastopili so otroci Slomškove šole, bratje Plesničarji, brata Pahorja, kvartet deklet (Metka in Janika Škofic ter Jožica in Cvetka Uršič), najbolj pa so se s svojim prvim nastopom postavili mladi piščalkarji, ki jih je pripravil Plesničarjev Marko. Bog daj, da bi še dalje vadili in še kdaj nastopili — res bi bilo škoda opustiti tako dober začetek. Ves spored, ki ga je pripravila s. Silvestra, je vodil Plesničarjev Frank. — Po akademiji nam je igral domači orkester "Bled". Za bogato zakusko je poskrbelo Društvo sv. Eme z našimi pridnimi gospodinjami.

● Sledila je vožnja v Južno Avstralijo, kjer se je v četrtek (1. februarja) zvečer začel tridnevni škofov misijon. G. Vinko Zaletel pa je vse večere po bogoslužju kazal svoje prelepe koroške slike, ki so za vsakega res užitek. Višek škofovega obiska je bila birmanska maša na nedeljo 4. februarja popoldne, ki je napolnila cerkev. Štirinajst slovenskih otrok je prejelo sveto birmo. Po cerkveni slovesnosti smo se zbrali v Slovenskem domu na zakusko, kjer je bilo tudi prijetno domače. Škofa je v imenu rojakov in Slovenskega društva pozdravil g. Ernest Orel.

Micky's Photo Studio

Med mašo pri lurški votlini

● V dolgem sporedu škofovih obiskov slovenskih naselbin je bila tudi Whyalla, ki pa je v ponedeljek 5. februarja škofa zaman pričakovala. Pripeljal sem ga do Port Pirie, kjer je huda in nenadna povodenj preprečila nadaljno pot. Cesta do Whyalle je bila na dveh mestih osem čevljev pod vodo. Isti dan je deroča voda tam presenetila celo avtobus ter ga odnesla s ceste, da so s čolni komaj rešili potnike. Poskusil sem še edino možnost ter telefonično klical prijatelja Hindersona, ki nas je bil pripravljen s svojim osebnim letalom prepeljati v Whyallo. Žal je čez nekaj časa prišel odgovor, da je tudi whyallsko letališče pod vodo in zato zaprto, pristanek bi bil nemogoč . . . Škofu je bilo zelo hudo, da smo se morali brez uspeha vrniti v Adelaido, kjer je za whyallske rojake še isti zvečer opravil sveto mašo. — Gostje so torej videli Avstralijo tudi s te strani: danes huda suša, jutri pa vode preveč . . .

● Naselbina naših sadjarjev v Berri-ju nas je sprejela v sredo 7 februarja. Gostje so občudovali prelepo sadje in g. Vinko bi najraje tam ostal. Slovencem so se pridružili tudi številni Medžimurci, tako k cerkvenemu bogoslužju kot na bogato zakusko po maši. Vsi okoliški duhovniki so se zbrali okrog našega škofa. Da je tudi tu slovenska pesem donela pozno v noč, je razumljivo, veseli farmarji pa so se ob zvokih slovenskih

polk in valčkov (igral je domači orkester Planinka) celo zavrteli. Škofu so poklonili lepo oljnato sliko svoje sadonosne doline reke Murray, vsem gostom pa še pravi bumerang, ki naj pomeni: Dobrodošli in še se vrnite med nas! . . .

Preko Mildure in Bendiga sem goste naslednji dan prepeljal nazaj v Melbourne. Vinko je ves čas slikal nasade in črede ovac ter avstralsko naravo s svojim: "Poglej, poglej, kako je čedno . . . "

● V soboto 10 februarja so bili gostje na naši predstavi SLEHERNIKA, ki je napolnil Baragovo dvorano. O uspehu ali neuspehu igre ne bom pisal, ker sem bil sam režiser, mislim pa, da je tudi gostom bila duhovni užitek. G. Zaletel, ki je isto igro že režiral na Koroškem, je na drugem mestu te številke napisal kritiko o naši predstavi. Upam, da bo tudi ponovitev dne 17. marca privabila tako lepo število gledalcev.

● Na nedeljo 11. februarja je imel g. škof mašo za geelongške Slovence. Škoda, da sleherni mesec ne napolnijo tako lepo cerkve kot so jo to nedeljo. Na zakuski v dvorani ob cerkvi so otroci pripravili prijeten spored pod vodstvom gospe Čušinove, nato se je pa spet oglasila narodna pesem, ki je moški svet kar zgrnila okrog pojočega škofa. Nadaljevala se je na Slovenski zemlji izven Geelonga, ki so jo gostje obiskali po zakuski. G. škofa so spravili celo na balinišče: če je napravil šiško, pa ne vem poročati . . .

● V ponedeljek 12. februarja zvečer je bil na sporedu obisk St. Albansa, kjer smo se po cerkveni slovesnosti tudi zbrali v cerkveni dvorani na domače veselje in ogled Vinkovih koroških slik. — Res polnoštevilno so se zbrali rojaki iz Gippslanda, katerim je g. škof maševal in pridigal naslednji dan, v torek zvečer v Morwellu. Tudi tu je slovenska pesem v šolski dvorani odmevala pozno v noč.

● V Melbournu je vodil g. škof slovenski misijon: večerne maše s pridigo so bile v četrtek in petek (15. in 16. februarja), v nedeljo (18. feb.) in z zaključkom v sredo (21. feb.). P. provincial Marijan je ves čas vneto spovedoval. Po vsakem misijonskem bogoslužju razen nedeljskem pa smo se zbrali še v dvorani, kjer nas je g. Vinko razveselil v novim delom predavanja o Koroški. Tako smo se imeli vse te večere res lepo: poživili smo se duhovno in tudi narodno.

● O kongresnem tednu bom poročal na drugem mestu. Pač pa bi tu omenil še birmansko mašo, ki smo jo imeli v soboto 24. februarja popoldne ob treh pri lurški votlini. Cerkev bi bila za vso množico mnogo premajhna, saj je bilo samo birmancev 122. Bilo je malo vroče, a lepe slovesnosti to ni kar nič motilo. Saj je bil za nas vse res praznik, zlasti pa še za naše birmance. Na stopnišču pred cerkvijo so se slikali s svojim škofom, nato smo jim razdelili spominske diplome. Sledilo je domače slavje v dvorani, ki je bilo tudi prav prijetno.

● Melbournsko Slovensko društvo je g. škofa naprosilo, ako bi mogel med časom bivanja med nami priti na novokupljeno zemljo v Eltham ter jo blagosloviti. Odbor je namreč nedavno kupil cel hrib s krasnim razgledom, kjer naj bi se razvil bodoči Slovenski kulturni in rekreacijski center. Bog daj, da bi načrti s skupnimi močmi uspeli, saj bi bila to res odlična pridobitev melbournskih Slovencev.

Visoki gost je rad ustregel odboru na soboto 17. februarja, ko je ob prisotnosti emigracijskih in občinskih zastopnikov, odbora SDM in številnih članov blagoslovil zemljišče ter zasadil slovensko lipo (Jaz sem jo pa zalil, da se bo bolje prijela!). Slovesnost je bila prisrčno domača. Gotovo bo o njej kaj več poročal Vestnik SDM.

● V torek po kongresnem tednu (27. februarja) sem visoke goste spremljal v Tasmanijo. Tam ni dosti rojakov, pa so bili zato škofovega obiska še bolj veseli. Škof je bil ginjen nad pozornostjo vse od lepega sprejema na letališču pa do težkega slovesa ob odhodu R.es lepo število rojakov se je zbralo v cerkvi sv. Terezije v Moonah. Ob začetku bogoslužja je Slovence pozdravil tudi hobartski nadškof Young, ki se je za to priliko sam ponudil in prišel med nas. Na domači večer po maši pa smo se zbrali v ukrajinski dvorani. Vsa odlično urejena organizacija obiska je bila v rokah novoustanovljenega Slovenskega društva (predsednik je Jože Mavrič) in vnetimi pomočniki, med katerimi naj posebej omenim Pavla Vatovca. — Dogovorili smo se, da bo Tasmanija dobila redne obiske slovenskega duhovnika iz Melbourna.

● V četrtek (1. marca) sem g. škofa in p. provinciala spremljal v oddaljeni Perth, W.A., kjer je vse potrebno organiziral dr. Mikula. K večerni maši v Osborne Parku se je zbralo okrog sto rojakov. Po maši pa je bilo vse živo v prijazni Tomšičevi hiši, kjer so se domači pesmi pridružili celo vriski gospe Milke Lundrove, doma iz ribniškega konca. Perth je bil res lep zaključek obiskov, saj sta se gosta iz domovine v petek 2. marca ob treh popoldne tam poslovila od Avstralije in odletela proti domovini.

● Vse to je le grobi obris, skromno okostje škofovega prepolnega sporeda med nami. Ko mu dodamo še

---

OBVESTILO DRUŠTVA SV. EME

Vse članice, pa tudi vse tiste, ki bi se nam želele pridružiti, vljudno vabim na SESTANEK, ki ga bomo imele na **zadnjo nedeljo v marcu (25. marca) po deseti maši v dvorani pod cerkvijo.** Pogovorile se bomo o bodočem delu in izvolile še nekaj novih moči v naš odbor. Hvaležne bomo p. Baziliju ali p. Stanku za udeležbo in kako pogumno besedo. Sestanek se bo zaključil z domačo čajanko.

Ob tej priliki tudi iskrena zahvala vsem skupaj in vsaki posebej za vse, kar koli ste članice žrtvovale s svojo pomočjo in sodelovanjem v našem začetnem karitativnem delu.

Pozdrav in na svidenje!

Antonija Plesničar, voditeljica

Micky's Photo Studio

Naši birmanci okrog svojega škofa

naporni kongresni teden in ostale obiske po N.S.W. ter Qld., se samo čudimo, da je vse to v teh kratkih tednih zmogel. Pa še v dneh, ki so prinesli zelo visoko vročino in obilico vlage. Hvaležni smo mu, da je prišel med nas s p. provincialom. Prinesel nam je košček domovine, toplo domačo besedo — poleg resne očetovske v cerkvi kot nadpastir, ki mu ni vseeno, kakšni so naši odnosi do Boga. Vse, ki so poslušali njegove pridige, je beseda božjega oznanjevalca dvignila in obnovila. Naj bi seme, ki ga je sejal med nas, obrodilo stotere in trajne sadove!

Gospodu Vinku Zaletelu se pa tudi ne moremo dovolj zahvaliti za njegova domača predavanja ob krasnih slikah, ki jih ne bomo pozabili. Upam, da bo imel tudi "Podjunski srotej", kot vogrškega gospoda imenujejo po Koroškem, na svoj obisk Avstralije lepe spomine.

● Da sta naša gosta iz domovine živela ves čas bivanja v Melbournu pri nas v Baragovem domu, menda ni treba posebej omenjati. Enako g. Vinko Zaletel in naš ameriški rojak p. Lovrenc Grom OFM. Za čas kongresa smo sprejeli pod streho tudi hercegovskega frančiškana p. Avguština. Obiskala pa sta Baragov dom med kongresom **belgrajski nadškof Gabrijel Bukatko** s svojim tajnikom in pa **šibeniški škof Josip Arnerič,** ki je na kongresu zastopal hrvatski episkopat. Zelo nas je presenetil nadškof Bukatko s svojo lepo slovenščino in pa odličnim glasom kljub svojim letom: zapel nam je **N'mau čez izaro** in pa **En starček je živel.** Le kje je ujel naš jezik in celo naše pesmi? Obema obiskovalcema je bilo naše središče in zlasti cerkvica zelo všeč.

Tudi menda še nisem omenil decembrskega kanadskega obiska nečaka p. Bernarda, dr. Alojzija Ambrožiča. Bil je med nami kak teden in pozdravila sva se kot stara znanca, saj se poznava še iz gimnazijskih let.

Slomškov dom je pred kongresom sprejel **m. Faustino Žižek,** provincialno predstojnico naših sester. Dospela je iz domovine, da vidi delo sester od blizu. — Drugi kongresni gost sestrske hiše pa je bila misijonarka **s. Ivanka Pokovec FMM.** Iz svojega malezijskega misijona je nam, v Adelaidi in Geelongu pokazala tudi zanimive skioptične slike.

● Preveč bi bilo imen, da bi vse našteval: naj se na tem mestu iskreno zahvalim vsem, ki ste kakor koli pomagali pri sprejemih naših visokih gostov iz domovine, Vsem otrokom (in njihovim staršem) za deklamacije in cvetje, za nastope na odru, našim dobrim gospodinjam za vso pomoč pri zakuskah, našim društvom za vso pozornost ter sodelovanje. Prisrčna zahvala tudi za darove, ki ste jih poklonili osebno g. škofu, enako sem vam vsem hvaležen, da smo s skupnimi močmi pokrili vse stroške potovanja. Ko bomo napravili dokončni obračun, bomo ostanek poslali v namene, ki jih bo izbral naš gost sam. Zase noče ničesar, kot nam je povedal, je pa v slovenski Cerkvi dosti pereči potreb.

Posebno zahvalo bi rad izrekel Agenciji Putnik, ki nam je za naša gosta iz domovine uredila potovanje po res nizki ceni. In pa tiskarju Simonu Špacapanu, ki

nam je (kot običajno za cerkveno uporabo) tudi spominske in kongresne podobice tiskal brezplačno.

● Slovenski poroki morem od zadnjih MISLI zabeležiti dve: 13. januarja sta se v naši cerkvi poročila **Pavle Rob** in **Stanislava Cimerman.** Ženin je bivši fant Baragovega doma, doma iz Medžimurja (Mursko Središče), nevesta pa je iz Hranjigovcev in krščena pri Sv. Tomažu pri Ormožu. — 20. januarja pa sta si pred našim oltarjem podala roke **Srečko Rovtar** in **Brigita Pitzner.** Ženin je bil rojen in krščen v Knežaku ter je kot mlad fantiček prišel s starši v Avstralijo, nevesta pa je bila rojena v Holandiji. — Obema paroma naše čestitke!

● Prvi v novem letu je bil pri nas krščen **Andrej,** ki ga je 6. januarja prinesla iz Rezervoirja družinica Rudolfa **Kalistra** in Olge r. Žele. — 13. januarja pa je krstna voda oblila **Suzano,** ki je osrečila družinico Draga **Igliča** in Marije r. Grgič, Thornbury. — Za **Tino** bodo klicali novo članico družine Pavla **Michell** in Angele Marije r. De Nittis. Prinesli so jo 20. januarja iz Northcote. — Dva krsta sta bila 27. januarja: **Danijela** je dobila družina Alojza **Golobiča** in Irene r. Kalinowski v St. Albansu, **Julij Danijel** pa je sinko Pavla **Meštrova** in Marije r. Kolmančič, St. Kilda. — Dve punčki sta zajokali pri krstnem kamnu 3. februarja: Za **Sonjo** bodo klicali hčerkico Jožeta **Kovačiča** in Emilije r. Smodiš (East Bentleigh), hčerki Mija **Kopreka** in Lidije r. Čonč (St. Albans) pa bodo rekli **Melita.** — 18. februarja je bil krst **Mandy Tereze,** ki je nova članica družine Karla **Jakupoviča** in Pamele Diane r. Birchall, Ascot Vale. — Ivan **Stemberger** in Anna r. Peel pa sta 25. februarja iz Thornburyja prinesla h krstu **Štefana Ivana.** V veselje in ponos staršev ga je krstil naš gost, škof dr. Stanislav Lenič. — V St. Albansu sta bila 9. januarja krščena dvojčka iz družine Ivana **Šventa** ter Ane r. Kovačič: **David Edi** in **Katarina Ana.** — V Geelongu (Bell Park) so prinesli h krstu 14. januarja: sinku Jožefa **Premru** in Frančiške r. Bačar iz Norlane so dali ime **David John.**

Vsem staršem naše čestitke, novokrščencem pa obilo milosti v življenju!

● Žal moram zopet poročati tudi o obisku angela smrti: v četrtek 8. februarja je na delu pri kopanju kanalov podsulo prekmurskega rojaka **Karla KLEMENTA.** Nesreča se je zgodila v Anglesea pri Geelongu. Ponesrečenca so prepeljali v geelongško bolnišnico, a zanj ni bilo več pomoči. Pokojni Karl je bil rojen dne 1. novembra 1936 v Matjaševcih, župnija Kuzma. V Avstralijo je prišel pred 14 leti. Za seboj je poklical svojo izbranko Matildo Grah iz Rogaševcev in sem ju v juliju 1966 v Melbournu poročil. Delal je na raznih krajih, lani sta skupaj obiskala domovino, po vrnitvi pa si skupno z Lenarčičevo družino kupila domek v Glen Waverley.

S pogrebom smo čakali, ker je hotela vdova ustreči želji pokojnikovih domačih, da bi ga prepeljali v domovino. A bi se vleklo predolgo, ker celo mrtvega izseljenca menda samo jugoslovanski potni list reši dolgotrajnih formalnosti in za žalujoče kaj bolečega čakanja. Tako smo pokojnikovo truplo prepeljali v slovensko cerkev za pepelnični večer, naslednji dan (četrtek 8. marca) po maši zadušnici pa smo ga pokopali na keilorskem pokopališču.

Žalujoči vdovi in sorodnikom doma naše iskreno sožalje, dragi Karel, ti pa počivaj v božjem miru!

● Za naše piščalkarje ter za vse birmance, njih starše in botre bomo na tretjo marčno nedeljo priredili Bar-B-Q na igrišču za cerkvijo. Bo prijetno domače. Prav je, da ostanemo povezani, saj smo ena družina. Za zaključak tega popoldneva pa bo v dvorani enourna filmska predstava Disneyevih risank. Upam, da bomo vsi zadovoljni, zlasti naša mladina.

● Zahvaljujem se vsem sodelavcem vzprizoritve SLEHERNIKA. Brez njihovega truda bi zahtevne igre ne mogel spraviti na naš oder. Vsi so pokazali svoje lepe zmožnosti in samo upam, da jih bodo v bodoče še porabili v kulturni prid melbournske slovenske naselbine. Imamo lep oder in prijetno dvorano — samo dobre volje za kulturno udejstvovanje nam včasih manjka. Res morda tudi med našim izseljenskim narodom manjka zanimanja za odrske prireditve, a prav s pogostimi predstavami mu bomo pomagali, da ne bo prekmalu izdihnil svoje narodne duše.

● Vsi rojaki so z veseljem pozdravili krasne barvne razglednice (zunanjost naše cerkve, njena notranjost in pa naša lurška votlina), ki smo jih nabavili ob priliki kongresa. Cena razglednice je dvajset centov in so še na razpolago. Tudi bralci MISLI jih lahko naroče po želji.

● V postnem času imamo križev pot vsak petek ob pol osmih, ob lepem vremenu na dvorišču pred lurško votlino. Velikonočni spored pa bom objavil v prihodnji številki.

● Predno so šle MISLI v tisk, moram dodat še en obisk smrti: v sóboto 10. marca zjutraj je izdihnil v bolnišnici (Williamstown) primorski rojak **Franc SABADIN.** Pred kakimi štirinajstimi dnevi si je doma pri padcu zlomil nogo; moral je na operacijo, ki jo je sicer prestal, a po njej je vidno hiral in končno podlegel. Pokojnik je bil rojen dne 15. julija 1907 v Gožonu pri Kopru. Leta 1926 se je poročil v Antonijo r. Sabadin iz Marezig pri Kopru in si ustvaril svojo družinico. V decembru 1960 je ladja "Roma" Franca in Antonijo pripeljala v Melbourne, kjer sta živela v North Altoni pri svoji hčerki poročeni Pribaz. Njun sin Anton pa živi poročen v Thomastownu. Lani sta odšla domov na obisk, ker je Franc želel videti svoj rodni kraj, komaj dva meseca po vrnitvi pa nas je že zapustil.

Če je le imel priliko, je pokojnik s svojo ženo rad prišel k slovenski maši, opravil spoved in prejel sveto obhajilo. Ko smo zidali cerkev, se je za nekaj dni preselil v Baragov dom, da je mogel pomagati. Naj mu bo zdaj Gospod bogat Plačnik za vse!

V torek 13. marca zvečer smo ga pokropili v naši cerkvi in za pokoj njegove duše zmolili rožni venec. Naslednji dan je bila maša zadušnica, nato pa je sledil pogreb na keilorsko pokopališče. Žalujoči vdovi, otrokoma in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje. R.I.P.

Izpod Triglava

O ONESNAŽENI REKI VIPAVI pišejo domači listi prav tako, kakor melbournski o poluciji naše Yarre. Reka Vipava je pretežno čista samo v zgornjem toku. V Ajdovščini pa se je zadnja leta industrija zelo razmahnila, kar je bilo usodno za Vipavo. Prek hudournika Hubelj se odtekajo vanjo vse industrijske vode iz tovarn v mestu.

Čudno, da na vse take in slične probleme ne mislijo takoj v začetku. O raznih čistilnih napravah začno govoriti šele potem, ko je onesnaženje že nevarno za človeka in naravo.

PIJANI VOZNIKI so za volanom resen problem tudi v Sloveniji, ne le v Avstraliji. V odboru republiške skupščine so lani razpravljali o tem in se zavzemali za stališče, da bi prepovedovali vsako uživanje alkohola vsem voznikom motornih vozil, ne samo poklicnim šoferjem. AVTO-MOTO-SLOVENIJA pa s tem ne soglaša. Njen predlog je, naj bi uzakonili za voznike dovoljeno mejo zaužitega alkohola pri 0.5 promila.

LUBITA PIRNATA avstralski Slovenci vsaj v Melbournu poznamo kot dobrega pevca. Mnogim je znano, da prihaja iz Jarš pri Domžalah in da izhaja iz velike družine. Nismo pa doslej dosti vedeli, da so njegovi bratje-pevci v domovini znani kot OKTET BRATOV PIRNAT in žanjejo lepe uspehe. Lani so obhajali že petnajstletnico obstoja svoje skupine. Za to priliko so 24. novembra v Domžalah priredili koncert, na katerem so sodelovali tudi okteti: Šentjernejski, Goriški, Briški in pa oktet Jelovica.

Pri tem me prevzema še ena misel: če bi bila Pirnatov ata in mama "moderna" starša, bi okteta ne bilo . . . Kvečjemu duet ali tercet, kvartet že komaj komaj. Danes so jima tudi vsi spomini na sto in sto težav in skrbi preteklih let, ko so otroci doraščali, sladki in prijetni. Koliko veselja bi bila oropana na stara leta, ko z užitkom poslušata petje svojih sinov. Pa tudi tisoči drugih ljubiteljev lepega petja.

STANOVANJSKA STISKA v Sloveniji je čedalje bolj pereča, tako znova ugotavlja Zveza sindikatov Slovenije. Po njihovem poročilu je gradnja družbenih stanovanj v stalnem upadanju. Podjetja nimajo dovolj skladov, iz katerih bi gradila nova stanovanja. Najemnine jim nudijo le majhen delež potrebnih sredstev, dočim se vložena sredstva vračajo v blagajno prepočasi, pa še to prinaša ob nestabilnosti valute resen problem in izgubo.

O privatnih gradbah pravijo, da so v velikih težavah zaradi dobav gradbenega materiala in zaradi dodeljevanja kreditov.

KMETIJSKA ŠOLA v Mariboru obhaja stoletnico obstoja. Lepa obletnica, ki so jo slavili s proslavo in na njej podali poročila o delu in uspehih šole. Šola se lahko ponaša s celo vrsto sadja novih sort, ki so bile vzgojene ob prizadevanju mnogih kmetijskih strokovnjakov.

Presenečа nas poročilo, da je bilo poudarjeno: šola ima še poseben pomen danes, ko je kmetijstvo v razmahu . . . Da ima kmetijska šola pomen, radi verjamemo. Da pa je "slovensko kmetijstvo v razmahu", se kaj čudno sliši. Številke zgovorno govore ravno nasprotno: kmetijstvo je z načrtnim uničevanjem zasebnih kmetij po vojni in siljenjem kmečke mladine v mesta in tovarne ter z navijanjem davkov tako padlo, da je škoda nepopravljiva. Še danes slovenska kmetija sama ne prinese dovolj, da bi se vzdrževala — morda so le zelo redke izjeme. Beg kmečke mladine v mesta in tovarne še bolj pa v tujino se žal nadaljuje, pri vsem tem pa še upada pomoč sinov in hčera staršem-kmetom za vzdrževanje kmetije in plačevanje davkov. Kje je torej tisti "razmah kmetijstva", to se sprašujejo mnogi izseljenci, ko na obisku v domovini gledajo opustošena polja in travnike . . .

REDKO SE SLIŠI, pa zato takrat lepše: v novomeški porodnišnici so letos v januarju morali kar trikrat zapisati v knjigo, da se je materi rodil deveti otrok. Tri matere torej skupno 27 otrok! Hvala Bogu, da so tudi take matere še na svetu in da jih ima tudi Slovenija še nekaj v svoji zalogi. Gorje, če bi jih ne imela!

TOVARNA ALPLES v Železnikih se pritožuje, kot beremo v slovenskem časopisju, da je ostala skoraj brez hlodovine. Iz družbenega sektorja ne dobe skoro nič lesa, privatni lastniki pa ga tudi ne dobavljajo. Ne izplača se jim sekati gozdove, pravijo. Za meter hlodovine dobe 220 dinarjev, od tega pa morajo za razne davščine odšteti kar 140 din.

Tovarna pohištva Alples je poslala posebno pismo pristojnim oblastem. V njem se zavzema za zmanjšanje davščin, da bi tako kmetje od prodaje lesa imeli vsaj nekaj dobička.

Tudi to ne govori kaj prida za "razmah kmetijstva . . .'

DOGAJANJA IN VRENJA v Jugoslaviji vzbujajo splošno pozornost tako v komunističnem kot v svobodnem svetu. R. H. Andersonu, dopisniku New York Timesa, se zdi vse nekaka uganka, ki jo dva opazovalca ne rešujeta in tolmačita enako. Sam ugotavlja, da je po dveh desetletjih precej liberalne ideologije Zveza komunistov Jugoslavije začela zopet trdo uveljavljati svojo oblast na vseh področjih družbenega življenja in zahtevati edinost in enotnost linije. Vsi vplivi Zahoda so pod temnim oblakom, celo študij v ZDA je za človeka naenkrat madež in ovira pri iskanju službe ali napre-

dovanja v njej. Časopisje napadajo, češ da se ravna "po zahodnih vzorih", visoke šole so pod težkim pritiskom, da bi odstranile vse "anarho-liberalne" profesorje. Istočasno so zacveteli znova odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, ki je Titu lani podelila najvišje odlikovanje in Jugoslaviji posodila 500 milijonov dolarjev. Le pod kakšnimi pogoji, to se vsakdo spraševje.

R. H. Anderson pravi, da so celo sami Jugoslovani zmešani pred to za enkrat nerešljivo uganko. Preje so mislili na avtomobile, na vikende in na potovanja po tujini, pa puščali komunistično ideologijo v nemar. Zdaj je vse drugače: disciplina in linija sta spet v ospredju. Nekateri proučevalci razmer vidijo v tem povratek v stalinizem in celo napovedujejo, da bo Jugoslavija stopila v Varšavsko vojaško zvezo.

Tudi mi te uganke ne bomo rešili. Marsikdo begunskih izseljencev je zadnja leta popustljivosti režima doma preveč verjel, danes je razočaran v svoji naivnosti. Komunizem je vedno isti, le svojo taktiko spreminja kakor mu paše. V tem je res prožen in iznajdljiv — pa zato tudi uspešen in nevaren.

IZSELJENSKO NEDELJO so letos v domovini prvič praznovali na nedeljo po božiču, na praznik svete Družine. Na Hrvaškem imajo ta običaj že nekaj let, lani pa so tudi slovenski škofje sklenili to spremembo. Škof Lenič, ki mu je slovenska škofovska konferenca poverila dušnopastirsko skrb za zdomce, je izbral Brezje za kraj srečanja na izseljensko nedeljo. Kljub zimi in mrazu se jih je več sto zdomcev zbralo in božjepotna cerkev je bila pri škofovi maši kar polna. Pred cerkvijo je bilo mogoče videti avtomobile iz različnih evropskih držav, največ seveda z nemškimi oznakami. In slišal si med verniki narečja od Maribora pa do Kopra in Gorice.

V SLOVENSKEM ČASOPISJU beremo: ". . . Slišati je, da mamila prodirajo celo v naše vasi. Starši so prvi poklicani, da kot budni prijatelji svojih otrok odkrijejo to nevarnost . . ." Torej tudi v Sloveniji že! In ne le v mestih, tudi po deželi. Upam, da ne v taki meri, kot drugod po svetu. Prav pa je, da se začne borba proti mamilom takoj, ne šele tedaj, ko bo zavzela že ameriške mere.

NOVO PLOŠČO
S ŠTIRIMI
VERSKIMI PESMIMI
so izdali
za priliko KONGRESA

BRATJE PLESNIČAR

Dobite jo lahko na naslovu Bratov Plesničar, ter pri slovenskih duhovnikih.

Cena: DVA DOLARJA

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

- Kakšna bo neki zgodovina, ki jo pišejo nepismeni!?
- Siti smo obljub — dajte nam močnejšo hrano!
- "Pravite, da imate vsak dan meso?" — "Da! Pet dni ga imamo v hladilniku, šesti dan pa ga pojemo."
- "V podjetju, kjer sem zaposlena kot snažilka, smo dobili novega direktorja in na prvi pogled sem se zaljubila vanj. Svetujte mi, prosim, kako naj se mu približam?" — "Draga Katra, le brez skrbi! Ne bo težav, saj imata enako šolsko izobrazbo!"
- Podarjenemu stolčku ne glej na višino!
- Nekateri še vedno mislijo, da je treba ljudi v boljšo bodočnost vleči — za nos.
- Marsikdo je človek in pol, če ga merimo po plači.
- Našo družbo lahko razdelimo na ljudi, ki varčujejo, in na one druge, ki zapravljajo in postanejo bogati.
- Časnikar: "Kaj pričakujete od novega leta?" — Delavec: "Nič!" — Časnikar: "Upam, da se vam bo želja uresničila!"
- Pri nas se cene spreminjajo, urejajo, usklajajo, prilagajajo; ali pa so nove, drugačne, zaokrožene ali kaj podobnega. Po svetu je pa kar naprej nekaj dražje.
- Vsi bi radi žvižgali, nihče pa se ne vpraša, kdo bo plesal.
- Ko ne bo več socialnih problemov, bodo ostale le še socialne razlike.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?
V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN **Hotel DANIELA**

Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31
00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebje je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

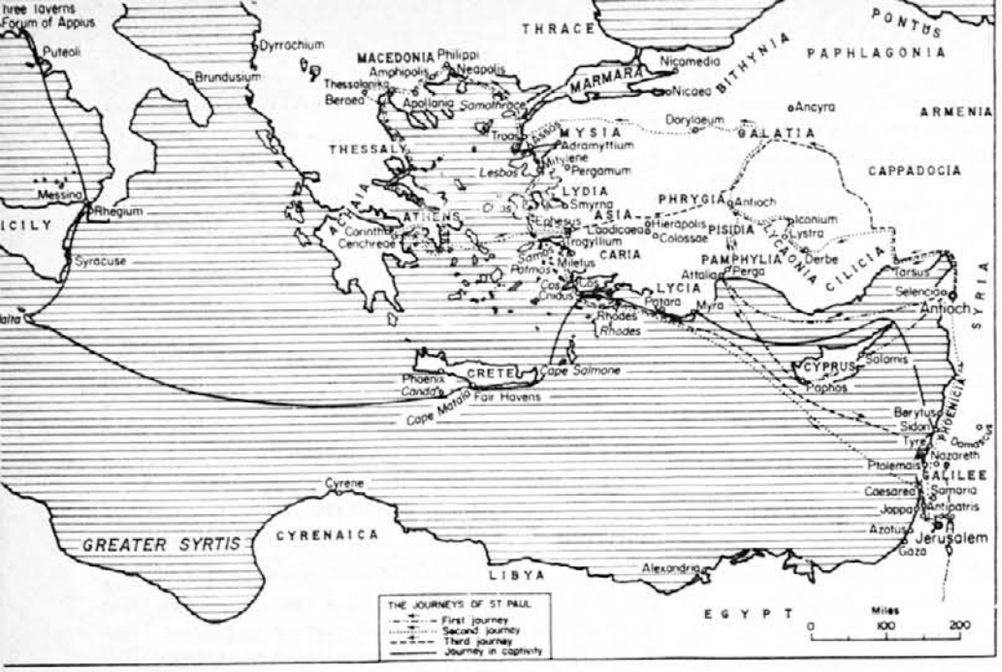

PAVLA PRIMEJO

Ko so šli sedmeri dnevi h koncu, so Judje iz Azije opazili Pavla v templju in vso množico nadražili. Stegnili so roke po njem in kričali: "Izraelci, pomagajte! To je tisti človek, ki povsod ljudi uči to, kar je zoper ljudstvo in postavo in ta kraj (tempelj). In zdaj je celo pogane privedel v tempelj in onečastil ta sveti kraj".

Videli so namreč malo prej v mestu z njim Efežana Trofima, o katerem so mislili, da ga je Pavel pripeljal v tempelj. Zganilo se je vse mesto in ljudstvo je vrelo skupaj. Zgrabili so Pavla, ga vlekli iz templja in takoj zaprli vrata. Že so ga hoteli umoriti, ko je do poveljnika vojaške čete prišel glas, da se je uprl ves Jeruzalem. Ta je takoj vzel s seboj vojake in stotnike in je tekel nadnje.

Ko so zagledali poveljnika in vojake, so nehali Pavla tepsti. Tedaj se je poveljnik približal, ga dal prijeti in z dvema verigama vkleniti; nato ga je spraševal, kdo je in kaj je storil. Med množico pa so eni vpili to, drugi drugo. Ker zaradi hrupa ni mogel nič gotovega zvedeti, ga je ukazal peljati v vojašnico. Ko je prišel do stopnic, so ga vojaki zaradi množice nesli; šla je namreč za njim množica ljudstva in vpila: Proč ž njim!

Ko so pa hoteli peljati Pavla v vojašnico, je rekel: "Ali mi dovoliš, da spregovorim nekaj s teboj?" — Ta je odgovoril: "Znaš grško? Torej nisi ti tisti Egipčan, ki je pred nekaj dnevi povzročil upor in odpeljal v puščavo onih štiri tisoč zavratnih morilcev?"

Pavel je rekel: "Jaz sem Jud iz Tarza, meščan ne neznatnega mesta v Ciliciji. Prosim te, dovoli mi, da spregovorim ljudstvu". — Ko mu je dovolil, je Pavel

ZAMERA PRI TRDOVRATNIH JUDIH

Po eni strani se je Pavel "opral" raznih sumničenj, ki so jih imeli proti njemu krščeni Judje, na drugi strani se je toliko bolj zameril onim rojakom, ki so ostali zgolj Judje. Že samo to je bilo zelo napak v njihovih očeh, da si je Pavel sploh še upal v tempelj. Ko so pa videli z njim še Trofima, iz poganstva spreobrnjenega krstjana, je bila mera njih jeze polna. Sicer Trofim v resnici ni stopil v pravo notranjost templja, kamor je bil poganom pristop pod smrtno kaznijo prepovedan. Ostal je bolj v zunanjih prostorih, toda sovraštvo ima oči, ki vidijo več kot je res.

Na vso srečo je bila blizu — v gradu Antonija poleg samega templja, rimska vojaška posadka. Poveljnik ni vedel, kaj se godi, toda izbruh tolikega nemira je zahteval njegovo in njegovih vojakov prisotnost. Ko je videl, da stiskajo Pavla, je najprej mislil, da je to neki Egipčan, o katerem je več napisal zgodovinar Jožef Flavij. Morda mu je kdo od sovražnih Judov kaj takega namignil, da bi se Pavlu tudi pod rimskim poveljnikom slabo godilo.

Toda Rimljani so znali biti tudi odločno pravični in za takega se je poveljnik izkazal.

HEBREJCEM V HEBREJSKEM JEZIKU

Z Rimljani je Pavel pač govoril po grško, ker je bil ta jezik občevalno sredstvo med njimi v

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

stoje na stopnicah ljudstvu zamahnil z roko; nastala je velika tišina in v hebrejskem jeziku je spregovoril takole:

PAVEL SE ZAGOVARJA PRED ROJAKI

Bratje in očetje, poslušajte me; zdaj se bom pred vami zagovarjal". — Ko so slišali, da govori v hebrejskem jeziku, so se še bolj pomirili. In govoril je: "Jaz sem Jud, rojen v Tarzu v Ciliciji. Bil sem pa v tem mestu (Jaruzalemu) vzgojen in pri nogah Gamalielovih v očetnih postavah natančno poučen, za Boga vnet, kakor ste danes vi vsi. Jaz sem ta nauk (evangelij) smrtno preganjal, može in žene vklepal in jih v ječe izročal, kakor mi more spričati tudi veliki duhovnik in vse starešinstvo. Od teh sem prejel celo pismo in šel k bratom v Damask, da bi tudi ondi bivajoče zvezane privedel v Jeruzalem in bi bili kaznovani. Ko pa sem bil na poti in se okoli poldne bližal Damasku, me je nenadoma z neba obsijala velika svetloba. Padel sem na tla in zaslišal glas, ki mi je rekel: Savel, Savel, kaj me preganjaš? — Odgovoril sem: Kdo si, Gospod? — In rekel mi je: Jaz sem Jezus Nazarečan, ki ga ti preganjaš. — Moji spremljevalci so svetlobo sicer videli, glasu pa, ki je z menoj govoril, niso razločili.

In rekel sem: Kaj naj storim, Gospod? — Gospod pa mi je rekel: Vstani in pojdi v Damask in tam se ti bo vse povedalo, kar ti je treba storiti. — Ker pa zaradi sijaja tiste svetlobe nisem videl, so me moji spremljevalci peljali za roko in sem tako prišel v Damask. Neki Ananija pa, pobožen mož, kakor postava ukazuje in na dobrem glasu pri vseh Judih, ki so tam bivali, je prišel k meni in pristopil ter rekel: Brat Savel, spreglej! — In v trenutku sem pogledal vanj. On pa je rekel: Bog naših očetov te je izvolil, da bi spoznal njegovo voljo, videl Pravičnega in slišal glas iz njegovih ust; zakaj pred vsemi ljudmi mu boš priča tega, kar si videl in slišal. In zdaj, kaj se obotavljaš? Vstani in se daj krstiti, kliči njegovo ime in operi svoje grehe!"

(Konec govora prihodnjič)

okupiranih deželah na vzhodu. Rojakom pa je naravno spregovoril v domačem jeziku, zato so vsaj sprva pazno prisluhnili. Posebno, ko je začel Pavel pripovedovati, kako je kot Savel nekdaj preganjal Kristusa in njegov evangelij, se je dalo kar čedno poslušati. Prav kmalu preide Pavel k dogodku blizu Damaska. To je bilo že zelo nevarno, vendar piše Luka, da so še molče poslušali. Čeprav Pavel v Lukovi knjigi Apostolska dela na tem mestu že tretjič pripoveduje isto, dasi vselej z nekoliko drugačnim poudarkom, je prav verjetno, da tu pričujoči Judje zgodbo prvikrat slišijo. Zato je bila kolikor toliko zanje zanimiva in so poslušali.

V začetku govora je Pavel napovedal, da se bo zagovarjal pred poslušalci. Če dobro sledimo njegovim besedam, bomo opazili, da svojo osebo le bolj mimogrede omenja. Gre mu za to, da opiše božje delovanje v njem. Rojen je bil v Tarzu, vzgojen pa "v tem mestu", to se pravi: v Jeruzalemu. "Pri Gamalielovih nogah" — tako so takrat govorili namesto da bi rekli: Gamaliel (zelo priznan judovski učitelj) me je imel za učenca, v njegovo šolo sem zahajal. Pove tudi, kako izvrstno je to šolo zaključil in s kakšno gorečnostjo za judovsko stvar je stopil v življenje.

Da je zdaj drug človek, to ni prišlo iz njega samega: Bog sam je posegel vmes. Dogodek pred Damaskom in v mestu samem je tu nekoliko drugače podan kot ob drugih priložnostih, vendar v bistvu ponavlja iste okoliščine. In zdaj mu gre za to, da poda ljudem svoje nazore o odnosih med judovstvom, krščanstvom in poganstvom. Judovska vera je bil samo priprava na krščanstvo. Kdor je znal biti pobožen med Judi — za takega je veljal Ananija v Damasku — je z lahkoto sprejel Kristusa kot obljubljenega Odrešenika, saj so vsi preroki stare zaveze merili nanj. Kot Ananiju, tako tudi Pavlu ni bilo težko dati se krstiti, ko je končno spoznal, kako napačno ravna s svojim preganjanjem kristjanov. O Odrešeniku je tudi jasno povedano, da bo prišel za ves svet — zato je prav, da Pavel pridobiva za Kristusa tudi pogane . . .

ZVEZDA KONGRESA

MELBOURNE, lahko bi rekli celo Avstralija, še nikoli ni videl zbranih toliko cerkvenih dostojanstvenikov, kakor ob priliki kongresa. Med njimi so bile tudi razne znane svetovne osebnosti. Vendar lahko mirno in brez pretiravanja rečemo, da je med vsemi kardinali, nadškofi in škofi pri raznih zborovanjih vzbujala največ pozornosti in navdušenja drobna in skromna postava **matere Terezije iz Indije.** Kdo je ne pozna, to preprosto Albanko, rojeno v Skopju v Macedoniji, ki je pred dvajsetimi leti ustanovila svojo redovno družbo **misijonark ljubezni?** Ona in njene sestre skrbe za "najrevnejše med revnimi" in iz Indije se njena ustanova širi že po vsem svetu. Mati Terezija je bila neke vrste "zvezda" kongresnih dni. Govorila je na kongresnih zborovanjih v Town Hallu in v Myer Music Bowl in množica je začela spontano ploskati, kjer koli se je pojavila. Časopisje je citiralo njene besede in prinašalo njene slike na straneh dnevnikov, ki so poročali o poteku kongresa. "The Sun" je kar naravnost izjavil, da si je mati Terezija osvojila srca množice.

S čim si je ta zgarana redovnica neznatne suhe postave pridobila množico? Saj je bila med ostalimi učenimi govorniki tako skrita in na prvi pogled nepomembna. Mati Terezija je govorila preprosto in tiho, kot bi se bala mikrofona in javnega nastopa. V Town Hallu smo jo komaj slišali. Toda iz vsakega stavka je dihala neizmerna ljubezen do Boga in bližnjega, s katero je prežeto vse njeno bitje in delovanje. Človeku se je na prvi pogled zazdelo, da je ta majhna in od dela izžeta postava pravi **dinamit krščanske ljubezni,** ki se ne sestoji le iz lepih in visokih besed, ampak iz konkretnih dejanj. Lačni, gobavi, umirajoči, zavrženi in prezirani po cestah Kalkute, aborigeni na severu Avstralije, pijanci po ulicah melbournskega Fitzroya, s splavom umorjeni nebogljeni otročički . . . vsi ti so zanjo **"naše ljudstvo",** ki trpi zato, ker smo mi, takozvani "dobri kristjani", zatajili Kristusov nauk ljubezni.. Takole je rekla mati Terezija: **"Ljudje ne umirajo od lakote, ne zaradi tega, ker jih Bog ni ljubil in poskrbel za njih: umirajo zato, ker jim ti in jaz nismo dali, zato ker nismo bili orodje v božjih rokah, da bi jim dali kruha, ki so ga potrebovali. Umirajo zato, ker mi nismo spoznali Kristusa, ko je šel mimo nas v podobi lačnega človeka, osamljenega človeka ali otroka brez doma . . ."**

Za nerojene otroke se je takole zavzela: **" . . . So ljudje, ki trdijo, da svet postaja prepoln ljudi. Hočejo dokazati, da božja previdnost ne more skrbeti za te nove nerojene otroke. Če tem nebogljenčkom ljudje ne morejo dati svoje ljubezni, so ti ljudje sami najrevnejši med revnimi, ker so nezmožni ljubezni . . . "**

Za mater Terezijo je revežev več vrst. V Indiji umirajo od lakote, pa še umreti nimajo kje. V razvitih deželah pa prevladuje duhovna revščina, lakota in hrepenenje po ljubezni, ker nas je blagostanje napravilo sebične in ne vemo več, da se pravi ljubiti — dajati sebe. **"Po vsem svetu se nahajajo ljudje, katerih nihče ne mara, nihče ne ljubi. In vendar so ti ljudje naši bratje in sestre. Mogoče v Avstraliji, kakor tudi v Evropi ali Ameriki, ni lakote za koščkom kruha ali obleke. Jih je pa zato več osamljenih z neutešenim hrepenenjem po ljubezni, ker nimajo svojcev, ker nimajo topline doma. V bogatih deželah imamo reveže s to strašno osamljenostjo in notranjo praznoto. In tudi to je velika revščina . . . "**

Neko popoldne v kongresnih dneh sem mater Terezijo srečala, ko je govorila svojim sodelavcem — Co-workers of **Mother Theresa** jim pravijo v angleščini in pomagajo sestram pri karitativnem delu. Mati Tereza je v nagovoru izjavila, da ji ta naslov ni všeč, kajti **mi vsi smo ali bi vsaj morali biti sodelavci Kristusovi.** On hoče rabiti naše roke, naše noge, naše znanje, naš smehljaj, naše srce, našo ljubezen, da preko nas doseže tiste, ki so v stiski ali oddaljeni od Njega. Svarila jih je, da ne smejo postati samo nabiralci denarja: za denar bo božja previdnost že poskrbela, če bomo le res znali ljubiti. Nedavno je dobila za svojo ustanovo v dar farmo blizu letališča Tullamarine, kjer bodo sestre začele zidati dom za alkoholike.

Kot praktična žena je dala mati Tereza nekaj prime-

rov, kako služiti in ljubiti bližnjega. Najprej, je svarila, mora vladati mir in ljubezen v lastni družini in sploh v našem ožjem okolju. Če tega ni, imamo prazne roke in nimamo kaj dati človeku v stiski, ker nam manjka medsebojne ljubezni, ki bi nas same podpirala. Vsaka, še tako majhna stvar, je v božjih očeh velika. Po drugi strani pa bi bili celo veliki objekti, ki bi jih imeli za lačne v Indiji, malo vredni, če bi pri tem pozabili na človeka, ki je blizu nas in ga morda žalimo . . .

Kar mi je od tega srečanja ostalo najbolj v spominu, je bil odnos matere Terezije do vsakega izmed navzočih. V mali sobi je bilo tesno, zato je ves čas stala, ker je hotela vsakega videti in je tako lahko vsakdo videl njo; pa je bila že na prvi pogled zelo utrujena. Med razgovorom je opazila vsako malenkost, ponudila stol novodošlemu, temu stisnila roko, onega vprašala in ga pozorno poslušala . . . Njena prisotnost je vzbudila pri vsakem, kar je v njem dobrega in plemenitega. Zdelo se mi je, da je ta drobna žena res odsev same božje ljubezni.

Naj za konec dodam še dnevno molitev matere Terezije:

Naredi nas vredne, o Gospod,
služiti našim bratom po vsem svetu,
ki žive in umirajo v revščini in lakoti.
Daj jim po naših rokah
njihov vsakdanji kruh
ter po našem razumevanju in ljubezni
jim daj mir in radost.

ANICA SRNEC

"SLEHERNIK"

SLEHERNIK (v angleščini EVERYMAN, v nemščini JEDERMANN) je brez dvoma ena najbolj znanih in igranih verskih iger. Versko igro imenujemo z drugo besedo tudi "misterij". V srednjem veku, ko ljudje na splošno niso znali brati, je bila med preprostim ljudstvom velika verska nevednost. Prav zato so skušali z igrami ljudem na preprost in nazoren način približati važne verske resnice in skrivnosti (misterije). Navadno so te verske igre vprizarjali kar v cerkvi, ali pa pred cerkvijo, če je le stopnišče pred portalom lahko služilo za oder. Nauk take igre so si ljudje za vse življenje živo zapomnili.

Razne take verske igre so opozarjale ljudi, da bo treba umreti in dati obračun o svojem življenju, da se mora grešnik pred smrtjo spokoriti, da je Bog do skesanega grešnika neskončno usmiljen itd. . . . Prav iz teh iger se je izoblikoval najpomembnejši misterij — "Slehernik". Že ime samo pove, da se vsebina tiče vsakega, slehernega človeka. Prav vsakemu pošlje Bog enkrat svojo deklo smrt in Bogu mora dati obračun . . .

V slovenščini imamo dve priredbi Slehernika: eno je pred leti po Thysbertu priredil sedanji nadškof in ljubljanski metropolit dr. Jože Pogačnik, drugo je po nemškem pesniku Hofmannsthalu prav klasično, čudovito lepo v verzih priredil pesnik Oton Župančič. V Salzburgu v Avstriji imajo vsako leto pri slovesnih igrah na sporedu tudi ta misterij. Igrajo ga pred stolnico in gledat ga pridejo gostje iz vseh koncev sveta. Igro so tudi že filmali.

Te zelo zahtevne igre se je lotil p. Bazilij, da jo porabi kot pripravo na misijon v Kew in na mednarodni evharistični kongres v Melbournu. Moramo mu čestitati, da se je v našem tako zmaterializiranem času lotil duhovne igre. S pomočjo velike požrtvovalnosti vseh sodelujočih je ustvaril res nekaj versko-kulturnega. Tudi Slovenci, ki so bili včasih znani kot vneti narod za kulturno delo, so žal marsikje zavrgli kulturo na račun uživanja in lenobe.

Če je že doma v Sloveniji sleherno neplačano kulturno ustvarjanje težko, kaj šele v zdomstvu.

Gotovo tudi Avstralija pri tem ni izvzeta. Verjetno je malokdo vajen igranja in iz neobdelane gmote mladih igralcev je treba napraviti smiselno celoto. Režiser in vsi sodelujoči morajo žrtvovati dolge večerne ure, morda tudi dolgo pot na vaje — ko bi lahko že počivali ali udobno ležali pred televizorjem . . .

Pri naši verski igri SLEHERNIKU je najtežja glavna vloga Slehernika samega, ki jo je mojstrsko obvladal g. Ivan Mihelj. *Zahteva močno koncentracijo prav skozi vso predstavo. Vloga Sleherniku ne pusti niti oddiha, saj je na odru s kratko izjemo od začetka do konca. Še vsak najboljši igralec tega ne bi zmogel. G. Mihelj se je res vživel v vlogo in videti je bilo, da jo je res naštudiral. Z besedo, kretnjo in mimiko je dal iz sebe vse moči, morda v gotovih prizorih kar preveč, dasi bi si želel od njega še bolj vidnih sprememb med veseljem in strahom, obupom in spokorjenim mirom. Slehernikova mati* (Francka Anžinova) *je pokazala najlepšo podobo ljubeče, verne matere. Od vseh igralcev je imela najbolj razločno izgovorjavo. Smrt* (Rado Škofic) *je bila pretresljiva v zunanji podobi in besedi — odličen učinek bi bil še povečan z ostrejšo izgovorjavo. Družnik* (Ivan Horvat) *je bil pristen koristolovec, ki skrbi bolj zase kot za gospodarja Slehernika: res prava podoba laskača. Ubogi sosed* (Darko Hribernik) *kot dolžnik* (Franc Plesničar) *sta bila posrečeno izbrana, dolžnikova žena* (Angela Škoficova) *pa je doživeto podala prosečo in obupano ženo in mater, da se nam je vsem zasmilila. Oba nečaka* (Janez Burgar *in* Jakob Kolednik) *sta bila prava lahkoživca, egoista, posvetneža, ki izkoriščata Slehernikovo bogastvo.* Eligij Šerek *je bil kot Mamon izvrsten v zunanji simbolični podobi kot v zmagoslavju svoje posvetne moči. Njegov smeh iz zaprte skrinje bo verjetno ostal vsem gledavcem še dolgo v spominu, ne samo meni. Vera* (Anica Srnečeva) *in Dobra dela* (Beti Belčeva) *sta bili v poduhovljeni simbolični predstavi svojih vlog prav primerni. Glas božji* (Lubi Pirnat) *je bil mogočen in resen, res nadzemski.*

Ne morem omenjati vseh vlog. Gostje v Slehernikovi hiši z njegovo ljubico (Metka Škoficova) *naj bi bili glasnejši in malo bolj razgibani, gotovo pa so doprinesli svoje k uspehu igre. Kot star režiser vem, da so taki in podobni prizori na amaterskih odrih najtežje izpeljivi. Zato je prav, da sta vsaj petje in glasba* (Plesničarji) *poživila gostijo. Kompozicija je bila originalo delo mladega* Plesničarjevega Marka *in zasluži naše priznanje.*

Režiser p. Bazilij *si je zamislil scenarijo, ki odgovarja misteriju: oder naj bo brez vsake navlake, le najnujnejše naj bo poudarjeno pri vsakem prizoru. Odlično je izrabil uporabljivost odra svoje cerkvene dvorane. Veliko važnost je dal, kot zahteva prav duhovna igra, tudi svetlobnim efektom* (Marjan Mrzel): *razsvetljava je bila res posrečena, učinkovita in je podprla dogajanje. Isto morem reči o zvočnih efektih, ki jih je režiser zaupal Francu Plesničarju.*

Reči moram, da je občinstvo kljub težkemu jeziku in globoki vsebini verske igre lepo spremljalo predstavo. Brez dvoma bi vsi s ploskanjem nagradili igralce, pa je igrski vodja že v začetku prosil, naj se ploskanje ob koncu vzdrže: naj raje mirno odnesejo vtise predstave s seboj neskaljene, nemotene, v tihi zbranosti . . . Saj igralci res niso igrali v svojo čast, ampak v čast božjo in našo dušno korist. Izvirna zamisel vsake duhovne igre! Sicer pa smo prav za prav res mi vsi igralci, vsi smo Sleherniki: vsak po svoje v življenju igra ***in vsakega izmed nas bo enkrat smrt poklicala*** *pred Sodnika . . .*

Iskrena hvala prav vsem, ki ste nam pripravili ta duhovni in kulturni užitek! In celo tako daleč od rodnega kraja!

VINKO ZALETEL

"SAMO ENO VPRAŠANJE . . . "

Težave prevečkrat anketiranega humorista

Konca sveta ne bo spremljalo niti grmenje niti potoki solza. Prav gotovo pa ga bo spremljala anketa. Američani se rušijo pod njimi in nikdar ne morete zapustiti doma, ne da bi vas kdo ne povprašal o vašem mnenju o čem.

Pred dnevi sem moral odleteti v New York. Ko sem se pogreznil v naslonjač, da bi malo zadremal, mi je stevardesa pomolila vprašalnik: "Bi ga hoteli izpolniti za našo družbo?" Prebral sem vprašanja. "Ste zadovoljni s postrežbo? Katere pijače ste naročili? Kakšno barvo predlagate za naše prtljažne mreže? Zakaj potujete ravno z našo družbo?"

Vprašalnik sem skrbno izpolnil. Ko sem prispel v hotel in vstopil v sobo, sem na nočni omarici zagledal nov vprašalnik.

"Uprava vam bo zelo hvaležna, če boste odgovorili na naslednja vprašanja: Ali je bila soba ob vašem prihodu pospravljena? Ali je bilo v kopalnici dovolj brisač? Umivalnih vrečk? Kolikokrat se mislite okopati med bivanjem v hotelu?" Itd.

Moral sem se odpovedati kosilu, če sem hotel vprašalnik kar se da skrbno izpolniti. Potem ko sem ga izročil upravniku, sem stopil na cesto, da bi poklical taksi. K meni je stopilo prikupno dekle v mini krilu in reklo: "Ali ne bi hoteli odgovoriti na nekaj vprašanj ankete, ki jo je za proučitev newyorškega turizma pripravila naša ustanova?"

"Zamudil bom", sem ugovarjal.

"Saj ne bo dolgo. Kako dolgo že čakate taksi?"

"Nekaj minut. Aha, je že tu", sem dejal.

"Prosim, gospod, še nekaj vprašanj imam za vas".

"Pohitite", sem jo rotil.

"Čemu ste prišli v New York?"

"Ker imam poslovne sestanke", sem prestrašeno odvrnil.

"Potemtakem ne radi zabave?"

"No, če povem po pravici, bi se rad tudi malo pozabaval. Vendar pa ne prej, dokler ne bom zvedel, kaj mi bodo povedali na teh sestankih. Ah, spet je prišel taksi".

Preprečila mi je, da bi ga poklical, in nadaljevala: "Bi mi lahko povedali, kaj vam v New Yorku ni všeč?"

"Da me motijo z vprašanji, ko skušam poklicati taksi".

"Le dvajset vprašanj vam moram še postaviti, gospod. Ali si med sprehodom po našem mestu ogledujete izložbe?" itd. . . .

Naposled sem se je znebil, taksijev pa ni bilo nikjer več, zato sem moral na sestanek odpešačiti. Nekaj ulic dalje me je ustavil možakar z veliko aktovko v roki in mi dejal: "Oprostite, gospod, kaj menite, ali priljubljenost newyorškega župana gospoda Lindsaya narašča, pada ali stagnira?"

"Ne sanja se mi. Nisem od tod. Živim v Washingtonu".

"V Washingtonu?" Iz aktovke je potegnil nov list. "Mislite, da priljubljenost Nixona narašča, pada ali stagnira?"

"Bi se radi norčevali iz mene?" sem ga vprašal.

"Najprej mi govorite o Lindsayu, nato pa nenadoma o Nixonu".

"Naj ostane med nama. Igram na dveh straneh in sem obenem zaposlen pri dveh ustanovah za politične ankete".

Poskusil sem se mu izmuzniti, pa mi je zaprl pot. "Dobro, če vas politika ne zanima, vas lahko anketiram za ustanovo, ki želi ugotoviti, kakšno je povpraševanje po cigaretah s čokoladnim okusom".

Spustil sem se v tek, da bi mu pobegnil, in ker mi je bil tik za petami, sem se zatekel v neko cerkev na 5. aveniji. Maša se je pravkar končala in duhovnik mi je pomolil potiskan list, na katerem sem bral: "V želji, da bi večerne maše bolje pripravili, vas prosimo, da nam poveste, ali ste bili:

— Čustveno zadovoljni,
— duhovno nasičeni,
— zadovoljni z glasbo našega organista.
— Ali ste imeli dober pogled na oltar?"

Izpolnil sem list in odšel. Pred cerkvijo me je čakal možakar z aktovko. "Pa mi vsaj povejte, kaj menite o hot pants?"

International Herald Tribune — ART BUCHWALD

—o—

Jera: "Kajne, Miha, da me ne jemlješ zaradi denarja?"

Miha: "Beži no, Jera, kaj pa misliš? Denar jemljem zaradi tebe!"

—o—

Mama je zalotila sinčka, ko si je umival noge ne da bi si prej sezul nogavice. "Janezek, kaj pa vendar misliš?! Takoj sezuj nogavice!" — "Oh, mama, ko pa je voda tako mrzla! . . ."

—o—

Domači prijatelj vdovi: "Ah, uboga gospa, res se mi smilite, tako ste pobiti in žalostni . . . "

Ta pa ga prekine: "To ni nič — včeraj bi me morali videti!"

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA SKLAD "MISLI": $12.30 Anna Ahačič; $10.— Slavko Tomšič, Heda Stankovič (namesto venca teti Lojzki Urbar, ki je umrla v Ljubljani); $9.— Dušan Saksida; $7.— Tomaž Klinar; $6.— N. N., Anton Berkopec, Jože Potočnik, Valerija Sedmak, Niko Krajc, Frank Wagner, Franc Purgar, Ivan Plesničar; $5.— A. Ahačevčič, Jože Sok; $4.— Roman Uršič, N. N., Slavko Drezga, Cvetko Falež, Marija Štavar, Milan Turnšek, Lojz Obreza, Tomaž Možina, Agata Schuller; $3.— Jože Brožič, Julijana Pavličič, N. N., Jože Vah, Jože Barbiš, Ivan Pišotek, Rudolf Uljan, Silvan Franca, Jožef Zajelšnik, Stanko Kragelj, Marija Taubner, Anton Kosi, Franc Matuš, Jože Konda, Ivan Kovačič, Rado Škofic, Vinko Molan; $2.— Marija Slokar, Marija Nekrep, Jože Hvala, Vinko Čoper, Jože Vogrinčič, Štefan Toplak, Jože Stemberger, Franc Erpič, N. N., Feliks Kovačič, Janez Krušec, Agnes Hodalj, Ivan Mlakar, Martin Simčič, Slavka Lambar, Alojz Lupscha, Katarina Cevec, Josip Rupnik, Ivan Kavčič, Ana Bertoncelj, Josephine Braletitch, Slavko Hrast, Jože Copot, Ivanka Varljen, Ivan Horvat, Frances Modic, Ivanka Študent; $1.— Theresa Simon, Jakob Tomšič, Vida Kaiser, Alojzija Žakelj, Štefan Kočar, Rudi Mavrič, Roman Zrim, Anton Skok, Viktor Matičič, Franc Bračko, Franc Janežič, Ludvik Pogoreve, Marcela Bole, Jožef Rakar, Josipa Štemac, Mirko Cuderman, Miro Bole, Amalija Maljevac, Štefan Markuža, Antonija Šabec, Stanko Zitterschlager, Jože Ficko, Marica Darmanin, Rafaela Bernes, Jože Horvat, Ana Vok, Vladimir Trampuž, Ivan Vidmar, Franc Juha, Peter Kern, Rozalija Veenstra, Valerija Pančur, Roza Franco, Anton Poklar, Eva Wajon, Franc Bregantič, Justina Costa, John Mihič, Julija Beilharz, Danilo Guštin, Alojz Žagar, Marjan Vihtelič, Miro Krševan, Julij Bogdan, Leopold Muller, Silvo Pregelj, Anna Campaner, Janez Rogl, Marjan Potočnik, N. N., Joško Bezjak, Martina Urh, Jože Čuk, Venceslav Ogrizek, Alojzija Vučko, Miro Colja, Franc Žabkar, Janez Krajnik, Ciril Skala, Alojz Schiffler, Zora Pace, Štefan Kolenko, Marija Tomažič, Vinko Viteznik, Jože Lipec, Jože Lenarčič, Franc Rojko, Marta Jakša, Karolina Čargo, Mihael Žilavec, Alojz Rezelj, Franc Činč, John Vidič, Ivan Lapuh.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: $10.— Slavko Tomšič, N. N.; $5.— N. N., Roman Uršič; $4.— Ivan Mlakar; $2.— Mirko Cuderman, Ivanka Študent.

P EVGEN KETIŠ, AFRIKA: $85.— Nabrano pri misijonski igrici ob priliki obiska škofa Leniča, Auburn 21. januarja; $50.— N. N.; $10.— Janez Šveb; $5.— N. N.; $3.— Angela Fatur; $2.— družina Šarkan.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: $10.— Anton Bavdek, Franc Purgar, Slavko Tomšič (W.A.), Julka Mrčun; $7.— N. N., $5.— Agata Zupanič, Slovenske sestre v Kew, N. N., Marija Katič, Roman Uršič; $4.— N. N. (N.S.W.); $3.— Marija Medved, družina Vukšinič, Barbara Gornik, Rado Škofic, Ivan Kovačič (S.A.); $2.— Drago Slavec, N. N., Karolina Gregorič, Franc Črepinšek (NSW), Martina Urh; $1.— Marija Valenčič, družina Štavar, Milka Gombač.

FRANČIŠKOVA MLADINA: $10.— N. N., Julka Mrčun, Franc Purgar, N. N., Slavko Tomšič; $5.— Vinko Molan.

ZA SLOMŠKOV SKLAD: $6.— Jožef Androjna.

Dobrotnikom Bog povrni!

Ob prihodu škofa dr. Leniča v Avstralijo: sprejem na sydneyskem letališču je bil kaj prisrčen . . .

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.
6 Wentworth Street, Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

—o—

PRIHOD NAŠIH GOSTOV. — Komaj so minuli božični prazniki, že so se za nas začele lepe slovesnosti, ki nam bodo brez dvoma ostale v najlepšem spominu. Prišel je četrtek, 11. januarja, ko se je kar lepo število rojakov, precej od njih v narodnih nošah, zbralo na sydneyskem mednarodnem letališču. Pričakali smo prevzvišenega g. škofa Dr. Stanislava Leniča in prečastitega p. provinciala Marijana Valenčaka. Bila sta presenečena, ko sta opazila slikovito skupino slovenskih narodnih noš. Sledili so pozdravi gostov in seveda slikanje. Navzoči so bili zastopniki raznih sydneyskih časopisov in radija ter televizije. Škofa ter provinciala so pozdravili: g. Jože Petrič, predsednik Slovenskega društva, gdč. Danica Novak, gdč. Irena Kužnik, šopke pa so jima podali Vanessa Stare in Mici Konda. Sydneyski časopisi so prinesli naslednji dan sliko škofa Leniča, ko je govoril z Lipčevimi tremi sestrami (Sonja, Irena, Mary) v narodnih nošah, "Illawara Mercury", ki izhaja v Wollongongu, pa je prinesel sliko g. škofa z malo Vanesso Stare v naročju.

Ko je bilo na letališču vse opravljeno, smo se podali v Paddington, kjer je g. škof opravil sv. mašo. Z njim so somaševali tudi p. provincial Marijan, dr. Ivan Mikula in p. Valerijan. Pred mašo pa so trije Nusdorferjevi otroci pozdravili škofa in mu poklonili cvetje.

V soboto, 13. januarja, je bila škofova maša in pridiga za rojake v Wollongongu. Vse za sprejem je zgledno lepo organiziral na žalost sedaj že pokojni splošnoznani i priljubljeni rojak PAVLE ARHAR. Pripravil je na svojem domu za škofa in spremstvo kosilo. Pred kapelo, kjer je bila služba božja, je postavil slavolok z mlaji in napis "Dobrodošli"; imel je pozdravni govor in v njem poudarjal, da je slovenski duhovnik velik dobrotnik za vse naše rojake, ki so se naselili v Avstraliji.

Naslednji dan, nedelja 14. januarja, ko je gospod škof Dr. Lenič praznoval 5-letnico škofovskega posvečenja, je bila v Veselovem slovesnost blagoslovitve nove cerkve. Iz cerkve smo odstranili vse klopi, da je bilo v njej več prostora. G. škof z asistenco je najprej blagoslovil zunanjost cerkve. Po vstopu v cerkev so sledile litanije vseh svetnikov, blagoslov notranjščine, križa in tabernaklja. Sledila je škofova maša; z njim so somaševali tudi p. provincial, dr. Mikula, g. Zaletel in p. Valerijan. Pred mašo je krajevni župan g. Robert Devlin odkril spominsko ploščo na cerkveni steni. Po končani slovesnosti sta p. provincial in g. Dušan Lajovic odnesla p. Bernardu v bolnico šopek z blagoslovitve cerkve. Tudi pri prošnjah vernikov smo se med bolniki posebej spominjali zaslužnega p. Bernarda. Pri blagoslovitvi cerkve je zastopal Zvezo Slovenskih društev in canberrski klub "Triglav" g. Cvetko Falež, Slovensko društvo Sydney predsednik g. Jože Petrič, sydneysko družbo in klub "Triglav" pa direktorja g. Albin Poršek in g. Lojze Košorok.

Po končani cerkveni slovesnosti je Slovensko društvo povabilo škofa s spremstvom in vse rojake na Bar-B-Q obed na slovensko zemljo v Horsley Park. Čisti dobiček, ki je bil nad petsto dolarjev, je društvo poklonilo kot prispevek za potovalne stroške g. škofa. Iskrena hvala!

V ponedeljek, 15 januarja zvečer je bila otvoritev svetega misijona. Udeležba je bila razveseljiva. Tudi spovednica je bila "busy", hvala Bogu. Naslednji dan, v torek, je g. škof odšel v Newcastle, da tudi tamkajšnjim rojakom opravi sveto daritev in jim pridiga. Čeprav je bil delavni dan, jih je še kar dosti prišlo, čeprav bi jih bilo lahko še več. Tamkajšnji škof Toohey je tudi prišel iz Maitlanda, da je pozdravil našega škofa. Po maši je šel z nami v majhno dvorano ob cerkvi, kjer so se zbrali naši rojaki, da se ob čaju in kavi ter prigrizku med seboj pogovore.

Štiri večere je imel po misijonski pobožnosti g. Vinko Zaletel skioptično predavanje o Koroški. Ljudje so vsi ostali v cerkvi ter z zanimanjem gledali in poslušali. V petek je g. škof blagoslovil postaje križevega pota in sam vodil premišljevanja. V soboto je bil zaključek sv. misijona. Pri darovanjski procesiji so

Škof dr. Lenič in p. provincial na dan blagoslovitve naše cerkve

otroci prinesli k oltarju in izročili škofu svoje duhovne šopke svetih maš, obhajil, rožnih vencev in žrtvic, ki so jih doprinesli za uspeh misijona. Po maši je bila zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim.

V soboto, 20. januarja popoldan je bil g. škof s spremstvom povabljen na novokupljeno — triglavsko zemljo — Lot A, Bibbys Rd., St. Johns Park, da jo blagoslovi. Lepo število narodnih noš je dalo dogodku posebno slovesni značaj. Po blagoslovitvi je g. škof zasadil na zemlji oljčno drevo, nato je sledila zakuska in Bar-B-Q.

Naslednji dan, nedelja 21., je bila v Merrylandsu sv. birma. Tudi topot je bila cerkev premajhna. Baje je bilo zunaj prav toliko ljudi kot znotraj. Birmancev je bilo 79. Pred začetkom obreda so pozdravili škofa z deklamacijami in šopkom Jenifer Škraban, Brigita Bedernjak in Bogdan Bavčar. Popoldan ob dveh je bilo v Auburn Town Hall slavnostno kosilo v čast g. škofu, spremstvu in birmancem. Kosilo so pripravile in organizirale ter servirale gospe, ženski odsek Slovenskega društva. Hvaležen sem jim za veliko opravljeno delo, saj so servirale blizu 400 obedov. Bog jim povrni! Po končanem obedu je sledil program, pri katerem so sodelovali g. Jože Petrič, gospodični Angela Lilija, Danica Novak in sestra Mirjam. Otroci so pokazali dva kratka prizorčka, "Kaznovana radovednost" in "Umijmo zamorčka". Dosti truda je bilo vloženega v to delo. Zahvala gre s. Mirjam, staršem, ki so skrbeli, da so nastopajoči otroci prihajali k vajam in se gladko naučili vsak svojo vlogo. Žal v dvorani ni bilo zadostne pozornosti, zato bi bilo želeti, da bi otroci prizorčke ponovili v povoljnejših pogojih.

V tednu, ki je sledil, je g. škof s spremstvom obiskal rojake v Mt. Isi (23. jan.), Brisbanu (24. jan.) in Canberri (27. jan.). Žal o teh obiskih ne morem poročati, ker nisem bil navzoč. Upam, da bo kdo drugi kaj napisal o škofovem obisku v teh krajih.

MESEC OBISKOV. — Prva dva meseca v letošnjem letu sta res meseca obiskov. Poleg že omenjenih gostov g. škofa in provinciala ter g. Zaletela, nas je obiskal v začetku februarja p. Lovrenc Grom, O.F.M., amerikanski Slovenec iz Detroita. P. Lovrenc je pospeševatelj redovniških in duhovniških poklicev, komisar tretjega reda sv. Frančiška, kaplan, itd. Rojen je v kraju Waukegan, Illinois (blizu Chicage), njegovi starši pa so po rodu iz Vrhnike. P. Lovrenc, ki ni nikoli videl Slovenije, lepo govori slovensko. V mašnika je bil posvečen leta 1953 na ameriških Brezjah v Lemontu. Posvetil ga je obenem s pp. Blažem in Markom škof Rožman. Pater je zastopal slovenske frančiškane v Ameriki na mednarodnem evharističnem kongresu v Melbournu.

V soboto, 17. februarja je z letalom prispela v Avstralijo častita mati Faustina Žižek, provincialna predstojnica naših sester. Prišla je na kongres, obenem pa tudi, da vidi delo, ki ga opravljajo njene sestre med našimi izseljenci. Upajmo, da se bo dobro počutila med nami. Bog daj, da bi bil eden sadov njenega obiska tudi ta, da nam pošlje še več sester za delo med izseljenci. Želimo ji obilico božjega blagoslova in uspehov pri njenem odgovornem delu.

Med obiski naj omenim tudi misijonarko sestro IVANKO POKOVEC, F.M.M. iz Malezije. Prišla je na svoj zasluženi dopust. Obenem pa je prinesla s seboj lepo zbirko diapozitivov; pokazala jih je parkrat v Merrylandsu, pa tudi posameznim skupinam po Sydneyu. Sestri Ivanki želimo prijeten oddih in še mnogo uspehov pri njenem delu po vrnitvi v misijone.

NAŠ CERKVENI PEVSKI ZBOR pod vodstvom g. Klakočerja je imel levji delež pri krasno uspelih obredih blagoslovitve cerkve, pri misijonu in birmi. G. škof Lenič je zapisal v ljubljanski "Družini", da je naš zbor daleč nad povprečnimi zbori v domovini. Če se zamislimo, kaj bi brez zbora, moramo priznati, da bi

vse naše službe božje ne imele skoro nobene privlačnosti. Res vsa čast pevovodji in pevcem, ki vztrajno hodijo k vajam in pojejo od nedelje do nedelje pri sv. maši. To je gotovo velika žrtev zanje, saj žrtvujejo ure in ure svojega dragocenega časa. Njihov izbor pesmi je tako bogat, da jih nobena prilika v cerkvenem letu ne spravi v zadrego. Edini pravi motiv za to požrtvovalno delo pevcev mora biti gorečnost za božjo čast. Le Bog jim lahko to poplača, ki se v radodarnosti ne da prekositi. **Zato dragi pevci in pevke: le še naprej tako navdušeno prepevajte v božjo čast!**

O KONGRESU v Melburnu vam bo gotovo kdo drug poročal. Udeležil sem se le zaključne slovesnosti "Statio Orbis", v nedeljo 25. februarja zvečer. To je bila res veličastna prireditev, res primerni finale. Lepo je bilo videti prihod papeževega legata na stadion. Njegov avto je spremljala strumna policijska konjenica, medtem pa ga je množica glasno pozdravljala. Nepozaben je bil pogled na skupino (večinoma v nošah raznih narodov), ki je prinašala darove k oltarju. Slovenci so prinesli krasno svečo, na kateri je bilo vdelano grozdje in klasje, simbol za sv. Evharistijo. Take sveče izdelujejo karmeličanke v Mengšu. Zaključek maše je bil kronan z ubranimi zvoki fanfar (avstralska mornariška godba) in Kristusovimi klenimi besedami svojim nasledovalcem.

NAŠI SESTRI, sta v januarju dobili začasno pomoč v osebi sestre Monike, ki je prišla "na posodo" iz Melbourna. Hvaležni smo melburnškim sestram, da so nam jo odstopile za nekaj časa (upamo, da med tem niso bile lačne ko ni bilo njihove kuharice doma). Težko bi naši dve zmogli vse delo, ki ga je bilo na kupe ob priliki škofovega obiska, blagoslovitve cerkve, birme, itd. Poleg drugih stvari sta imeli na skrbi prehrano naših gostov. To nalogo so po izjavi gostov izvrstno izvršile. Zato sestram in gospem, ki so jim večkrat priskočile na pomoč, iskren Bog plačaj. Pošteno sta si zaslužili nekaj odmora. Šli sta v Melbourne k svojim sosestram. Tudi mati Faustina je potovala z njima. Tam sta se z ostalimi sestrami udeleževali kongresnih slovesnosti.

Sestra Mirjam zdaj med tednom obiskuje nadaljevalni angleški tečaj, v sobotah uči veronauk. Sestra Ksaverija pa seveda pridno gospodinji in skrbi za naš center, kadar patra ni doma.

PRVO SV. OBHAJILO. — Prvo nedeljo v marcu smo imeli v Merrylandsu zopet slovesnost prvega sv. obhajila sedmih otrok. Vendar je bilo vse z isto slovesnostjo kot če bi bila velika skupina. Srečni otroci, ki so Jezusa prvič prejeli v srce so: Rajmund in Vesna Filipčič, Olga Mravljak Boris Zelič, Beri Pečar, Irena Kolenc in Emil Krenos.. Čestitke njim in staršem!

NAŠI BOLNIKI. — V zadnjih tednih so se morali podvreči raznim operacijam naslednji rojaki: Marija Ritlop, Ivanka Lapuh, Marija Cesar, Vlasta Klemenčič, Cvetka Koblar. Poleg teh sta že več tednov v bolnici Franc Korotanchnik in Anton Blassutig. P. Bernard je že iz bolnice, vendar še vedno bolan. Vsem tem in ostalim bolnikom želimo hitrega okrevanja in za naprej dobrega zdravja. Molimo zanje, pa tudi za tiste, ki jim strežejo. Skušajmo jim lajšati bolezen z obiskom, kako pozornostjo ali pa s kako drugačno potrebno pomočjo. "Bolan sem bil in ste me obiskali." (Mt 25,36).

NOVI GROBOVI. — Od izida januarske številke je kar trikrat posegla smrt v naše vrste. V nedeljo, 14. januarja 1973 je v Bankstown-bolnici tragično preminul rojak **JOŽE VENIKA.** Rojen je bil 6. 3. 1909. v Noznem v Goriških Brdih. V Avstralijo je prišel s svojo ženo Štefanijo, roj. Bolta leta 1960. Poročena sta bila 45 let. Rodilo se jima je šest otrok. V Avstraliji sta dve hčerki, Jolanda, poročena Strgar in

Tudi vencev ni manjkalo v okras cerkve sv. Rafaela na dan blagoslovitve . . .

Lidija, poročena Bolko. Pogrebno sv. mašo za pokojnega Jožeta je opravil g. škof Dr. Stanislav Lenič v petek 19. januarja v Merrylandsu. Nato so pokojnikovo truplo prepeljali na Rookwood pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku. Naj počiva v miru! Vdovi, hčerkama in družinam ter otrokom v domovini naše iskreno sožalje ob izgubi očeta in moža. Spomnimo se pokojnika v molitvi. R.I.P.

Dne 9. februarja pa je v Blacktonu preminul na še nepojasnjen način 38. letni rojak **AVGUST ZADRAVEC.** Rojen je bil 18. 8. 1934 v Spodnjih Krapljah (okolica Ljutomera). V Avstraliji je bival kakih šest let. Doma zapušča še mater Frančiško in več bratov ter sester. Pokopan je bil 15. februarja na Liverpool pokopališču. Ker pokojnik ni imel nikakih sredstev, je družina Kužnik pri rojakih in znancih zbrala potrebno vsoto, da so bili kriti pogrebni stroški. Zato na tem mestu iskrena hvala vsem, ki so v ta namen darovali. Molimo za pokoj njegove duše! R.I.P.

V petek 23. februarja okrog 2. ure popoldne je v bližini Penrith-a preminul v avtomobilski nesreči komaj 44 let star, dobro poznani in priljubljeni rojak **PAVLE ARHAR.** Rojen je bil 9. 1. 1929. v vasi Žminec pri Škofiji Loki. Leta 1949 je zapustil domovino in prišel v Italijo, nasledno leto pa je emigriral v Avstralijo. Leta 1955 se je poročil z Helgo, roj. Ziegler. Rodila sta se jima dva otroka: Angelina, sedaj stara skoro 17 let in Peter, 14 let star. Pokojnikova mati še živi v Predmostu pri Poljanah. Pravtako so žive še tri sestre (doma) in en brat v Argentini. Eden od bratov pa se je lani v februarju tudi smrtno ponesrečil na cesti.

Pavel je bil dolga leta v rezervni vojaški službi kot sargent-kuhar. Tudi tri tedne pred svojo smrtjo je prebil pri vojakih v letnem vojaškem kampu v Singeltonu. Ko so se vračali domov, je Pavla (kot potnika v enem od vojaških jeepov) doletela nesreča. V civilnem življenju pa je bil zaposlen kot šef dietnega odseka v Port Kembla District Hospital v Warrawongu, prav blizu svojega doma.

Pogrebno sv. mašo smo imeli v sredo, 28. februarja, v St. Francis katedrali v Wollongongu. Maševal sem skupaj z vojaškim kuratom Fr. J. Duck-om. Pokojnik je bil pokopan z vojaškimi častmi na pokopališču (Lawn cemetery) v Daptu.

Pavel je bil dolga leta aktiven in vodilen član tamkajšnega Slovenskega društva. Znan je bil mnogim rojakom in od vseh spoštovan. Vsako leto je organiziral in tudi sam predstavljal "Miklavža" v cerkveni dvorani v Wollongongu. Zato je za njim v Wollongongu nastala velika vrzel, ki jo ne bo mogoče izpolniti. Pavel je ob priliki škofovega obiska v Wollongongu priredil zanj in za spremstvo kosilo. Postavil je pred kapelo sv. Frančiška slavolok za škofov sprejem. Sam je imel ognjevit govor, v katerem je pozdravil škofa in poudarjal važno vlogo, ki jo ima slovenski duhovnik v življenju izseljencev. Naslednji dan, 14. januarja, smo ga videli v Merrylandsu pri blagoslovitvi cerkve. Bil je v narodni noši. Stal je prav spredaj pri oltarju in prejel tudi sv. obhajilo. Po maši ga je fotograf od "Catholic Weekly" časopisa slikal pri plaketi v spomin padlim žrtvam vojne (ki je zadaj na cerkveni steni). Ta slika je bila objavljena v listu naslednji teden.

Ženi, otrokoma in materi ter bratom in sestram v domovini iskreno sožalje ob izgubi dobrega Pavla. Naj jim bo Bog tolažnik v njihovi boli. Spomnimo se pokojnika v molitvi. R.I.P.

Pokojni PAVLE ARHAR.
GOSPOD DAJ
NJEGOVI DUŠI
VEČNI MIR IN POKOJ!

KRSTI

Karin Sonja Žižek, Padstow. Oče Viljem, mati Erika, roj. Kučan. Botrovala sta Peter in Marija Strah. Krst je v Merrylandsu opravil 14. januarja (na dan blagoslovitve cerkve) škof Dr. Stanislav Lenič.

John Krnel, Concord. Oče Ivan, mati Rajka, roj. Kraljevič. Botrovala sta Rudi in Ivanka Grdevič. Merrylands, 27. januarja 1973.

Dvojčka **David Aleksander Robar** in **Daniel John Robar**, Sans Souci. Oče Leon, mati Angela, roj. Fichera. Rojena 31. maja 1966, krščena v sili takoj zatem v Crown St. Royal Women Hospital. Krstni obredi so bili dopolnjeni v Merrylandsu 28. januarja 1973. Botrovala sta Vlado in Joan Resnik.

Lidija Ljudmila Robar, Sans Souci. Oče Leon, mati Angela, roj. Fichera. Botrovala sta Štefan in Nada Ščancar. Merrylands, 28. januaarja 1973.

Sonja Amalija Brigita Matkovič, Canley Vale. Oče Pasko, mati Vida, roj. Verzel. Botrovala je Brigita Reiter. Merrylands, 28. januarja 1973.

Julien Anthony Michael Virag, Hurstville. Oče Julien, mati Elvira roj. Travčar. Botrovala sta Gary Mavrič in Marija Tavčar. Merrylands, 28. januarja 1973.

Frankie Lorber, Wentworthville. Oče Frank, mati Matilda, roj. Dobaj. Botrovala sta Rafael in Francka Lavtar. Merrylands, 3. februarja 1973.

POROKE

Miro Smrdel iz Trnja in **Miroslava Čepirlo** iz Košane. Priči sta bila Frank in Frana Smrdel. Merrylands, 6. jan. 1973.

Štefan Prša in **Kristina Prša**, oba iz župnije Velika Polana. Priči sta bila Ivan Toma in Ana Ritlop. Merrylands, 10. febr. 1973.

Kristjan Magdič iz Slovenske Bistrice in **Zorka Božinovska** iz vasi Edinakovci. Priči sta bila Stanko Roy in Feliks Hren. Merrylands, 4. marca 1973.

SLUŽBE BOŽJE V POSTNEM ČASU IN ZA VELIKO NOČ

25. marca, 3. postna nedelja, Gospodovo oznanjenje
9.30 Merrylands
12.00 opoldne, sv. maša na slovenski zemlji v Horsley Parku

1. aprila, 4. postna nedelja, Hugo
8.30 Merrylands

8. aprila, 5. postna (tiha) nedelja, Albert
9.30 Merrylands
5.00 popoldaan, Wollongong

15. aprila, 6. postna (cvetna) nedelja, Helena
9.30 Merrylands, pred mašo blagoslov oljk, butar in zelenja
6.00 zvečer, Canberra

19. aprila, Veliki četrtek (Leon, p.)
7.30 zvečer, Merrylands, sv. maša zadnje večerje, prenos Najsvetejšega na stranski oltar, ura molitev za domovino

20. aprila, Veliki petek (Hilda, d.)
3.00 popoldan, St. Joseph, Leichhardt, opravilo velikega petka s branjem pasijona, češčenjem križa in sv. obhajilom
7.30 zvečer, Merrylands (isto kot v Leichhardtu)

21. aprila, Velika sobota (Anzelm, c.uč.)
7.30 zvečer, Merrylands, blagoslov ognja, velikonočne sveče, krstne vode, obnovitev obljub in nato 8.30 zvečer SVETA MAŠA VELIKONOČNE VIGILIJE. Sodeluje mešani zbor.

22. aprila, VELIKONOČNA NEDELJA, KRISTUSOVO VSTAJENJE
8.30 Merrylands, sv. maša z ljudskim petjem
10.30 Merrylands, slovesna sv. maša z zborovskim petjem
5.00 popoldan Wollongong

29. aprila, Bela nedelja, Katarina Sien.
9.30 Merrylands
6.00 zvečer, Hamilton-Newcastle

Canberra in Brisbane

Rev. dr. Ivan Mikula vam bo osebno sporočil, kdaj boste imeli pri vas službo božjo v velikem tednu in za veliko noč.

V Merrylandsu je v postnem času pobožnost sv. križevega pota vsako soboto zvečer po sv. maši, ki je ob pol osmih.

SPOVEDOVANJE ZA VELIKO NOČ je ves postni čas vsako nedeljo pol ure pred službo božjo. Poleg tega vsako soboto pred večerno mašo. V velikem tednu pol ure pred svetimi opravili. Na veliki petek v **Leichhardtu** ob dveh popoldan, na veliko soboto od 12 do ene v **Blacktownu**, od 1.30 do 2.30 v **Cabramatti**, od 6 do 7.30 v **Merrylandsu.**

BLAGOSLOV VELIKONOČNIH JEDIL. — Na veliko soboto ob enih popoldan v Blacktownu ob 2.30 v Cabramatti, ob štirih in šestih v Merrylandsu. Ravno tako po velikosobotni večerni maši, na velikonočno nedeljo po sv. mašah, tudi v Wollongongu.

BOŽJI GROB bo tudi letos po naši stari slovenski navadi. In sicer bo Najsvetejše izpostavljeno na stranskem oltarju na veliko soboto popoldan od 3.30 dalje vse do obredov ob pol osmih zvečer. Pridite in počastite v grobu ležečega Kristusa in se mu zahvalite za njegovo ljubezen do nas.

P. Valerijan

*

SLOVENSKA KARITAS
vas vljudno vabi na
P I R H O V A N J E
ki bo v Paddington Town Hall,
(vogal Oxford St. in Oatley Rd.)
na velikonočni ponedeljek,
23. aprila 1973 od 5. pop. do 9. zvečer
Igra "JADRAN"
Čisti dobiček za cerkveni gradbeni fond v Merrylandsu
Vabljeni in dobrodošli

AVSTRALSKI SLOVENCI, ki letos potujete v Evropo in imate namen obiskati tudi večno mesto RIM, **izberite za rimski obisk dneve od 17. do 21. junija.** Tako imate priliko prisostvovati slovesni blagoslovitvi slovenskega zavoda **SLOVENIKA (Via Appia Nuova, 884),** si ogledati zavod, srečati vse slovenske škofe ter mnogo rojakov iz domovine in vsega sveta, biti z ostalo skupino tudi na avdienci pri svetem očetu. Pri akademiji bodo peli tudi Slovenski oktet iz Ljubljane ter Slovenski pevski zbori, poleg ljubljanskega nadškofa pa bo govoril pisatelj Alojz Rebula. To bodo prijetni slovenski dnevi sredi večnega Rima. Možnost bo s slovensko skupino obiskati tudi kake druge zanimive kraje v bližini. Točen spored slovesnosti bomo objavili v prihodnji številki.

Če se pravočasno javite, Vam bo SLOVENIK preskrbel za čas bivanja v Rimu tudi poceni stanovanje v hotelu ali kaki redovni hiši, pa tudi v obeh slovenskih hotelih rojaka Levstika boste dobrodošli.

V počitniških mesecih (julij, avgust, september) je vsak romar v Rim, ki ima priporočilo slovenskega duhovnika, dobrodošel v SLOVENIKU, kjer je v ta namen prostora za 50 ljudi. Cena je manjša kot v vsakem rimskem hotelu: vsa oskrba 3,500 lir dnevno (nekaj nad šest dolarjev), brez kosila pa 2.700 lir.

ŠIMNOV LIPE

Napisala Krista Hafnerjeva

Risbe: Maksim Gaspari

POVEST

(Konec)

12. PRAZNOVANJE

Drugega dne potem so praznovali Srednjevaščani god svetega Martina. Sveti Martin je njih farni patron in vsako leto na nedeljo po njegovem godu ga slovesno počaste.

Lipe je bil to nedeljo prvič po bolezni zopet namenjen v cerkev. Praznično oblečen je stal na pragu hišice ter čakal matere, ki je imela še v kuhinji opraviti. Prijazno je odzdravljal znancem, ki so prihajali mimo. Zdaj tem ljudem ni bil več tujec. Kako napačno jih je sodil ob prihodu semkaj! Zdaj je spoznal, da se pod robato in trdo zunanjostjo skriva mehko in nežno srce. Posebno v času bolezni je dodobra spoznal njih dobroto. In stric Balant in Urh! Ta dva se kar ne moreta dovolj zahvaliti za to, kar jima je storil. Kaj vse mu je stric ponujal v plačilo, ker mu je rešil sina. Lipe bi rekel le besedo, pa bi bil dobil vse, kar bi želel. Toda Lipe ni maral ničesar prositi. Saj vendar Urha ni rešil zato, da bi ga zdaj plačevali. To je vendar moral storiti. Vsakdo bi bil tako ravnal. O, tudi Lipe je bil ponosen fant!

"Kaj premišljuješ, Lipe?" ga je nagovoril stric Balant, ki je mahoma stal pred njim. "Ali si že toliko trden, da boš mogel v cerkev?"

"Seveda sem, stric. Le mater še čakam, da pojdeva skupaj".

"No, potem pa vaju povabim, da prideta zvečer k meni na martinovanje. Vse se je tako srečno izteklo, da se danes lahko malo poveselimo".

Lipe je obljubil in žarek veselja mu je zasijal v očeh.

Potem sta šla z materjo v cerkev.

Lipe danes ni mogel zbrano moliti. Vsak hip so mu misli begale drugam. Zdaj gori na Uskovnico k skladovnici tramov, ki ga še vedno čakajo, da jih znese na Kredarico, zdaj do one nesreče v gorah, zdaj zopet v bodočnost, ki mu jo je obetal profesor s kačami in ki se mu zdaj ruši.

Greh se mu je zdelo, ker je bil tako raztresen; zato se je ozrl na glavni oltar. Tam se je bleščal sveti Martin ves v zlatu in ves v lučkah. Njemu ob nogah je mirno čepela goska z lepim rumenim kljunom. O ta goska! Lipetu je bila vedno v skušnjavo, kadar jo je pogledal. Danes pa še prav posebno.

Zdelo se mu je, da bo zdaj zdaj razprostrla peruti, zagagala hripavo in vrešče, kakor znajo samo goske, sfrfotala v zrak in bo sveti Martin ostal sam v oltarju. Ali pa jo je videl pred seboj na krožniku, lepo zarumenelo, in se je prijetna vonjava širila naokoli. Ne, danes se je Lipe zaman silil v pobožno molitev.

Mati Lucija je stala ob njem vsa srečna in blažena. Da se je le vse tako uredilo, je razmišljala. Tako se je bala za fanta, da bo krenil na napačna pota. Že doli na Otoku so se vaščani jezili nanj, ker je bil tako objesten. Takrat, ko se je pijan vrnil s semnja v Kranju, je še sama podvomila o njem. In potem ona nesreča z očetom! Kako jo je bolelo, ko je videla, da je njen sin postal berač! Bala se je sem v Bohinj do brata, ki je bil trd in robat. Zdaj pa ve, da je bila prav to njena sreča. Gore so ji rešile sina. Tako se je navezal nanje, tako jih je vzljubil, da so bile te sile v njem močnejše kot slabosti, ki jih je podedoval. Mlad še, pa že tako utrjen, tako poln močne volje! Slabo dediščino mu je zapustil oče, zdaj pa se je spremenila v blagoslov. Bog ve, kaj bi bilo iz fanta, če bi ostali na Otoku, v sreči in bogastvu? Silna hvaležnost ji je vstala v duši do Onega, ki usmerja naša pota in tako bogato poplača vsako uro trpljenja. V pobožni molitvi se je zahvaljevala svetcu božjemu in nebesom za pomoč.

Kako slovesen je bil za Lipeta današnji dan! Ves čas so se oglašali pri njem znanci. Na drobno je moral vedno znova pripovedovati o tisti nesreči z Urhom in kako ga je rešil. Tovariši so ga občudovali in nikoli jim ni bilo dovolj pripovedovanja. Šele pod noč je ostal sam. Tiho se je splazil pod streho in poiskal za tramom ob lini pisani bič, ki mu ga je bil oče nekdaj kupil na sejmu v Kranju. Zadnje očetovo darilo! Koliko časa je že minilo od takrat in kaj vse je bil doživel od onega dne, ko ga je premagala pijača v gostilni pri Jahaču!

Dolgo je gledal bič in zdelo se mu je, da mu zopet

govori oče, kakor mu je govoril onega dne, preden je umrl. Slišal je njegove besede in zdelo se mu je, da čuje med njimi vesel prizvok. Oče je bil zadovoljen z njim! Vsa ta leta je zvesto držal, kar mu je bil na smrtni postelji obljubil. O, ni bilo vselej lahko. Toda kadar mu je bilo preveč težko, da že ni mogel več strpeti, se je zatekel semkaj v skriti kotiček, kamor ni nihče vedel za njim. Vselej je vzel v roke mali, pisani bič in ga ogledoval. Ob njem mu je vselej postalo lažje pri srcu in nova sila mu je napolnila dušo.

Dolgo je ogledoval bič; s prsti mu je pretipal vse vozle na jermenu. Nato ga je skrbno obrisal, pritisnil na trdi les svoje žgoče ustnice in svetla solza mu je zdrknila po licu. Globoko je vzdihnil in spet skrbno spravil bič nazaj za tram.

Zvečer sta se odpravila z materjo k stricu, kakor je bil obljubil. Vsa družba s planine je bila tam. Joza, sirar Vorenc in tudi planšarica Meta, tista z Uskovnice, o kateri so pravili, da je "grozna". Danes ga ni več dražila z mlečnozobim dečkom. Kakor z odraslim fantom je ravnala z njim.

Pojedina je bila velika in nazadnje so prinesli na mizo tudi gos. Lepo rumena in dišeča se je šopirila na belem krožniku in Vorencu so se zasvetile poželjive oči, kadar koli jo je pogledal. Takrat je prišel med goste tudi Urh. Še ves bled in slaboten je bil. Usedel se je poleg Lipeta in mu ovil shujšano desnico okoli vratu.

Stric Balant pa je vstal in odrezal Lipetu najlepši kos pečenke. "Naš rešitelj si", je rekel vpričo vse družbe, "in ne vem, kako bi se ti prav zahvalil za tvoje junaštvo. Hišico, v kateri stanujeta z materjo, vama podarim in še kos zemlje vama bom pridal, da se bosta lahko brez skrbi preživljala. Rad bi vama še kako pomagal, pa ne vem s čim. Sam nočeš ničesar povedati, kaj bi rad".

Tedaj je vstal pastir Joza in rekel: "Jaz pa vem, kaj bi Lipe rabil".

"Kaj?" je hitro pograbil Urh.

In Joza je začel pripovedovati, kaj je Lipetu obljubil profesor s kačami in zakaj se je Lipe tako gnal pri delu. "Zdaj je seveda dela konec in zaslužka tudi", je skončal Joza svoje besede.

Lipe je ob Jozovih besedah rdel, sram ga je skoraj bilo in silil je v Joza, naj neha. Ne, za to delo noče plačila. Šimnov Lipe ne prosjači, kakor ni prosjačil njegov oče.

Stric Balant pa je rekel: "Radi mojega sina si moral prenehati z delom in si ob zaslužek, od katerega je odvisna tvoja bodočnost. Le svojo dolžnost storim, če ti to povrnem. Saj ni treba, da sprejmeš to kot darilo. Naj ti bo posojilo, ki mi ga boš nekoč vrnil. Ves se boš posvetil našim goram in vem, da bo nekdaj še kaj velikega iz tebe. Pokazal si že, da bo. Pa saj tudi ni čudno", je še dostavil, "ko imaš tako mater. Vesel sem, da imam tako sestro, prav zares sem je vesel".

In natočil je kozarce in vsa družba je napila Lipetu. Lipe sam pa je odrinil kozarec in rekel odločno: "Ne bom pil".

"Zakaj ne?" ga je ustavil stric. "Danes lahko piješ, danes slavimo tebe. Kdo ti brani?"

"Očetov duh", je tiho skoro sam zase odgovoril Lipe.

KONEC

Kaj pa naša NOVA POVEST? S prihodnjo številko je bomo začeli objavljati. Za "povest iz zgodnje mladosti" jo je opisal pisatelj sam in ji dal naslov: PAMET SE JE ODPRLA. Bo prijetno branje o Drnuljčevem Acku, kako je začel spoznavati svet okoli sebe: lepo in grenko se mu je polagoma odkrivalo, dokler niso rekli o fantu, da se mu je "pamet odprla" . . .

Povest bo za nas še večjega užitka, ker pisatelja poznamo. Naš starosta p. Bernard AMBROŽIČ jo je napisal in v njej zbral prve vtise svojega življenja. Da je pripovedovanje kaj sveže in živahno, se boste prepričali sami. Povest je izhajala v ameriški AVE MARIJI, napisal pa jo je p. Bernard tik pred odhodom v Avstralijo, oziroma že na poti — pod pogojem, "da pridem za njim v deželo kengurujev" . . . — Urednik.

O KOZICI, SLOVNICI IN BLAGOSTANJU

Dragi p. urednik: — Ta spis ni moja iznajdba. Izmislil si ga je znani šaljivec Fr. Milčinski. Tega bo že 50 let. Ampak ko gre tudi v tem spisu za jezičnost, jezikavost in tudi jezikovnost, posega v mojo stroko, zato ga pošiljam MISLIM v ponatis. —

Pepe Metulj

O NAŠEM DEKLETCU že dolgo nisem nič povedal. Pravijo sicer, da so vobče one dame boljše, o katerih se manj govori. Toda je naše dekletce na poti do damstva prispelo šele do stopnje, ki jo oznanja nežna prispodoba s kozo. Zato mislim, da ne more upropastiti ugleda in bodočnosti naše kozice, ako spregovorim o njej dve, tri besede.

Dekletce raste in ji postajajo krila od dne do dne modernejša, namreč — prekratka.

Sicer je naše dekletce sedaj v letih, ko ni štiri- ali petperesne deteljice ob poti, da bi ji ostala prikrita. Več nego trideset let je že preteklo, kar sem zadnjo utrgal jaz, dasi mi včasih iskajoče oko še uhaja po zeleni grivi. Naša kozica pa jih prinaša kar v šopih domov, in da bi res bila to, kakor jo kličemo, bi skoro lahko živela ob sami štiri- ali petperesni deteljici; tako pa z njo zgolj kvari slovensko književnost: vsi Zvoni in Kresovi, oba Wolfa in Pleteršnika sta mi že polna tega stisnjenega bilja.

Iz opisanega njenega razmerja napram deteljici je dopusten sklep, da je vid naše deklice v zadovoljivem redu. Pa vendar sama zatrjuje, da vidi slabo, in trdi to vsakikrat, kadar jo podim h klavirju.

Potemtakem bi ji klavir neugodno vplival na vid. Pa morebiti na vonj tudi, ker dosledno namrdne nos, kadar mu pride blizu. In še toži o njem, da nagaja njenim prstom. Čudna žival tak klavir!

Skratka, klavirja naše dekletce ne ljubi.

Ljubi pa knjige in — kar je poglavitno — ljubi šolo. Šola ji je poglavitna reč. Šola je steber človeške družbe in sploh in tako dalje, kakor že rečeno. In sem bil zadovoljen in vesel, ko sem videl, s kakšnim navdušenjem je pohajala tisti svoj četrti razred, se učila in izdelovala svoje naloge. Pa se je zgodilo, da me je iznenadila, iznenadila baš zastran šole — in nikakor ne prijetno.

Bil sem par tednov zdoma in sem bil srečen, ko sem se zopet vrnil v vajeni red in našel vse zdravo.

Dekletce se me je kot po navadi oklenilo okoli vratu in sem jo kakor po navadi vprašal: "Kozica, ko me ni bilo doma, da bi te priganjal, ali si se ta čas kaj učila klavirja?"

"Klavirja", je dejala in so se ji zaiskrile oči. "O, klavirja je samostalnik moškega spola, ednina, drugi sklon, klavir, klavirja, klavirju, klavir, pri klavirju, s klavirjem, pika."

In me je zmagovito pogledala.

Odgovor mi ni ustrezal. Ne rečem, ob sebi je bil nemara pravilen. Ali imel je hibo, da se ni dotikal vprašanja. Pa sem dejal: "Ti mi povej, ali je bila gospodična pri klavirju s teboj zadovoljna?"

Zopet so se ji zaiskrile oči in ji zažarela lica: "Zadovoljna? Zadovoljna je pridevnik ženskega spola, ednina, prvi sklon. Zadovoljen, zadovoljna, zadovoljno." — in potem je ta nesrečni pridevnik mikastila v vseh treh spolih in v vseh treh številih, oziroma kolikor jih je, in je šlo: drrrrr . . . na koncu je rekla: pika. In je še dostavila: "Ne boš me ujel!" — Kakor da je ne sprašujem zaradi klavirja, nego se z njo lovim kaj vem po kakšni gmajni.

Pa mi ni niti pustila časa, da premislim, kako naj drugače zasučem vprašanje, da pridem do cilja, ampak je obrnila bojno kopje in mi ga nastavila na prsi: "Pa ti sedaj odgovori, atek, kateri so oziralni zaimki!"

Moj Bog, oziralni zaimki! Seveda so! Mar jih tajim? In jih je kolikor toliko. Toda se ne sme takole butniti vame z vprašanjem. Človek ima vendar živce — ne? Če kar treščiš vame z vprašanjem, seveda ne morem odgovoriti — še svoje lastno ime bi pozabil tisti hip . . .

Pa je že kar sama odgovarjala mesto mene: "Oziralni zaimki so, dvopičje, prvič samostalni, dvopičje, kdor in kar, vejica, drugič pridevni, dvopičje, kateri, katera, katero" — in tako dalje in je kar mižala in ji je šlo: drrrr, pika!

Kaj takega še nisem bil videl in slišal, jemalo mi je sapo, njej pa je zrasla samozavest in mi je ukazala: "Atek, vprašaj me še nedoločne zaimke!"

Pa je zopet zdrdrala nedoločne zaimke, dvopičje in na koncu pika, in ne vem več, katere nedoločne zaimke je naštela. Vesel sem, da sem si zopomnil od oziralnih tri.

Bogme, stvar se mi je zdela čudna. Dejal sem: "Dekletce, ali te to-le veseli?" Odgovorila je in je bila kar zamaknjena od rajskega blaženstva: "Atek, ni lepšega na svetu, nego je slovnica!"

Zraven je sedela žena in so ji nosnice razodevale zadovoljstvo in ponos. Meni je pa pritisnila v glavo skrb.

Ali je pravilno, ali je naravno, da se malo, zdravo dekletce v nežni starosti desetih let tako brezmejno navdušuje za sklone in zaimke in števila in kaj vem kaj še, in da nima ves pestri svet nič lepšega zanjo nego slovnico?

Spal sem zelo slabo tisto noč, drugo jutro pa sem šel in se poklonil gospe učiteljici.

"Dovolite", sem dejal, "da imam čast, jaz sem ta in ta . . ."

Prijazno mi je stisnila roko: "Veseli me", je dejala, "jako nadarjeno hčer imate."

"Prosim", sem rekel, "veste, razumete — skrbi mi povzroča zastran slovnice . . ."

"O", me je prekinila, "pomirite se, v slovnici je doma kakor v lastni srajci. Lahko vam čestitam. Kajti baš slovnica je podlaga vsem drugim vedam in strokam, je takorekoč temelj bodočnosti in blagostanja. Veseli me, resnično me veseli."

Nisem vedel nič drugega, nego da sem se vljudno zahvalil in poslovil in mi ni bilo ljubo, da sem se ob pragu spotaknil.

Sedaj pa premišljujem svet, slovnico in sebe.

Delal sem in se trudil vse žive dni, že postajam siv, ali o bodočnosti in blagostanju pri meni še ni sledu — mislim, da tri knjige in en bel telovnik še ne šteje za bodočnost in blagostanje. Ugibal sem že večkrat, kaj je temu krivo, pa sedaj preudarjam, ali je morda krivo to, da nedostaja moji bodočnosti in mojemu blagostanju onega dovolj trdnega temelja, ki ga je omenila gospa učiteljica — slovnice . . .

Ako je tako — ali je še čas, ali ni prepozno, ali je sploh mogoče, da si sedaj na stara leta še izboljšam in nadomestim omenjeni moj nedostatni temelj?

"Temelj!" — če bi le vedel, kaj je to. Oziralni zaimek nemara ni, pa še ne vem, če se sklanja ali sprega . . .

Poizkusil bom s svojim dekletcem, našo kozico. Rada me ima, mogoče se nama posreči in me dekletce nauči, da vendar ne bom docela zavržen zastran bodočnosti in blagostanja.

Skupina adelaidskih birmancev s svojim škofom

Z Vseh Vetrov

TRIDESET NOVIH KARDINALOV je nedavno imenoval sveti oče Pavel VI. Med njima sta tudi dva avstralska cerkvena voditelja: melbournski nadškof **James Robert KNOX** in pa sydneyski nadškof **James Darcy FREEMAN.** Takoj po končanem kongresu sta oba odletela v Rim, kjer sta z ostalimi kandidati v ponedeljek 5. marca prejela od papeža kardinalski klobuk.

Da smo imeli letošnji mednarodni evharistični kongres v Melbournu, gre brez dvoma največja zasluga nadškofu, zdaj kardinalu Knoxu. On je ponudil svoje škofijsko mesto evharističnemu mednarodnemu odboru, se kljub nekaterim nasprotovanjem za stvar zavzel in jo tudi izpeljal. Tudi je bila njegova ideja dati kongresu res ekumenski značaj.

NAŠI USPEHI na vseh poljih življenja in dejavnosti so zgled vsem deželam sveta in narodom, kako se rešuje problem žene — s temi besedami je Rusija oznanila svetu letošnji Dan žena, deveti marec. Lepo se sliši, kaj pa mislijo ruske žene in matere k tem "uspehom", je verjetno drugo vprašanje. En dan v letu je res njihov praznik, vse druge dneve pa pretolčejo po 40 ur tedensko tudi na najtežih moških delih, tudi pri cementu in med varilci ali pri gradnji nove ceste . . . Kar ima svobodni svet mode in kozmetike za ženske preveč, toliko jo ruska žena pogreša; manj zasluži denarja, manj ima prostega časa in dosti več dela v svojem domu po urah službe. Tako ugotavljajo novinarji, ki poznajo ruske razmere. Dostavljajo tudi to, da se "pravica ruske žene" sprejeti kateri koli moški posel kaže prav v tem, da je največ žena zaposlenih na težkem poslu, dočim so mnogi moški le preddelavci in po tovarniških pisarnah.

V Rusiji je po zadnji statistiki mnogo več žena kot moških: stotrideset milijonov in pol proti stoenajstim milijonom in pol. Država jih je prisilila za moška dela, da je zamašila luknje, ki so jih povzročile številne žrtve na bojiščih zadnje vojne. A tudi slavospev "heroični ruski ženi" ne pomaga veliko, če pa ima ta žena tako malo časa za vršitev svojega vzvišenega poklica zakonske žene in matere.

Sicer pa je tudi naša svobodna potrošniška družba spravila ženo že zelo daleč. Ne ravno na težka moška dela, od materinske brige za dom in družino pa prav gotovo . . . .

PRIZIV zaradi razsodbe viktorijskega sodišča, ki je odločilo, da ima Sylvia Watt pravico do odškodnine za poškodbe, so umaknili. Gre za slučaj nerojenega otroka, ki je bil v svoji materi — takrat šele v sedmem tednu nosečnosti — v avtomobilski nesreči. Nesreča se je zgodila v Victoriji na Hume Highway v maju 1967 in Sylvia se je osem mesecev kasneje rodila s hudo poškodbo na možganih. Družina zdaj živi na Škotskem, kjer bo poškodovana deklica letos začela šolo. Učenje bo šele pokazalo, kakšne posledice ji je prinesla nesreča pred rojstvom. Višino odškodnine bo odločilo viktorijsko višje sodišče (Supreme Court), če se starši ne bodo morda pogodili z zavarovalnico brez obravnave.

Zgodba je kaj zanimiva prav v dejstvu, da gre za še nerojenega otroka, ki mu je sodišče priznalo, da je živo bitje, oseba, človek, pa četudi komaj v sedmem tednu po spočetju. Prav to, kar toliki nočejo razumeti in odobravajo splav ter zagovarjajo njegovo uzakonitev. Sodišče je z odločbo, da je Sylvia upravičena do odškodnine, kaj zgovorno potrdilo dejstvo: kdor bi tega sedemtedenskega nerojenega otroka umoril, bi bil morilec!

SICER TO NI VEČ NOVICA, je pa le odločna izjava papeža Pavla VI, ki je vredna, da pride na papir. Ko je letos za novo leto papež kot običajno sprejel v avdienco diplomatski zbor akreditiran sveti stolici, je poslanike spomnil med ostalim na odnos cerkvenega in civilnega reda in meje njih odgovornosti. Posebej je naglasil: "Mi nismo nevtralni. Reči hočem: evangelij Cerkvi enostavno ne dopušča, da bi bila ravnodušna, ko gre za dobrobit človeka, za njegovo telesno zdravje, razvoj njegovega duha, za njegove osnovne pravice, njegov duhovni poklic . . . Ne sme biti ravnodušna, kadar prilike družbe, v katere pride gotov narod, stavljajo te prvine v pogubo; ali pa ko gotov mednarodni program potrebuje naše podpore za izvršitev svoje svojstvene humanitarne naloge . . ."

Cerkev ima pri vsem tem en sam namen: kazati človeštvu pravo pot in mu pomagati. Državna vodstva, ki se tega zavedajo, imajo od sodelovanja Cerkve samo korist. Žal je v gotovih deželah Cerkev potisnjena v zakristijo in ji po zakonu ločitve Cerkve od države ne priznavajo nikakih pravic, niti pravice delovanja na karitativnem polju. Tudi v ZDA ali Avstraliji je Cerkev ločena od države in vendar prisotnost Cerkve na vseh poljih v dobro ljudstvu ni nikomur na poti . . .

O PREHRANI IN MNOŽITVI ČLOVEŠTVA so na našem evharističnem kongresu znanstveniki dokazovali, da je na zemlji dovolj hrane za vse človeštvo in še za **desetkrat toliko ljudi.** Vso lakoto tolikih množic moramo pripisovati slabi razdelitvi zemeljskih dobrin. K temu bi lahko dodal še podatke, ki sem jih o tem nedavno našel v tržaškem tedniku "Gospodarstvo". Članek omenja nemškega geografa prof. Pencka. V njegovem času je živelo na svetu poldruga milijarda ljudi; in mož je po takratnem stanju znanosti in tehnike izračunal, da bi zemlja zlahka preživljala šest do osem milijard ljudi. Dalje piše isti članek: Danes imamo na zemlji tri in pol milijarde ljudi, naravoslovci pa so prebivalsko zmogljivost zemlje dvignili na 40 do 50 milijard . . .

Pri vsem tem pa taka panika, da svet kriči o nujnem zmanjšanju števila rojstev in celo o zakonih brez otrok.

ker bo sicer na svetu zmanjkalo hrane . . . Kakšen nesmisel! Kaj ne dela ravno to iskanje neumestnih izgovorov, žal podprtih od gotovih "znanstvenikov", največ nesrečnih zakonov? Če ni smisla za žrtev, če nočeta zakonca sprejeti nikakih zakonskih dolžnosti, se na videz še tako srečen zakon kmalu spremeni v razvalino.

"KARDINAL WILLY BRANDT si je tudi ogledal Tolstojev muzej", je povedal direktor muzeja na Jasni Poljani pri Moskvi, ko je po muzeju spremljal nemško profesorico Uto Ranke-Heinemannovo. Ta ga je kaj začudeno pogledala, saj Willy Brandt ni noben kardinal, ampak nemški zvezni kancler . . . Končno pa je le v svoji glavi rešila uganko: direktor je zamenjal nemškega kanclerja Willyja Brandta z nizozemskim kardinalom Janom Willebrandsom, ki je kot vodja papeškega tajništva za edinost kristjanov obiskal vodstvo pravoslavne ruske cerkve in si ob tej priliki ogledal tudi Jasno Poljano.

Pa recite, če ta ni podobna oni, ki jo ima g. Vinko Zaletel v svojem članku: "Gospod se je zaletel in bo jutri zanj sveta maša . . ."

V NEMČIJI je po zadnjih podatkih 2.3 milijona tujih delavcev. Na prvem mestu so Turki — 497,300, na drugem Jugoslovani — 471,900, na tretjem Italijani — 420,000. Slede Grki, Španci in Portugalci. Zanje so lani začeli izdajati celo poseben časopis — trimesečnik pod naslovom "Arbeitsplatz Deutschland". Izhaja v polmilijonski nakladi in v šestih jezikih.

ATOMSKO SRCE obljubljajo zdravniki in celo v bližnji bodočnosti — do leta 1980. Tako je izjavil časnikarjem Theodor Cooper, ravnatelj ameriškega zavoda za srce in pljuča. Po presajanju src, ki ni pokazalo trajnih uspehov, so se zdravniki lotili izdelovanja in preizkušanja umetnih src. Uspelo jim je izdelati umetno srce na atomski pogon, ki se da vdelati v človeška prsa in ga telo ne odkloni. Po dolgih preizkusih raznega materiala so za umetno srce začeli uporabljati dacron, ki ga telo sprejemnika prevleče z nekakšno mreno in se mu ne upre. Vsaj na živalih se je ta pokus odlično obnesel.

Atomski pogon so najprej preizkusili v mestni bolnišnici v Bostonu, Mass. Atomska črpalka je za pet ur prevzela delo levega srčnega prekata. Pogon ji je dajal majčken parni stroj, ki je prejemal svojo energijo od plutonija. Mali komputer je sproti prilagajal delovanje umetnega srca potrebam telesa.

PERONISTI so zmagali na letošnjih marčnih volitvah v Argentini — po osemnajstih letih, kar je moral Juan Peron iz dežele. Novi predsednik Dr. Hector Campora je imel za geslo svoje volilne kampanje: "Campora na vlado — Peron k oblasti!" Obljub volilcem na pretek — zlasti mlademu rodu, ki stremi po novem in boljšem, starih napak pa ne pozna ali pa jim ne verjame. Kam in kako bo zajadrala zdaj argentinska barka, bomo kmalu videli.

STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI?

Za ZDRAVNIŠKO in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE

(Medical and Hospital Benefits)

in po želji tudi za

ŽIVLJENJSKO (Life Insurance)

Vam je na razpolago

HIBERNIAN SOCIETY

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podporna katoliška organizacija, ki ne išče dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejo člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies).

V Melbournu morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

299 La Trobe Street, MELBOURNE, Vic. 3000
Tel. 67-7345

TOBIN BROTHERS
funeral directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	**329 6144**
MALVERN,	
1382 High Street,	**50 4720**
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park,	**546 7860**
MENTONE,	
3 Station Street,	**93 2460**
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road,	**781 2115**

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

Politika nevezane prožnosti

Pod tem naslovom je prinesla argentinska "Svobodna Slovenija" v februarju članek, ki ga ponatiskujemo. Lepo nam osvetli svetovno politično obzorje našega časa in nam pomaga lažje razumeti njegov zadnji razvoj. — Urednik.

Že med trajanjem vietnamske vojne, še bolj pa po podpisu pogodbe v Parizu ob koncu sovražnosti v Vietnamu, v zunanjih in vojnih ministrstvih velesil strokovnjaki razmišljajo o novih konceptih meddržavnih odnosov in prihajajo do zanimivih spoznanj.

Skoro soglasno ugotavljajo: nove dobe — novi koncepti ali obratno: novi koncepti — nove zgodovinske dobe.

V novem veku n. pr. kolonialne ekspanzije velikih evropskih sil pripisujejo stremljenju tedanjega evropskega prebivalstva po obilju, ki ga je predstavljalo na novo odkrito zlato in druge dragocene kovine. Konec te dobe je leta 1776 pomenilo delo Adama Smitha "Bogastvo narodov", v katerem je le — ta postavil definicijo, da bogastvo ni zlato, temveč sposobnost prebivalstva proizvajati koristne dobrine.

Ob podpisu pogodbe, ki naj bi končala vietnamsko vojno, kaže, da svet prehaja iz razdobja konfrontacije med komunističnimi in kapitalističnimi silami v razdobje, ki ga je Nixon v svojem letošnjem nastopnem govoru označil za "strukturo miru, ki bo lahko trajal ne samo v naši dobi, temveč še dolge generacije".

Nova doba, če bo seveda prišla, vsekakor ne bo rezultat nekakšnega izbruha mednarodne moralnosti ali nekega novega hotenja narodov, da bi podredili svoje interese interesom drugih narodov. Bolj bo odvisna od razporeditve sil za zagotovitev svetovne stabilnosti.

Prav dramatično se je stara bi-polarna doba, doba živčne vojne in njen koncept moči, zrušila na dejstvu, da ZDA, največja od obeh velesil, niso mogle prisiliti ob tla Severnega Vietnama, ki po svoji družbeni strukturi spada med najmanj razvite države na svetu.

V prednuklearni dobi je gospodarska zmogljivost neke države bila važnejša od njene obrambne zmožnosti. V dolgi vojni je namreč taki državi bilo mogoče preusmeriti svojo gospodarsko zmogljivost s civilne na vojaško in tako zgraditi in vzdrževati večjo vojaško silo kakor njeni nasprotniki.

Nuklearna doba pa je zmanjšala pomen gospodarske zmogljivosti posameznih držav. V atomski vojni, ki bi trajala morda le nekaj dni ali celo nekaj ur, bi imelo veljavo le atomsko orožje, zavarovano pred napadom in pripravljeno za takojšen odgovor na kakršno koli grožnjo.

Vietnamska vojna, za ZDA "najdaljša in najtežja" po besedah Nixona, je zaradi svojega izredno dolgega trajanja in zaradi neodločenega izida spremenila koncept moči neke države. Dokazala je, da ta omejitev ni materialna, temveč političnega in socialnega značaja zaradi ozirov, ki se jim vlada ne more izogniti ne doma ne v zunanjem svetu. In čim večja je velesila, tem bolj je v tem pogledu vezana.

V zadnji izdaji revije Zunanje zadeve Brooking Instituta v Washingtonu beremo, da so trije faktorji, ki danes omejujejo vojaško in gospodarsko prožnost katere koli države, pa naj bo tudi velesila:

1. Koalicije, zvarjene v živčni vojni, so se začele razkrajati. Manjše sile kažejo vedno večjo težnjo neodvisnosti, velesile pa ugotavljajo, da je zvestoba njihovih zaveznikov dvomljiva in da jim celo omejuje njihovo lastno gibljivost.

2. Zadeve, ki nimajo direktne zveze z varnostjo držav, v glavnem ekonomske, zavzemajo prvo mesto na lestvici moderne diplomatske aktivnosti. Še sicer drži, da ostajajo problemi varnosti važni, toda ZDA na eni in ZSSR na drugi strani imata vedno manj možnosti, da bi z grožnjo odpovedi vojaške zaščite obvladovali svoje zaveznike.

3. Prijateljstva in nasprotstva v meddržavnih odnosih postajajo vedno bolj zapletena in dvolična. Na višku živčne vojne sta obe velesili, vzporedno s tekmo nabiranja zaveznikov, ostro ločili med prijatelji in sovražniki. Nevezane države — zlasti Indija, Egipt in Indonezija — so s svojim dvoličnim političnim zadržanjem sicer igrale važno vlogo, toda za to vrsto politike so menili, da je ne bodo mogle dolgo vzdržati.

V novem, multi-polarnem razdobju, v katerega prehaja moderna zgodovina, pa kaže, da ravno ta "politika nevezane prožnosti služi za model realistični diplomaciji", ugotavljajo strokovnjaki v omenjeni reviji. Celo nerazvite dežele Latinske Amerike, Afrike in Azije so lahko važne za bodočo stabilnost sveta.

V tej novi dobi bodo imeli velik vpliv tisti narodi, ki bodo "najbolj konstruktivni participanti v najširši raznolikosti koalicij in zavezništev", menijo zunanjepolitični izvedenci v ZDA. Take dežele bodo imele največjo uporabno zalogo političnih menic, ki se bodo glasile: "Podpirali vas bomo v tej zadevi če nas boste vi podpirali v oni". Države bodo tako prisiljene v medsebojno sodelovanje, to pa tudi zato, ker bo poleg vsega gornjega stari sistem grožnje uporabe vojaške sile seveda še vedno tu.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

LJUBEZEN GOREČO
NAM V SRCIH UŽGI
DO HOSTIJE BELE,
DO REŠNJE KRVI!

KRISTUS KRALJUJ,
KRISTUS ZMAGUJ,
V HOSTIJI SVETI
NAM GOSPODUJ!

DRAGI OTROCI Res sem mislil, da mi boste poslali več rešitev uganke, ki sem vam jo zastavil v zadnji številki. Pa ste najbrž gledali samo sliko dveh fantičev, ki se igrata, črke na obeh straneh vas pa niso zanimale, da bi jih skušali pravilno sestaviti. Za enkrat vam oprostim, drugič pa morate biti bolj pridni.

Rešitev uganke se glasi: ZDRAVO TELO — NAJBOLJŠE BLAGO! Tudi fantička na sliki imata zdravo telo, zato sta tako vesela. Upam, da ste tudi vi vsi počitnice lepo preživeli in se zdravi vrnili v svoje šole. Opišite kaj, kako je bilo v teh brezskrbnih tednih! In pa napišite kaj, kako ste srečali našega slovenskega škofa, če ste ga seveda. Gospod škof Lenič mi je naročil pred odhodom, naj vas mlade bralce MISLI še posebej pozdravim. In slovenskega jezika ne pozabite, je dejal! Če boste z mamico in očkom kdaj prišli v Slovenijo na počitnice, boste morda obiskali tudi njega tam v ljubljanski stolnici. Kako bolj bo vesel, če se boste pogovorili v slovenskem jeziku.

Pravilno rešitev uganke so poslali: Ivan Brajko, Anica Vuk, Vinko Jager Jr., Branko Žabkar, Ješko Pevec in Slavica Veliščck. Nagrado je dobil **Branko Žabkar.**

ALI BO MED MLADINO slovenskih izseljencev, ki doraščajo v Avstraliji, tudi kaj znanstvenikov? Bodočnost bo pokazala. Naša slika pa morda kaže enega izmed njih danes, ko je komaj šestnajstletni fant in vendar poseduje celo svoj kemični laboratorij. "Dokler nam hiše ne požene v zrak, bo vse dobro", pravi njegov očka.

RAY VRAN živi s svojimi starši v melbournskem okraju East Bentleigh. Dasi rojen v Avstraliji, zelo dobro govori slovenski jezik. Pa tudi v šoli — Salesian

Dragi Kotičkarji! Danes je prvič, ko se oglašam in še to s pomočjo mame. Hočem se predstaviti: imenujem se Henry Franco in živim v Port Lincolnu, S.A. Doma me kličejo Henrik. V januarju sem bil že devet let star in hodim v katoliško šolo sv. Jožefa. Imam brata, ki mu je ime John. A on je še premajhen, da bi vam pisal, ker ima komaj dve leti in pol.

Drugič pa še kaj. Lep pozdrav vsem! — **Henry Franco**

College, Chadstone — je bil vsa leta med najboljšimi študenti. Za svojo pridnost in znanje je dobil Commonwealth Scholarship. The Science Teacher's Association of Victoria pa mu je podelila nagrado v svojem programu "Annual Science Talent Search". LAB-TALK (Vol. 15, 8) je v oktobru 1971 objavil njegovo razpravico "Project on Pollution", dočim je list SCIENCE AND TECHNOLOGY (Vol. 9, 5) skoraj istočasno objavil njegov članek "Water Pollution".

Tako res lahko upamo, da bo še kaj iz našega Raya. Ponosni smo nanj, kakor so nanj lahko ponosni njegovi starši. Želimo mu v bodoče še veliko lepih šolskih uspehov, ki ga bodo gotovo privedli tudi do lepih uspehov kasneje v življenju in delu.

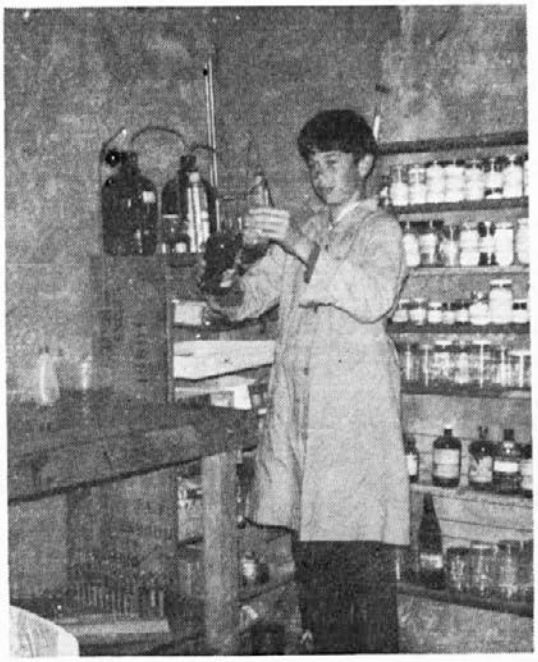

1
000000000
0000000000000
00000000000
000000000
0000000
00000
000
0

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi člane in prijatelje na

VINSKO TRGATEV

7. aprila 1973 ob 8.00 zvečer

Masonic Hall, Merrylands

(vogal Pitt in McFarlane Streets)

Igra priznani orkester "JADRAN".

Za okrepčila je preskrbljeno.

VAŽNO! VAŽNO!

DOBER ZASLUŽEK

Povečujemo delokrog naše potovalne agencije. Nujno potrebujemo sodelavce — ugledne osebe obeh spolov, ki imajo dobre stike z našimi ljudmi v Sydney-u, Wollongong-u, Newcastle-u, Canberri i.t.d.

V kratkem bomo odprli podružnice v Blacktown-u, Liverpool-u, Marrickville-u.

Za vse informacije se obrnite na:

THEODORE TRAVEL SERVICE P/L

66 Oxford Street, DARLINGHURST, N.S.W., 2010

Tel. 33-4155

g. RATKO OLIP

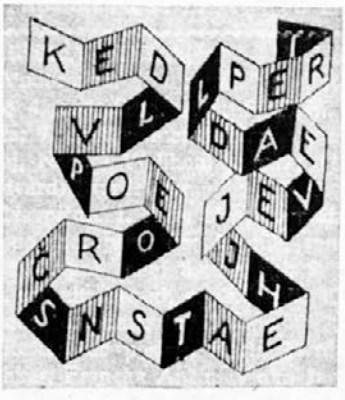

KOTIČKARJI!

Tu je še nekaj za vas: UGANKA. Morda se boste te raje lotili kot prejšnje. Rešitev pošljite do petega aprila, pa bomo videli, kdo bo izžreban.

POZNA je ta dvojna številka, pa mi bodo naročniki že oprostili. Visoki obiski in februarski kongres — ne mogoče je bilo imeti še MISLI na brigi. Prihodnja — velikonočna — bo pa že spet redno na pošti.

Svoje dobro je pa tudi ta zamuda prinesla. Nekateri večletni dolžniki so poravnali svoj dolg — v strahu da sem jim s februarjem list ustavil, ko ga niso dobili. Lepo priznanje, da bi MISLI le pogrešali, če bi več ne prihajale v hišo . . .

Tudi pisem z naročnino se je v teh dveh mesecih nabralo za celo goro, da mi je nemogoče odgovoriti vsi zakasnelo pošto. Tistim, ki so naročnini dodali tudi dar za sklad, naj bo njihovo ime tiskano med darovalci znak, da sem pošiljko v redu prejel in tudi naročnino vpisal. Ostale pa prosim za malo potrpljenja, da ne bo tudi velikonočna številka pozna.

Urednik in upravnik

Avstralske Slovenije

CANBERRA, A.C.T. — Poskusil bom, če bodo tudi te vrstice zagledale širši svet kot ga imajo tu, kjer nastajajo. Zdi se mi prav, da poročam o visokem obisku. Škof dr. Stanislav Lenič ni zgrešil Canberre, ko je potoval po Avstraliji. Za to priliko se je naše Slovensko društvo resno potrudilo, da smo goste čim lepše sprejeli. Naš dom "Triglav" se je oblekel v praznično obleko: pri vhodu je veselo plapolala slovenska zastava. Tu so g. škofa pozdravile narodne noše. Nasmejanega obraza je visoki gost stopil v polno dvorano: malo canberrskih Slovencev je manjkalo. Spored je vodil g. Urh. Govor g. predsednika Cvetka Faleža je bil jedrnat. Vsi smo mu hvaležni, saj je povedal prav to, kar so čutila naša srca. G. škof je seveda tudi spregovoril; razložil nam je, kaj je dom v širšem pomenu besede; in čestital nam je, da smo si ga zgradili. Njegovo toplo in neprisiljeno domačo besedo bi človek še in še poslušal.

Sledila je okusna večerja, za kar gre zahvala našim kuharjem. K sporedu je vredno posebej omeniti izvežbano pianistko Ingrid Urh. Četudi še mlada, nas s svojim igranjem preseneča in nam mnogo obeta.

Vogrški g. župnik, poznani potopisni pisatelj in koroški kulturni delavec, Vinko Zaletel, nam je pokazal krasne skioptične slike iz koroške domovine. In koliko jih ima — vse so njegovo lastno delo. Res smo mu hvaležni za ta užitek. Korošci bodo pa gotovo kmalu gledali slike iz njegove poti po Avstraliji . . .

P. provincial Marijan Valenčak je naše veselje opazoval, rekel pa ni veliko. Upam, da je delal v glavi sklep: poslati čim prej še kaj patrov iz domovine, da bo delo za nas lažje in uspešnejše. Le prepričan naj bo, da bomo vsakega izseljenskega duhovnika z veseljem sprejeli.

Naslednji dan je bila v cerkvi sv. Patrika, Braddon, škofova maša ob res lepi udeležbi canberrskih rojakov. Čez dan pa si je imel priliko ogledati to našo prestolico, ki slovi kot ena najlepših na svetu. Upam, da je tako na Canberro samo kot na našo slovensko skupino odnesel lepe spomine.

Visoki gostje so nas zapustili na nedeljo 28. januarja in se odpravili proti Victoriji. Od tam bo pa menda že kdo drugi poročal. — **Jože Maček**

BRISBANE, Qld. — Rad bi opisal visoki obisk, ki smo ga brisbanski Slovenci doživeli med ostalimi našimi naselbinami Avstralije. Z novico o prihodu škofa med nas so nas najprej seznanile naše drage MISLI. Posamezniki pa smo tudi od svojih domačih dobili topla priporočila, naj se gotovo udeležimo škofovega sprejema. Naše navdušenje se je stopnjevalo, ko je nekaj dni prej prišel med nas dr. Mikula ter začel s pripravami na obisk dragih gostov iz domovine. Ponovili in znova osvežili smo nekaj izbranih cerkvenih pesmi, da je bilo ljudsko petje na dan slavnosti čim boljše. Glavne priprave za izvencerkveno slovesnost sprejema pa je prevzela požrtvovalna gospa Plutova, ki je s pomočjo Marije Andreisove in ostalimi gospodinjami pripravila gostom in nam vsem celo gostijo. Plutova družina je znana med nami kot redna gostiteljica izseljenskega duhovnika, kadar obišče Brisbane.

Prihod gospoda škofa, p. provinciala in g. Vinka Zaletela (tega vsi poznamo že po njegovih prezanimivih potopisnih knjigah) je bil v sredo 24. januarja zvečer. Pred sveto mašo sta pri cerkvenem vhodu pozdravila našega škofa dve narodni noši: Anica in Bernardek. Marijina cerkev v South Brisbane, kjer se Slovenci redno zbiramo pri slovenski maši, je bila za

Škof dr. Lenič med geelongskimi Slovenci

ta sprejem praznično okrašena. Udeležba pri škofovi daritvi je bila zelo lepa: ena največjih, kar se jih spominjam v naši naselbini. Gospod škof se je pošalil, da nas je približno toliko kot doma na običajno nedeljo v kaki mali fari.

Škofova maša in njegova domača pridiga nam je vsem segla do srca. Ob toplih očetovskih besedah smo bili res prevzeti. Poslušali bi ga še in še — škoda, da je bil nadpastir med nami tako kratek čas.

Po sveti maši smo se zbrali v dvorani poleg cerkve, kjer so prišle na vrsto priprave gospe Plutove in ostalih gospodinj: bogato obložene mize za vse. Tudi spored je bil kaj pester. Poleg pozdravnega govora gostom je spregovoril gospod škof. Nato so pele in igrale Andreisove hčerke, končno je sledilo zanimivo predavanje g. Vinka s skioptičnimi slikami iz naše Koroške. Vsi smo imeli v dvorani priliko, da smo se osebno pogovorili z nadpastirjem in spremstvom ter vsem tudi naročali tople pozdrave za domače v domovini.

Da, ohranili bomo ta prijetni večer v najlepšem spominu. Visokim gostom smo Slovenci v našem bolj osamelem Brisbanu iz srca hvaležni. Bili smo spet vsi kot ena družina, zbrana okrog očeta. Res je bilo lepo.

Mirko Cuderman.

SYDNEY, N.S.W. — Najprej bi se rad prisrčno zahvalil našemu g. škofu dr. Stanislavu Leniču: imel je pogrebno mašo za našim pokojnim očetom Jožetom Venika. Enako zahvala p. Valerijanu in ostalim, ki so se udeležili pogreba.

S svojo družino pa se tudi posebej javno zahvaljujem vsem, ki ste mi prišli v pomoč, ko sem imel v družini nesrečo in bolezen. Več kot šest mesecev sem prebil v bolnišnici in hvaležen sem vsem, ki ste mi lajšali te mesece s svojimi obiski. Posebna zahvala p. Valerijanu za obiske, vsa pota in skrbi, ki jih je imel zame in jih ima za desetine slovenskih bolnikov po širnem Sydneyu. Hvaležno se zahvaljujem zlasti B. Kalcu za zbiranje denarja zame. Knjigo potrdil sem dobil in prav tako visoko vsoto nabirke: $333.—. Vem, da ima vsak svoje brige in stroške, zato me je ta pozornost še bolj ganila.

Še enkrat: vsem iskrena zahvala. Naj dobri Bog povrne s polno mero! — **Pavel Strgar.**

WHYALLA, S.A. — Tako smo bili veseli, da nas bo obiskal slovenski škof v spremstvu frančiškanskega provinciala in tudi g. Vinka Zaletla, pa nam je muhasto avstralsko vreme ukradlo obisk . . . Voda, pa toliko, da so gostje obtičali v Port Pirie. Vzelo je par dni, da je bil promet zopet odprt do nas, spored obiskov slovenskih gostov pa razumljivo ni bilo mogoče spremenjati. Saj so prejšnje MISLI povedale, kako je domala sleherni dan kratkega obiska razdeljen in odmerjen. Če bi kasneje proti W.A. g. škof potoval z vlakom, bi ga bili mi pripravljeni pričakati v Port Augusti, ki je najbližja postaja od nas. Kar zavidamo drugim, ki so

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Vam nudi za letošnje evropsko poletje po izredno zmerni ceni polet iz

MELBOURNA navarnost v LJUBLJANO

Odhod dne 30. maja

Vse potrebno za obisk domovine ali drugih delov sveta ter srečno vrnitev Vam lahko preskrbimo tudi za kadar koli v letu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede razervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Čez dan:
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

VABLJENI!

SLOVENSKE MESNICE
ZA WOLLONGONG, N.S.W. IN OKOLICO

TONI'S BUTCHERY

20 Lagoon St., BARRACK POINT (Tel. 95-1752)
38 Princes Highway, FAIRY MEADOW in
303A Crown St., HOSPITAL HILL, W. Wollongong

Lastnika Toni in Reinhild OBERMAN priporočata vsakovrstne mesne izdelke: **kranjske klobase, ogrske salame, šunke, slanino, sveže in prekajeno meso itd.**

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.
Prepričajte se in opozorite na nas svoje prijatelje!
Razumemo vse jezike okoliških ljudi!

ga pozdravili v svoji sredi. Bivši Whyallčani Komarjevi so nam pisali iz Renmarka, kako lepo je bilo pri škofovem obisku v Berriju.

Kot smo se v začetku malo bali visokega obiska, saj nas je tu tako malo, so vse priprave kar lepo potekale. Naša Majda se je naučila deklamacijo, ki bi jo povedala g. škofu in p. provincialu. Ker je "skoz padla", naj jo pa tu objavim, morda bosta gosta vsaj te vrstice brala:

Pozdravljena, predraga gosta!
Kot Ciril in Metod sta med nas prišla,
da bi nas v veri utrdila.
Smo daleč proč od domovine,
smo daleč od drugih rojakov tujine . . .
In vendar sta nas poiskala:
Zahvaljena! A dolgo pot
poplača dobri naj Gospod!
Tako želi slovenska Vam Whyalla.

Majda in Milanček sta imela zlikane in urejene narodne noše. Že leta dolgo niso prišle v poštev in še tokrat je spodletelo. Tisti nesrečni mokri ponedeljek sem ob osmih zjutraj šla v mesto po naročeni šopek rdečih nageljnov. Voda je pri naši hiši segala prav do vrat. Vseeno sem srečno odvozila, a nazaj grede je v vodi avto odpovedal. Dolgo je bilo treba čakati na RAA, saj so v desetih minutah dobili kar 25 klicov na pomoč. A takrat mi še ni bilo znano, da je naša zveza z Adelaido pretrgana in cesta tako globoko pod vodo . . .

Upam, da je mednarodni evharistični kongres v Melbournu lepo potekel. Mi tu "v bušu" smo ob takih prilikah vedno prikrajšani. Smo pač Bogu za hrbtom, upam pa, da bo kdaj tudi na nas malo čez ramena pogledal.

Zadnji čas je zopet nekaj naših mladih družin odšlo v Melbourne in Sydney. Pridejo, poskusijo našo samotno Whyallo, pa gredo iskat kaj boljšega. Če najdejo, je pa drugo vprašanje. Kar nas je starejših neseljencev, se nam ne da seliti okrog in se nam je Whyalla kar priljubila. Ko bi nas bilo več Slovencev, bi bilo seveda lepše.

Naj končam! G. škofa lepo pozdravljamo. Če bo morda v bodočih letih še kdaj prišel v Avstralijo, se bomo pa takrat srečali v Whyalli. Saj kar dvakrat zapovrstjo menda vendar ne bo takih poplav. Bog Vas živi vse skupaj — **Marta Zrim.**

Kako se je zgodilo na tistem našem potovanju proti Vam, sem opisal na drugem mestu. Gostom je bilo zelo hudo, da je obisk Whyalle dobesedno "padel v vodo . . ." P. Stanko Vas bo obiskal iz Adelaide v zadnjem tednu marca in Vam prinesel spominske podobice škofovega obiska. Iskrene pozdrave vsem! — Urednik.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

"FRANK'S
AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Želite domačo postrežbo po zmerni ceni in v slovenskem jeziku?
CONTINENTAL

G A L A

RESTAURANT
201 Brunswick Street, FITZROY, Victoria
Vam je na razpolago vsak dan od 12 — 2 in od 5 — 9:30 — razen ob nedeljah
Za posebne prilike (poroke, krstitke, rojstne dneve, obletnice . . .) se pogovorite z lastnikom!
Prostora je za štirideset oseb.
Priporočata se
EMIL in STANISLAVA FATOVIČ
Telefon: 41 3651

38-8162 38-5421

SLOVENSKI FANTJE!

HRANO IN POSTELJO TER DOMAČO POSTREŽBO DOBITE V NAŠI HIŠI:

27 Paul Street, Bondi Junction
(Sydney)

Priporoča se
MILENA LOCHNER

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst, svatbene, družinske ,razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črnobele in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA OBLAČILA.

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odprto vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah od 9—6.

Govorimo slovensko

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733. PAUL NIKOLICH

ŽELITE

urediti in olepšati kuhinjo ali kopalnico?
Obrnite se na domače podjetje

MARTIN ADAMIČ

8 Dixon Street, Malvern, Vic. 3144
Telefon: 50-3905

V razprodaji imamo veliko zalogo keramičnih ploščic vseh vrst po zelo zmerni ceni.

Priporočamo se za večja ali manjša dela!

REŠITEV KRIŽANKE JANUARSKE ŠTEVILKE:

Vodoravno: 1, rum, sod; 2. pir, Apd; 3. um, kipeti, Lu; 4. rod, Sora, vem; 5. Eden, kg, sapa; 6. Amor, kela; 7. opal, pome; 8. Kana, Amen; 9. urna, leča; 10. kraj, N(arte) V(elikonja), park; 11. Lot, Bari, kar; 12. E(dvard) K(ardelj); raglja, BP, 13. bor, ali; 14. zob, tla.

Navpično: 1. Jure, klen; 2. moda, urok; 3. demokrat; 4. up, no, panj, bo; 5. mik, rana, suženj; 6. ris, la, bar; 7.. pok, nag; 8. erg, vrl; 9. ata, pa, ija; 10. spi, ko, ml, alt; 11. od, seme, ep, il; 12. Valenčak; 13. lepa, Arab; 14. puma, krpa.

Rešitev so poslali: Karla Twrdy, Ivanka in Branko Žabkar, Francka Anžin, Vinko Jager, Anica Cuderman, Ivan Ambrož in Metka Sok. Izžrebana je bila **Karla Twrdy.**

TRI UGANKE . . .

. . . naj predstavim našim ugankarjem (seveda brez rešitve!), da ne bodo vedno samo križanke na vrsti. Pretežke ravno niso, morda pa tudi. A kdor hoče biti izžreban, mora poslati pravilno rešitev **vseh treh.** Poskusite!

I.
Kaj moder mož ima
vedno pred očmi,
tudi če za dva
modra trdno spi?

II.
Tudi on se znajde v šoli,
in takole se spozna:
prav med vsemi, ki so tamkaj
on najtršo glavo ima..

III.
Dajem začetek miljonom, miljardam,
dajem miljonom, miljardam zaključek.
V smrti sem druga, v življenju ne bivam.
Skoraj kot Bog sem — enojna in trojna,
a nič kaj skrivnostno v mislih ležim.
KDO SEM? Povej mi! — Ne išči me v glavi,
tudi ne v večnosti, gloriji, slavi;
vice, nebesa, pekel so brez mene.
Zemlja? O, v njej pa kar trdno čepim.

No, zdaj pa na delo! Do petega aprila morajo biti rešitev v uredništvu. In obilo sreče vsem ugankarjem!

Urednik.

MODERNA. — Mož je prišel lačen iz dela, žena pa mu je postregla s suho hrano in sadjem namesto toplim kosilom. "Veš, nekaj je narobe: že ves dan nimamo elektrike v hiši in nisem mogla skuhati kosila", se je opravičila. "Elektrike? Saj imamo kuhalnik vendar na plin", se je razhudil mož. Pa mu je brž pojasnila: "To že, a odpirač za konzerve je na elektriko in ga nisem mogla rabiti . . . "

Kirurg, ki je bil do bolnikov po naravi zelo grob, je po težki operaciji rekel bolniku: "Gotovo vidite v meni pravega mesarja . . ."

"Oh, ne, ne", je zajecljal prestrašeni bolnik, "mesarji živino najprej ubijejo, potem jo šele oderejo."

TEL. 47-2363 TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:
Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363 TEL. 47-2363

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.
7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

PUTNIK

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

JAT

* Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
* Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
* Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejujemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE
ali tudi samo na eno stran
MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB
POTOVANJE OKROG SVETA SAMO $718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)
POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne
POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.
TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733
V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.

2. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte važne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kakršni koli zadevi. Naše izkustvo, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji, Vam bo prišlo prav.

3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

Zastopnik za Victorijo
Mrs. M. PERŠIČ
40 CROMWELL STREET,
CAULFIELD, VIC., 3162
Tel.: 53-1997

Zastopnik za N.S.W.
Mr. R. OLIP
65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland
Mr. J. PRIMOŽIČ
39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.
Tel.: 33-4155

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- urejujemo rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta
- izpolnujemo obrazce za potne liste, vize in druge dokumente — brezplačno.
- organiziramo prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo
- geslo naše agencije je: resnost, poštenje in sigurnost.

Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano agencijo, katera objavlja veliki **Q** *za* **Q***antas*

V uradu:
RATKO OLIP